

การสร้างชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

CONSTRUCTION OF RANARD EK INSTRUCTION PACKAGE FOR PRATHOMSUKSA
III AT VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY UNDER THE ROYAL
PATRONAGE DEMONSTRATION SCHOOL PATHUM THANI PROVINCE

ชาญชัย ชังเหยี่ยว

การสร้างชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

CONSTRUCTION OF RANARD EK INSTRUCTION PACKAGE FOR PRATHOMSUKSA
III AT VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY UNDER THE ROYAL
PATRONAGE DEMONSTRATION SCHOOL PATHUM THANI PROVINCE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(Art Education)

Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

2021

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การสร้างชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราช

ภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ของ

ชาญชัย ชังเหยี่ยว

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงนุช สุนทรนผล)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนรรฆ จรรย์ยานนท์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉานิก หวังพานิช)

ชื่อเรื่อง	การสร้างชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน สาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
ผู้วิจัย	ชาญชัย ชังเหยี่ยว
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2564
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงนุช สุพรรณผล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้จากการเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 10 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ใช้ระยะเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง การดำเนินการทดลองครั้งนี้ใช้แผนการวิจัยแบบกลุ่มทดลองเดี่ยว วัดผลก่อนและหลังทดลอง (The single group, Pretest – Posttest) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดการสอนขนาดเอก แบบทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติแบบ t-test dependent sample ค่าเฉลี่ย, และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอก พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอกทั้ง 3 ด้าน พบว่า ด้านเนื้อหา ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ด้านสื่อการสอน ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และด้านการจัดการภาพรวม ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : ชุดการสอนขนาดเอก, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ขนาดเอก

Title CONSTRUCTION OF RANARD EK INSTRUCTION PACKAGE FOR
PRATHOMSUKSA III AT VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY
UNDER THE ROYAL PATRONAGE DEMONSTRATION
SCHOOL PATHUM THANI PROVINCE

Author CHANCHAI CHANGYEAV

Degree MASTER OF EDUCATION

Academic Year 2021

Thesis Advisor Assistant Professor Dr. Nuttika Soontorntanaphol

The purposes of this research were as follows: (1) to study the learning achievement of students from the learning by using the Ranat Ek teaching set for Grade Three students at Valaya Alongkorn Rajabhat University under Royal Patronage Demonstration School in Pathum Thani Province; and (2) to study the satisfaction of students from learning by using the Ranat Ek teaching set for Grade Three students. The population used in this research were 10 Grade Three students in the second semester of the 2021 academic year at Valaya Alongkorn Rajabhat University under Royal Patronage Demonstration School in the Pathum Thani Province. The specific method of selection was taught purposive sampling for six weeks, twice a week, and for one hour per session. The single group-pretest/posttest was used in this experimental research plan. The results were measured before and after the experiment in a single group pretest/posttest design. The instruments were used for this research included the Ranat Ek teaching set, a pretest/posttest and a satisfaction assessment form. The data were analyzed using the t-test dependent sample, statistical mean and standard deviation. The results were as follows: (1) the learning achievement of Grade Three students after studying with the Ranat Ek teaching set was higher than before studying at a statistically significant level of .05; (2) the satisfaction of the students with the Ranat Ek teaching set had three aspects. The results of the satisfaction analysis found that the satisfaction of the content aspect was at a high level, and satisfaction with learning material was at a high level and satisfaction with inclusive management aspect was at the highest level.

Keyword : Ranat Ek, Teaching set, Learning achievement

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐฉิภา สุนทรธนะผล ที่ปรึกษา, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนรรฆ จรรย์ยานนท์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉานิก หวังพานิช ที่ได้ให้คำแนะนำ ให้ข้อเสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา รวมถึงให้กำลังใจตั้งแต่ต้นจนสำเร็จลุล่วง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พิณพาทย์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ พันธุ์เสื่อ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลอลักษณ์ โอทยานนท์ เป็นอย่างสูงที่กรุณาตรวจเครื่องมือและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์กับผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณมารดาที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา

ชาญชัย ช้างเหยี่ยว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของงานวิจัย.....	4
ความสำคัญของงานวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	4
ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิจัย.....	5
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	5
ตัวแปรที่ศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
สมมุติฐานของงานวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
1. หลักสูตรแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	8
1.1 จุดมุ่งหมาย	8

1.2	สาระดนตรี	8
1.3	มาตรฐานการเรียนรู้	9
1.4	ตัวชี้วัด/สาระการเรียนรู้แกนกลาง	9
2.	ชุดการสอน.....	10
2.1	ความหมายของชุดการสอน	10
2.2	ประเภทของชุดการสอน.....	11
2.3	หลักการสร้างชุดการสอน.....	12
2.4	องค์ประกอบของชุดการสอน.....	13
2.5	ประโยชน์ของชุดการสอน.....	13
3.	การจัดการเรียนการสอน.....	14
3.1	ทฤษฎีการเรียนรู้	14
3.2	หลักการจัดการศึกษา.....	15
3.3	รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอน	17
4.	ระนาดเอก.....	20
4.1	รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก.....	20
4.2	ลักษณะการจับไม้และทำนั่งสำหรับการบรรเลงระนาดเอก	21
4.3	ลักษณะการบรรเลงระนาดเอกขั้นพื้นฐาน	22
5.	เด็กวัยประถมศึกษา	22
5.1	พัฒนาการของเด็กประถมศึกษา	22
5.2	การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กประถมตอนต้น	23
6.	ดนตรีสำหรับเด็ก.....	25
6.1	ความสำคัญของดนตรีสำหรับเด็ก	25
6.2	จุดมุ่งหมายของการสอนดนตรีสำหรับเด็ก	25

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	26
7.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	26
7.2 ลักษณะของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	27
7.3 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	27
8. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	28
8.1 ความหมายของความพึงพอใจ	28
8.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	29
8.3 การสร้างแบบวัดความพึงพอใจ	29
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
กำหนดกลุ่มประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
การรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	38
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
ตอนที่ 1 ผลการสร้างชุดการสอบขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน สาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์	44
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการสอบขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรม ราชูปถัมภ์.....	46
ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอบขนาดเอก	49
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	53

สรุปผลการวิจัย.....	53
อภิปรายผล	55
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	60
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	61
บรรณานุกรม	62
ประวัติผู้เขียน.....	166

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 มาตรฐาน ศ 2.1 สาระดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	9
ตาราง 2 มาตรฐาน ศ 2.2 สาระดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	10
ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการก่อนและหลังเรียน	47
ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน (ด้านทฤษฎี)	48
ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน (ด้านปฏิบัติ)	48
ตาราง 6 ภาพรวมผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอก	49
ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอก (ด้านเนื้อหา)	50
ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอก (ด้านสื่อการ สอน)	50
ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอก (ด้านการจัดการ ภาพรวม)	51

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย	6
ภาพประกอบ 2 กราฟแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมด	47

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ดนตรีคือศิลปะแขนงหนึ่งที่อยู่คู่กับวิถีชีวิตของมนุษย์มาอย่างยาวนาน ดนตรีนั้นถูกยึดโยงกับชีวิตของมนุษย์ในหลายบริบททั้งในด้านการสร้างความสุข ความสนุกสนาน ด้านกล่อมเกลาคิดใจ ด้านพิธีกรรม รวมไปถึงการประกอบอาชีพ จึงจะเห็นได้ว่ามนุษย์กับดนตรีนั้นไม่อาจแยกออกจากกันได้ เพียงแต่มนุษย์แต่ละคนนั้นจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับดนตรีไม่ด้านใดก็ด้านหนึ่ง อาจจะเป็นผู้เล่นดนตรี ผู้ฟังดนตรีหรือแม้กระทั่งเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมดนตรี เป็นต้น ส่งผลให้ดนตรีนั้นยังคงเป็นสิ่งสำคัญและยังคงอยู่กับมนุษย์ทุกชาติ ทุกภาษา ทุกศาสนา และทุกชนชั้นของสังคม ดังที่ (สุกรี เจริญสุข, 2555, น. 30) ได้กล่าวไว้ว่า ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ดนตรีเป็นวิชาที่จะหล่อหลอมให้คนเป็นผู้ที่มีรสนิยม ดนตรีเป็นวิชาที่สร้างให้คนเป็นนักปราชญ์ ดนตรีเป็นวัฒนธรรม และวัฒนธรรมเป็นสมบัติของผู้เจริญ ดนตรีสร้างความเคลื่อนไหวและความเปลี่ยนแปลง ดนตรีเป็นส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตอีกมากมาย ดนตรีนอกจากเป็นสิ่งที่สร้างความสุขและเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมสำคัญทางพิธีกรรมแล้วนั้น ดนตรียังสามารถจะเป็นส่วนที่ช่วยในการส่งเสริมพัฒนาการและพัฒนาทักษะต่าง ๆ ทั้งด้านจิตใจภายใน อารมณ์ ความรู้สึก และสิ่งที่เป็นกายภาพกล้ามเนื้อต่าง ๆ รวมไปถึงการพัฒนาบุคลิกภาพภายนอกของมนุษย์ได้ เนื่องจากการเรียนการสอนดนตรีนั้นมีรูปแบบการเรียนที่เป็นขั้นตอน แต่ละขั้นตอนได้เรียงเรียงความรู้เป็นลำดับจากง่ายไปหายากมีเนื้อหาความรู้ที่ครอบคลุมทั้งในด้านทฤษฎีและการลงมือปฏิบัติรวมถึงได้ฝึกรับรู้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ผ่านกิจกรรมทำให้เกิดการทำงานอย่างเชื่อมโยง สร้างให้นักเรียนที่ได้เรียนดนตรีนั้นเกิดสมาธิจดจ่อกับการเรียน มีลักษณะของการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีทักษะการจดจำ การพิจารณาพิจารณาอย่างละเอียดระเอียดในแต่ละขั้น มีพัฒนาการกล้ามเนื้อจากการได้ฝึกทักษะเริ่มจากกล้ามเนื้อมัดเล็ก เช่น นิ้วมือ ข้อมือ แขน ขา การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์ต่อยอดและส่งผลไปถึงการพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีผ่านการฝึกฝนดนตรี จึงทำให้มนุษย์นั้นสามารถมีพัฒนาการที่สมบูรณ์แบบในลักษณะพื้นฐานของมนุษย์ที่ดีได้ผ่านการเรียนดนตรี

ดนตรีไทย ดนตรีที่อยู่ในวัฒนธรรมสังคมของคนไทยมาอย่างช้านาน มีการพัฒนาองค์ความรู้กันมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ดนตรีไทยนั้นโดยส่วนมากนิยมจะใช้ในการประกอบกิจกรรมสำคัญทางศาสนาและพิธีกรรมเป็นสำคัญ รองลงมาจะเป็นการใช้ในการประกอบการแสดงหรือศิลปะแขนงต่าง ๆ ตามแต่ละท้องถิ่นในประเทศไทยและใช้เล่นเพื่อความบันเทิงสนุกสนานร่วมถึงการประกวดแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ต่อมาในยุคหลังนั้นความนิยมดนตรีไทยเริ่ม

ลดน้อยลงด้วยเหตุของการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมในหลายมิติที่ได้รับการพัฒนา รวมถึง ศิลปวัฒนธรรมที่มีมาตั้งแต่เดิมด้วย การหลั่งไหลเข้ามาของวัฒนธรรมใหม่ ๆ จากทั้งในประเทศ และต่างประเทศรวมไปถึงกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย ล้วนเป็นสิ่งที่น่าสนใจในเข้าถึงผู้คนได้ง่าย เรียนรู้ได้ง่าย มีเนื้อหาที่เข้าใจง่ายกว่าการเรียนรู้ดนตรีไทย ส่งผลให้ดนตรีไทยเดิมนั้นเริ่มมีความ นิยมลดน้อยลงบ้างตามลำดับ แต่ก็ยังคงมีนักดนตรีไทย ครูบาอาจารย์ที่รักและศรัทธาในดนตรี ไทยก็ยังคงสืบสานดนตรีไทยให้คงอยู่กับสังคมไทยมาจนถึงปัจจุบัน จึงถือได้ว่าดนตรีไทยนั้นเป็น ศิลปะที่รับใช้สังคมไทยมาอย่างยาวนานและได้รับการยกย่องให้เป็นศิลปะประจำชาติแขนงหนึ่ง ที่ ควรค่าแก่การอนุรักษ์รักษาให้ดำรงอยู่กับประเทศชาติต่อไป ทำให้หน่วยงานภาครัฐเห็นคุณค่าและ ความสำคัญของดนตรีโดยเฉพาะดนตรีไทยซึ่งเป็นภูมิปัญญาของบรรพชนไทยนี้ จึงได้จัดให้มีการ เรียนการสอนดนตรีไทยในหลักสูตรการศึกษาของชาติภาคบังคับ โดยเนื้อหาการจัดการเรียนการ สอนดนตรีไทยนั้นได้บรรจุอยู่ในตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้กลุ่มวิชาศิลปะ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการ จัดการเรียนรู้อันที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาของชาติได้กำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 22) กล่าวว่า มีความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบทางด้านดนตรี แสดงออกทางดนตรีอย่าง อิศระสร้างสรรค์ สามารถที่จะวิเคราะห์ รวมถึงวิพากษ์วิจารณ์คุณค่าของดนตรี สามารถถ่ายทอด ความรู้สึกที่มีต่อดนตรีได้อย่างอิสระ ร่วมชื่นชม และสามารถนำดนตรีไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน ตระหนักถึงคุณค่าดนตรีอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ซึ่งได้จัดให้มีการ เรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาถึงขั้นระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการช่วย ส่งเสริมให้เยาวชนเด็กรุ่นใหม่ในสังคมไทยได้มีโอกาสเรียนรู้และสัมผัสกับศิลปวัฒนธรรมด้าน ดนตรีไทยเข้าใจและเห็นคุณค่า

การจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยนั้นเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นถ่ายทอด องค์ความรู้อย่างมีขนบธรรมเนียมแบบแผนที่ใช้กระบวนการเรียนรู้โดยการสังเกตและเลียนแบบ จากครูผู้สอนซึ่งเรียกกระบวนการเรียนรู้ลักษณะนี้ว่า มุขปาฐะ เน้นทักษะจดจำและการปฏิบัติ ตามเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาไปสู่ความสามารถทางดนตรีไทยที่คล่องแคล่ว ดังที่ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2562, น. 35-51) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนการสอนดนตรีไทยใช้การสืบทอดโดยระบบ มุขปาฐะ ตั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคผสมผสาน ผู้สอนยังใช้การสอนแบบมุขปาฐะ อยู่เช่นเดิม จึงจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนในแนวทางนี้เพียงรูปแบบเดียวไม่สอดคล้องกับ พัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับประถมศึกษาตอนต้นเท่าไรนัก เนื่องจากเด็กในวัยนี้ มี การเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นลักษณะของการเรียนปนเล่น อีกทั้งยังมีความแตกต่างในเรื่องของ ความพร้อมในการเรียนรู้โดยมีปัจจัยสำคัญคือเรื่องของอายุที่ส่งผลต่อพัฒนาการในการเรียนรู้ซึ่ง

เด็กในวัยนี้ยังมีพัฒนาการการรับรู้และช่วงเวลาต่อความสนใจสิ่งต่าง ๆ ยังไม่มากนัก แต่ทว่านักเรียนในวัยนี้เริ่มเรียนรู้ได้ดีเกี่ยวกับระบบสัญลักษณ์ กล่าวคือ การเรียนรู้ความหมายของสิ่งต่าง ๆ หลังจากได้มีประสบการณ์จากสิ่งนั้นแล้วโดยผ่านกระบวนการการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายไม่สลับซับซ้อนมากเกินไป จึงสามารถที่จะจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยแก่นักเรียนในระดับประถมศึกษาตอนต้นได้ด้วยรูปแบบวิธีการและเนื้อหาที่เหมาะสมเพราะพัฒนาการทางด้านดนตรีของนักเรียนวัยนี้เริ่มมีความเข้าใจเรื่องของจังหวะและทำนองได้ดี

ปัจจุบันนี้การจัดการเรียนการสอนนั้นได้มีการพัฒนามากขึ้นในหลายด้านทั้งด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมถึงการวัดและประเมินผล มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย โปรแกรม แอปพลิเคชัน สื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ มาเป็นส่วนช่วยเสริมให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการมีเครื่องมือและแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ดีเป็นสิ่งสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมากซึ่ง ชุดการสอน ก็เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ดีได้ว่าเป็นแนวทางการสอนที่ดีที่ครูผู้สอนจะต้องออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้ครอบคลุมถึงหลักการและปัญหาต่าง ๆ ของการเรียนการสอนทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ โดยรวบรวมเอาจุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนการสอน แนวทางการวัดและประเมิน และสื่อต่าง ๆ มาเรียบเรียงด้วยประสบการณ์ของครูผู้สอนให้ออกมาเป็น ชุดการสอน ซึ่งเป็นเครื่องมือหรือแนวทางหนึ่งที่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยเห็นปัญหาจากประเด็นนี้ จึงได้ทดลองสร้างชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนในระดับประถมศึกษาตอนต้น ให้เข้าใจในพื้นฐานดนตรีไทย ผ่านบทเรียนที่ออกแบบให้สอดคล้องกับพัฒนาการของนักเรียน รวมถึงช่วยให้นักเรียนเข้าใจขนบธรรมเนียมและบริบทต่าง ๆ ในวัฒนธรรมดนตรีไทยขั้นพื้นฐานผ่านกิจกรรมทางดนตรีที่ได้สร้างขึ้น ชุดการสอนการเรียนการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นี้ได้ออกแบบบทเรียนออกเป็น 5 หน่วยการเรียนรู้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ด้านดนตรีไทย (ระนาดเอก) ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีไทยชนิดหนึ่งที่มีความนิยมมากในการเริ่มเรียนดนตรีไทย ทำให้นักเรียนเกิดสุนทรียศาสตร์และเป็นพื้นฐานความรู้เพื่อต่อยอดไปสู่การมีพหุปัญญาด้านดนตรี ซึ่งเป็นปัญญาหนึ่งใน 8 ด้านของทฤษฎีพหุปัญญาที่คิดค้นโดย Howard Gardner ที่ได้อธิบายถึงปัญญาของมนุษย์นั้นมีความแตกต่างกันซึ่งการมีความรู้ความสามารถดนตรีที่ดีก็เป็นส่วนที่บ่งบอกถึงการมีปัญญาในตัวของผู้คนนั้นได้ ซึ่งยังสอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านการส่งเสริม

ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (ราชกิจจานุเบกษา, 2561, น. 39) กล่าวว่า การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่มีความแตกต่าง แสดงถึงความสามารถที่โดดเด่น ซึ่งการพัฒนาและรักษากลุ่มคนเหล่านี้ที่มีความสามารถพิเศษเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมและระบบสนับสนุนประชาชนคนไทยให้มีอาชีพบนความสามารถของตนเอง ซึ่งผู้วิจัยหวังอย่างยิ่งว่าชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นี้จะเป็นประโยชน์กับนักเรียนและครูผู้สอนดนตรีไทยที่จะสามารถนำแนวทางต่าง ๆ ที่ได้จากวิจัยนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนหรือนำไปเป็นแนวทางในการต่อยอดเพื่อพัฒนากระบวนการสอนต่อไป

ความมุ่งหมายของงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้จากการเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอก

ความสำคัญของงานวิจัย

1. เกิดชุดการสอนขนาดเอก ที่มีเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับพัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้จากการเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
3. ทราบถึงระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอก
- 4 เป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนดนตรีไทยต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 10 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 10 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง

ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ระยะเวลาในการวิจัย 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน รวม 11 ครั้ง ใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนครั้งละ 1 ชั่วโมง ช่วงเวลาที่ศึกษาวิจัย เดือน มกราคม ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ชุดการสอนระนาดเอก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วยเนื้อหาการเรียนรู้ทั้งหมด 5 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

1. หน่วยที่ 1 เรื่อง จังหวะดนตรีไทยชั้นเดียว
2. หน่วยที่ 2 เรื่อง โฉดดนตรีไทยและการอ่านโน้ตขั้นพื้นฐาน
3. หน่วยที่ 3 เรื่อง รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก
4. หน่วยที่ 4 เรื่อง พื้นฐานการบรรเลงระนาดเอก
5. หน่วยที่ 5 เรื่อง การบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึก

3.2 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระนาดเอก

3.2 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดการสอนระนาดเอก

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การสร้างชุดการสอนระนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ตัวแปรตาม คือ

1. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้จากการเรียนด้วยชุดการสอนระนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

2. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ที่มีต่อชุดการสอนระนาดเอก

นิยามศัพท์เฉพาะ

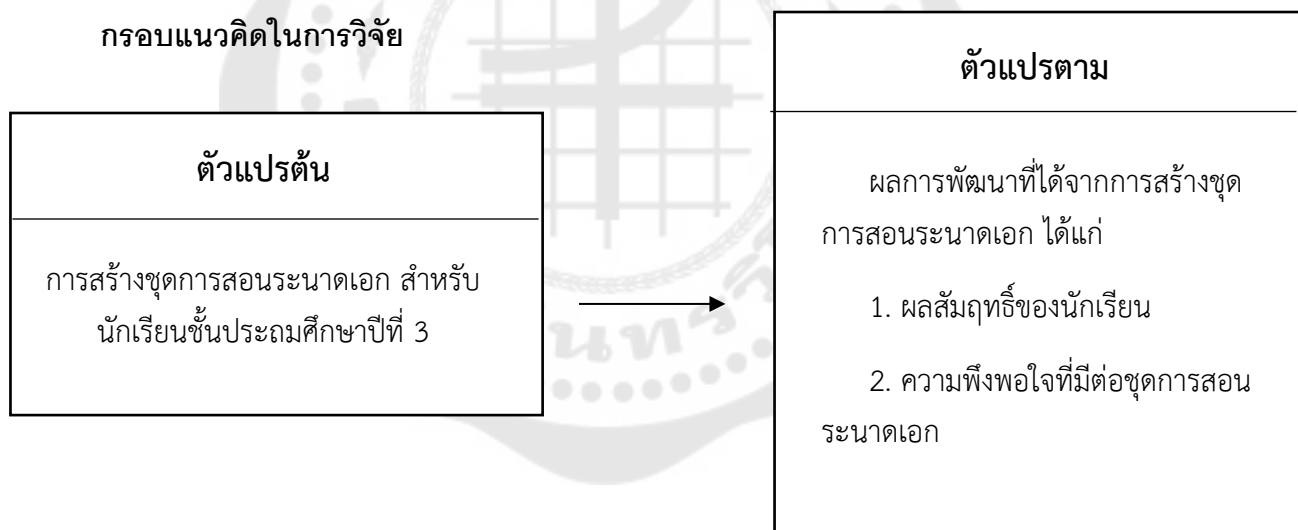
ชุดการสอนระนาบเอก หมายถึง ชุดการสอนระนาบเอกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้จัดการเรียนการสอนระนาบเอกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง คะแนนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งได้จากการวัดด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ความพึงพอใจที่มีต่อชุดการสอนระนาบเอก หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดการสอนระนาบเอกหลังจากที่ได้เรียนด้วยชุดการสอนระนาบเอก โดยแบ่งความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

สมมุติฐานของงานวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้จากการเรียนด้วยชุดการสอนระนาบเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีความพึงพอใจต่อชุดการสอนระนาบเอก อยู่ในระดับมาก

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง “การสร้างชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

- 1.1 จุดมุ่งหมาย
- 1.2 สาระดนตรี
- 1.3 มาตรฐานการเรียนรู้
- 1.4 ตัวชี้วัด/สาระการเรียนรู้แกนกลางวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2. ชุดการสอน

- 2.1 ความหมายของชุดการสอน
- 2.2 ประเภทของชุดการสอน
- 2.3 หลักการสร้างชุดการสอน
- 2.4 องค์ประกอบของชุดการสอน
- 2.5 ประโยชน์ของชุดการสอน

3. การจัดการเรียนการสอน

- 3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้
- 3.2 หลักการจัดการเรียนการสอน
- 3.3 รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอน

4. ขนาดเอก

- 4.1 โครงสร้างของขนาดเอก
- 4.2 ลักษณะการจับไม้และทำนองสำหรับการบรรเลงขนาดเอก
- 4.3 ลักษณะการบรรเลงขนาดเอกขั้นพื้นฐาน

5. เด็กวัยประถมศึกษาตอนต้น

- 5.1 พัฒนาการของเด็กประถมศึกษาตอนต้น
- 5.2 การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กประถมศึกษาตอนต้น

6. ดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย

- 6.1 ความสำคัญของดนตรีสำหรับเด็ก

6.2 จุดมุ่งหมายของการสอนดนตรีสำหรับเด็ก

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

7.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

7.2 ลักษณะของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

7.3 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

8. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

8.1 ความหมายของความพึงพอใจ

8.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

8.3 การสร้างแบบวัดความพึงพอใจ

9. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

1.1 จุดมุ่งหมาย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มุ่งหวังส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ด้านศิลปะ มีความคิดสร้างสรรค์ทางด้านศิลปะ สามารถชื่นชมความงาม ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ทางด้านศิลปะ ซึ่งมีส่วนช่วยให้สามารถพัฒนานักเรียนหลายด้าน เช่น ด้านร่างกาย ด้านจิตใจจิตใจ ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ และด้านสังคม ส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองซึ่งเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการศึกษาต่อในอนาคต โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มุ่งพัฒนาให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจมีทักษะความรู้วิธีการทางศิลปะ ทั้งด้านทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่าง ๆ

1.2 สาระดนตรี

มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบดนตรีได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน สามารถแสดงดนตรีอย่างสร้างสรรค์ มีอิสระในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกทางดนตรี รู้จักการวิเคราะห์หิวพาทวิจารณ์ประโยชน์คุณค่าของดนตรี สามารถที่จะนำดนตรีไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ตระหนักและเห็นคุณค่าในภูมิปัญญาดนตรีในฐานะมรดกทางวัฒนธรรม เห็นความงามของดนตรีในประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งไทยและสากล สามารถร้องเพลงไทยและสากลง่าย ๆ รวมถึงเล่นดนตรีไทย ดนตรีสากลและดนตรีในวัฒนธรรมต่าง ๆ ได้หลากหลาย สามารถแสดงความคิดเห็นต่อดนตรีในมุมมองต่าง ๆ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีในวัฒนธรรมต่าง ๆ อย่างเข้าใจ

1.3 มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจองค์ความรู้ทางดนตรี สามารถแสดงออกทางดนตรีได้อย่างสร้างสรรค์ สามารถวิเคราะห์หิวพาทษวิจารณ์คุณค่าทางดนตรี รวมถึงถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด หรือแนวคิดต่อดนตรีได้อย่างมีอิสระ ชื่นชมและนำความรู้ทางดนตรีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับความเป็นมา ทั้งบริบท ด้านสังคม ประวัติศาสตร์ รวมถึงวัฒนธรรมต่าง ๆ เห็นคุณค่าของดนตรีในฐานะของมรดกทางภูมิปัญญาที่สำคัญของท้องถิ่นทั้งภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาสากล

1.4 ตัวชี้วัด/สาระการเรียนรู้แกนกลาง

ตาราง 1 มาตรฐาน ศ 2.1 สาระดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.3	1. ระบุรูปร่างและลักษณะของเครื่องดนตรีที่เห็นและได้ยินในชีวิตประจำวัน	รูปร่าง ลักษณะเครื่องดนตรี เสียงของเครื่องดนตรี
	2. ใช้รูปภาพหรือสัญลักษณ์แทนเสียงและจังหวะเคาะ	สัญลักษณ์แทนคุณสมบัติของเสียง สูง - ต่ำ , ดัง - เบา , ลึน - ยาว สัญลักษณ์แทนรูปแบบจังหวะ
	3. บอกบทบาทหน้าที่ของเพลงที่ได้ยิน	บทบาทหน้าที่ของบทเพลงสำคัญ - เพลงชาติ - เพลงสรรเสริญ - เพลงประจำโรงเรียน
	4. ขับร้องและบรรเลงดนตรีง่าย ๆ	การขับร้องเพลงเดี่ยวและเพลงหมู่ การบรรเลงดนตรีประกอบเพลง
	5. เคลื่อนไหวท่าทางสอดคล้องกับอารมณ์ของเพลงที่ฟัง	การเคลื่อนไหวตามอารมณ์ของบทเพลง
	6. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี เสียงขับร้องของตนเองและผู้อื่น	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงร้องและเสียงดนตรี - คุณภาพเสียงร้อง - คุณภาพเสียงดนตรี

ตาราง 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.3	7. นำดนตรีไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือโอกาสต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	การใช้ดนตรีในโอกาสพิเศษ - ดนตรีในงานรื่นเริง - ดนตรีในการฉลองวันสำคัญของชาติ

ตาราง 2 มาตรฐาน ศ 2.2 สาระดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.3	1. ระบุลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของดนตรีในท้องถิ่น	เอกลักษณ์ของดนตรีในท้องถิ่น - ลักษณะเสียงร้องของดนตรีในท้องถิ่น - ภาษาและเนื้อร้องในบทร้องของดนตรีในท้องถิ่น - ลักษณะของเสียงเครื่องดนตรีที่ใช้ในบทเพลง
	2. แสดงและเข้าร่วมกิจกรรมทางดนตรีในท้องถิ่น	กิจกรรมดนตรีในโอกาสพิเศษ - ดนตรีกับโอกาสสำคัญในโรงเรียน - ดนตรีกับวันสำคัญ

2. ชุดการสอน

2.1 ความหมายของชุดการสอน

กุศยา แสงเดช (2545a) ได้ให้ความหมายว่า ชุดการสอน คือ เอกสารหรือสื่อการสอนที่สร้างออกแบบสออย่างเป็นระบบ โดยออกแบบการเรียนรู้ออกเป็นหน่วยการเรียนรู้มีเนื้อหาและกระบวนการที่มีความสอดคล้องกัน เพื่อมุ่งพัฒนานักเรียนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักเรียนได้รับความรู้และเกิดการพัฒนาพฤติกรรมต่างจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้และทักษะใหม่ ๆ ซึ่งรูปแบบจะเป็นในลักษณะของกล่องกิจกรรมหรือซองกิจกรรมที่แบ่งออกเป็นหมวดต่าง ๆ

ระพีพันธ์ โปธิศรี (2547) ได้ให้ความหมายว่า ชุดการสอน คือ สื่อการสอนสำหรับครูเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งหน้าที่ของครูจึงเป็นผู้อำนวยการ มีหน้าที่ให้

คำปรึกษาและส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมและเกิดการเรียนรู้ โดยมุ่งให้นักเรียนได้รับความรู้ และทักษะเป็นไปตามจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ที่ได้ตั้งไว้

ประทีป ยอดเกตุ, 2550 อ้างถึงใน เพ็ชรรัตน์ พรหมมา (2555) ได้ให้ความหมายว่า ชุดกิจกรรม คือ สื่อการเรียนการสอนที่มีลักษณะเป็นเนื้อหาพร้อมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ถูกจัดให้เป็นขั้นตอนและมีระบบในการทำกิจกรรม ชุดกิจกรรมการสอนจะต้องสร้างบรรยากาศการเรียนให้เกิดความสนุกสนานและมีเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ เป็นเครื่องมือสำหรับถ่ายทอดเนื้อหา ทักษะ ให้กับนักเรียน

บุญชม ศรีสะอาด, 2541, อ้างถึงใน อารีย์ เสนาชัย (2552) ได้ให้ความหมายว่า ชุดการสอน คือ สื่อกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายนำมารวบรวมให้เป็นชุด ๆ โดยจุดมุ่งหมายเพื่อให้สำหรับจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ประเภทของชุดการสอน

สุวิทย์ มูลคำ, และอรทัย มูลคำ, 2550, อ้างถึงใน สมปรารถนา ทองนาค (2558) ได้ให้ความหมายว่า ชุดการสอน เป็นกิจกรรมที่สามารถแบ่งได้ตามลักษณะออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. ชุดการสอนรูปแบบบรรยาย

ชุดการสอนรูปแบบบรรยาย เป็นสื่อการสอนเพื่อใช้ในการประกอบการบรรยายเนื้อหาสำหรับครูผู้ทำการสอน ในชุดกิจกรรมจะประกอบด้วยกิจกรรมที่ใช้ร่วมกับการบรรยาย โดยนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสามารถที่จะลงมือปฏิบัติกิจกรรมไปพร้อมกับขณะฟังบรรยายได้ ชุดการสอนลักษณะนี้จะให้กับนักเรียนกลุ่มขนาดใหญ่หรือกลุ่มย่อย ๆ หลายกลุ่ม ซึ่งครูมีบทบาทสำคัญในการดำเนินกิจกรรม

2. ชุดการสอนรูปแบบกิจกรรมกลุ่ม

ชุดการสอนรูปแบบกิจกรรมกลุ่ม เป็นชุดกิจกรรมที่ออกแบบเป็นกิจกรรมย่อย ๆ ในลักษณะศูนย์การเรียนรู้ ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน มีการแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มแยกตามหน่วยหรือฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยในแต่ละศูนย์การเรียนรู้จะมีกิจกรรมที่ประกอบด้วยสื่อการเรียน เนื้อหาบทเรียนครบถ้วนให้เพียงพอกับจำนวนของนักเรียนที่ทำกิจกรรม ชุดกิจกรรมในลักษณะนี้สามารถใช้ได้กับการจัดกิจกรรมเป็นกลุ่มและกิจกรรมสำหรับรายบุคคล โดยให้ปฏิบัติตามคำชี้แจงที่แจ้งให้ในแต่ละกิจกรรม ครูหน้าที่เป็นผู้ควบคุมดูแลและอธิบายให้นักเรียนความเข้าใจและดำเนินกิจกรรมให้เสร็จสมบูรณ์ที่สุดเท่านั้น

3. ชุดการสอนรูปแบบรายบุคคล

ชุดการสอนรูปแบบรายบุคคล เป็นสื่อการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อให้สำหรับนักเรียนที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเอง ในกิจกรรมจะระบุขั้นตอนในการทำกิจกรรมโดยให้นักเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนดังกล่าวได้ด้วยตนเอง ชุดการสอนจะมีแบบสำหรับประเมินผลความก้าวหน้าของผู้ทำกิจกรรมไว้ด้วย ซึ่งประโยชน์ของชุดการสอนลักษณะจะทำให้นักเรียนไม่จำเป็นต้องเสียเวลาในการรอเพื่อนคนอื่น ๆ และสามารถที่จะเรียนได้ตามต้องการและความสามารถของตนได้ ครูมีหน้าที่ให้คำปรึกษาหากนักเรียนเกิดปัญหาต่าง ๆ ระหว่างทำกิจกรรมซึ่งชุดการสอนรูปแบบรายบุคคล ส่วนใหญ่จะออกแบบเป็นบทเรียนโมดูลมีลักษณะเป็นหน่วยการเรียนรู้ย่อย ๆ สามารถใช้เรียนได้แบบอิสระ

2.3 หลักการสร้างชุดการสอน

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2551) ได้ให้ความหมายว่า การสร้างชุดการเรียนการสอน สำหรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

1. เลือกหัวข้อ คือ ครูผู้สอนจะต้องกำหนดหัวข้อเนื้อหาพร้อมที่ต้องการจัดการเรียนการสอนโดยเนื้อหานั้นจะต้องมีขอบเขตที่ชัดเจนและมีปริมาณที่เหมาะสมกับระดับการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งหัวข้อนั้นจะได้จากการวิเคราะห์ตัวชี้วัดในหลักสูตรการศึกษาเพื่อนำมาสร้างชุดการสอน

2. กำหนดเนื้อหา คือ การเลือกเนื้อหาที่จะใช้ในการจัดกิจกรรม เนื้อหาจะต้องสอดคล้องกับหัวข้อหลัก และสอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ของนักเรียน

3. เขียนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ คือ การเขียนเป้าหมายความรู้หรือทักษะที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน ควรเขียนในลักษณะที่เฉพาะเจาะจงตรงประเด็นและเขียนในลักษณะของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นักเรียนจะทราบถึงจุดประสงค์ว่าหากได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ล้าจากชุดการเรียนการสอนแล้ว นักเรียนจะได้รับความรู้ความสามารถอะไรบ้าง

4. ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ การสร้างแบบทดสอบมีทั้งหมด 3 แบบ คือ

4.1 แบบทดสอบวัดความรู้ระดับพื้นฐานของนักเรียน

4.2 แบบทดสอบย่อย เพื่อวัดความในแต่ละหน่วย

4.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5. การสร้างชุดการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย

5.1 เอกสารชี้แจงคำสั่ง

5.2 เอกสารกิจกรรมพร้อมเฉลย

5.3 ใบความรู้ ประกอบด้วยเนื้อหาองค์ความรู้ต่าง ๆ

5.4 แบบทดสอบความรู้ และเฉลยแบบทดสอบ

5.5 แบบทดสอบความรู้หลังเรียนพร้อมเฉลย

6. การวางแผนนอกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนมีหลักการสำคัญ คือ

6.1 ควรให้นักเรียนมีบทบาทสำคัญในการทำกิจกรรมด้วยตนเองหรือทำกิจกรรมในกลุ่มของตนเอง ครูมีหน้าที่บอกแนวทางและดูแลนักเรียนขณะทำกิจกรรม

6.2 กิจกรรมควรมีความหลากหลายและสอดคล้องกับเนื้อหาในชุดการเรียนการสอน

6.3 ส่งเสริมให้คิดหลากหลายรูปแบบ เช่น การคิดเชิงวิเคราะห์ การคิดเพื่อการแก้ไขปัญหา รวมถึงการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

6.4 ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

7. การจัดรวบรวมสื่อการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะเป็นผู้สร้างขึ้นหรือนำสื่อที่มีอยู่และสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะจัดการเรียนการสอนมาประยุกต์ใช้ได้ โดยสร้างสื่อการเรียนการสอนที่ดีควรมีความแปลกใหม่สำหรับนักเรียน

2.4 องค์ประกอบของชุดการสอน

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2545) ได้กล่าวถึงส่วนประกอบของชุดการสอน มีดังนี้

1. คู่มือการทำกิจกรรมของครูผู้สอนและนักเรียน
2. เอกชี้แจงแนวทางการปฏิบัติกิจกรรม กำหนดขั้นตอนให้นักเรียนทำกิจกรรมอย่างไรบ้าง โดยระบุลำดับขั้นตอนของการทำกิจกรรมที่ชัดเจน เอกชี้แจงจะอยู่ในชุดการสอนทั้งรูปแบบกลุ่มและรูปแบบรายบุคคล

3. เนื้อหาความรู้ที่จัดอยู่ในกิจกรรมและสื่อการสอนทั้งรูปแบบแบบกลุ่มและรูปแบบรายบุคคล จะกำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้

4. การประเมินจะประเมินตามกระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ แบบฝึกหัดแต่ละหน่วยการเรียนรู้ หรือการค้นคว้าจากหัวข้อที่ได้รับ หรือการประเมินจากแบบทดสอบชนิดต่าง ๆ

2.5 ประโยชน์ของชุดการสอน

กุศยา แสงเดช (2545b) สรุปถึงประโยชน์ของชุดการสอนไว้ดังนี้

ชุดการสอนสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ เพราะชุดการสอนมีขั้นตอนในการสร้างและการหาคุณภาพหลายขั้นตอน โดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์โดยตรงเพื่อถ่วงถ่วงให้แน่ใจว่าชุดการสอนมีคุณภาพที่เป็นมาตรฐานจึงสามารถที่จะนำมาเผยแพร่ได้ ชุดการสอนนอกจากช่วยในการส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนแล้ว ยังเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยลดภาระของครูผู้สอนได้ โดยผู้สอนสามารถที่

ดำเนินการสอนตามเอกสารชี้แจงขั้นตอนการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้สามารถนำไปใช้ได้ทันที ช่วยให้
ผู้สอนมีทิศทางในแนวเดียวกัน การประเมินผลพฤติกรรมผู้เรียนไว้อย่างครบถ้วน

3. การจัดการเรียนการสอน

3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้

ทศนา แชมมณี (2559, น. 245-246) ได้กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอนทักษะ
ปฏิบัติของเดฟ (Dave) มุ่งส่งเสริมนักเรียนให้มีความสามารถในด้านทักษะปฏิบัติ นักเรียนที่จะลง
มือสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเกิดความชำนาญโดยมีรูปแบบ ดังนี้

1. ขั้นการเลียนแบบ (Imitation) ครูผู้สอนปฏิบัติตัวอย่าง ซึ่งนักเรียนจะต้อง
สังเกตรับรู้ข้อมูลที่ครูผู้สอนได้ปฏิบัติ ในขั้นตอนนี้ นักเรียนอาจจะไม่สามารถจดจำขั้นและปฏิบัติ
ตอนได้อย่างถูกต้อง แต่นักเรียนสามารถที่จะบอกขั้นตอนสำคัญของการปฏิบัติขั้นนั้นได้

2. ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง (Manipulation) หลังจากนักเรียนได้รับชมและ
สามารถที่อธิบายถึงขั้นตอนในการปฏิบัติได้แล้ว จึงให้นักเรียนได้ลงมือกระทำเริ่มจากการไม่มี
ตัวอย่างก่อน นักเรียนจะปฏิบัติตามสิ่งที่ครูบอก ในขั้นตอนนี้ นักเรียนอาจจะยังไม่สามารถปฏิบัติ
ได้ถูกต้อง แต่นักเรียนจะได้ประสบการณ์โดยตรงจากการลงมือทำและเกิดการเรียนรู้ในขั้นตอนนี้
เมื่อค้นพบปัญหาที่เกิดขึ้นนักเรียนจะเกิดการปรับการปฏิบัติให้ถูกต้องสมบูรณ์

3. ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ (Precision) ขั้นนี้ นักเรียนจะทำการฝึกฝน
จนสามารถปฏิบัติจนถูกต้องและสมบูรณ์ ผู้เรียนจะเกิดความแม่นยำ สมบูรณ์แบบในขั้นตอนนี้

4. ขั้นการแสดงออก (Articulation) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนได้ฝึกฝนและได้นำ
ทักษะต่าง ๆ มานำเสนอในสถานการณ์ใหม่ ๆ ซึ่งนักเรียนอาจต้องผสมผสานทักษะหลาย ๆ ทักษะ
ที่ใช้ในการแสดงออกเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์

5. ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ (Naturalization) หลังจากทีนักเรียนได้ฝึก
ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้เรียนสามารถที่จะปฏิบัติออกมาอย่างเป็นธรรมชาติ กล่าวคือ เป็น
การปฏิบัติที่ไม่ต้องฝืนหรือใช้ความพยายามมากเป็นพิเศษ

ผลที่ได้รับจากการจัดการเรียนสอนตามแนวคิดของเดฟ ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการ
พัฒนาทางด้านทักษะปฏิบัติ จนสามารถที่จะกระทำได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

ทศนา แชมมณี (2559, น. 246-247) ได้อธิบายถึง แนวทางการสอนด้านทักษะ
ปฏิบัติไว้ว่า ทักษะต่าง ๆ นั้นจะประกอบด้วยทักษะย่อย ๆ หากต้องการสอนให้นักเรียนสามารถ
ปฏิบัติทักษะใหญ่ได้นั้น นักเรียนควรจะต้องได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ให้เกิดความ
แม่นยำชำนาญเสียก่อน จึงค่อยนำทักษะย่อย ๆ มาร้อยเรียงเชื่อมโยงกันเป็นทักษะใหญ่ที่สมบูรณ์

สิ่งนี้ทำให้นักเรียนสามารถเกิดพัฒนาการขึ้นเรื่อย ๆ ตามลำดับจนสามารถปฏิบัติทักษะได้ดีและรวดเร็ว โดยรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติตามองค์ประกอบของทักษะนี้สามารถช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถทางด้านทักษะปฏิบัติของนักเรียน ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนนั้นมีอยู่ด้วยกัน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการสาธิตหรือปฏิบัติ ขั้นแรกจะต้องทำการสาธิตทักษะหรือการกระทำต่าง ๆ ที่นักเรียนต้องเรียนรู้ในภาพรวมก่อน ให้นักเรียนได้เห็นตัวอย่างที่สมบูรณ์แบบโดยครูผู้สอนจะต้องปฏิบัติให้นักเรียนเห็นอย่างเป็นธรรมชาติและต้องไม่ซ้ำหรือเร็วจนเกินไป พร้อมกับแนะนำให้นักเรียนสามารถที่จะสังเกตจุดสำคัญต่าง ๆ หรือวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้สังเกตขณะรับชมการสาธิตด้วย

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตทักษะย่อยและให้นักเรียนปฏิบัติ เมื่อนักเรียนได้เห็นภาพรวมของทักษะปฏิบัติไปแล้ว ครูจะต้องแตกทักษะนั้นออกเป็นทักษะย่อย ๆ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของนักเรียน เสร็จแล้วจึงสาธิตทักษะย่อยเหล่านั้นให้นักเรียนได้สังเกต และให้นักเรียนได้ฝึกทำตามอย่างช้า ๆ ที่ละส่วน จะทำให้นักเรียนสามารถที่จะปฏิบัติทักษะได้ง่ายขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติทักษะย่อย โดยนักเรียนจะฝึกปฏิบัติทักษะย่อยแต่ละส่วนจนเกิดความชำนาญโดยไม่ต้องมีต้นแบบให้ดู หากนักเรียนปฏิบัติผิดหรือติดขัดตรงไหน ครูผู้สอนก็จะช่วยแนะนำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ในที่สุด จากนั้นครูก็จะสาธิตทักษะย่อยส่วนอื่น ๆ แล้วให้นักเรียนได้ฝึกทักษะจนทำได้ ปฏิบัติจนจบตามที่ครูได้กำหนดไว้

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อนักเรียนปฏิบัติทักษะต่าง ๆ ได้ดีครูอาจจะแนะนำวิธีการหรือเทคนิควิธีการที่จะสามารถทำให้ผู้เรียนนั้นปฏิบัติได้คล่องและรวดเร็วมากยิ่งขึ้นหรือสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องและเกิดความประณีตมากขึ้นได้

ขั้นที่ 5 ขั้นให้นักเรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ ขั้นตอนนี้เป็นการนำทักษะส่วนต่าง ๆ มาเชื่อมโยงกันให้ครบสมบูรณ์ เมื่อนักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ได้อย่างชำนาญแล้ว การฝึกการเชื่อมโยงก็เป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติทักษะ โดยจะให้นักเรียนนั้นได้ฝึกทักษะย่อย ๆ เรียงร้อยตั้งแต่ต้นจนจบหลายๆ รอบจะทำให้นักเรียนเกิดความเชื่อมโยงอย่างชำนาญมากขึ้น

3.2 หลักการจัดการศึกษา

การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ของ กานเย่ (Gagne) โดยมีทั้งหมด 9 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ เป็นขั้นที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียน ด้วยการซักถาม หรือใช้สื่อที่น่าสนใจ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ

ขั้นที่ 2 ชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นการบอกให้นักเรียนทราบถึงเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนทราบถึงผลลัพธ์ที่จะได้จากการจัดการเรียนการสอน

ขั้นที่ 3 กระตุ้นให้นักเรียนนึกถึงองค์ความรู้เดิม เป็นการทบทวนองค์ความรู้เดิมของนักเรียนให้พร้อมต่อการใช้เชื่อมโยงความรู้ใหม่ การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องนั้นต้องอาศัยความรู้เดิมเป็นฐานในการเรียนรู้สิ่งใหม่

ขั้นที่ 4 เริ่มเนื้อหาบทเรียนใหม่ เป็นการเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ โดยใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 5 ให้แนวทางการเรียนรู้ เป็นการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตนเอง โดยได้รับคำแนะนำจากครูเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าตนเอง เป็นต้น

ขั้นที่ 6 ให้ลงมือกระทำ เป็นการให้นักเรียนได้ลงมือกระทำ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถกระทำได้ตามจุดประสงค์

ขั้นที่ 7 ให้ข้อเสนอแนะ เป็นกระบวนการสรุปผลให้นักเรียนได้ทราบถึงผลการเรียนรู้ของตนเองว่าอยู่ในระดับใดตามเกณฑ์

ขั้นที่ 8 การวัดและประเมินผลพฤติกรรมนักเรียนตามจุดประสงค์ เป็นการประเมินผู้เรียนด้วยเครื่องมือการวัดประเมินแบบต่าง ๆ เพื่อต้องการที่จะทราบถึงที่ได้จากการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 9 ให้ฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ เพื่อความชำนาญ เป็นขั้นตอนการสรุปเพื่อย้ำข้อมูลทบทวนความรู้ให้เกิดพฤติกรรมที่จำที่ฝังแน่น โดยกิจกรรมขั้นนี้จะเป็นการทำการบ้านหรือการฝึกทักษะต่าง ๆ เป็นต้น

ชัณธ์ชัย อธิเกรียรติ และ ธนารักษ์ สารเถื่อนแก้ว (2559) ได้อธิบายถึงแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นเป้าหมายสำคัญไว้ว่า ปัจจัยที่สำคัญและมีอิทธิพลกับวิธีจัดการเรียนการสอน ได้แก่แนวคิดพื้นฐานสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นเป้าหมายที่สำคัญคือ นักเรียน สามารถสรุปได้ 4 ประการ คือ

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล

แนวทางแผนการจัดการศึกษาของชาติได้จัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นตามความสนใจ หรือ ความถนัด ทั้งรวมถึงตระหนักในความสามารถอันเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละคน โดยใช้

ความสามารถเป็นเกณฑ์บ้าง ซึ่งนวัตกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อสนองแนวความคิดพื้นฐานนี้จัดเป็นลักษณะเฉพาะ เช่น การเรียนแบบไม่แบ่งชั้น, เครื่องสอน, การสอนแยกเป็นคณะ เป็นต้น

๒. ความพร้อม

แต่เดิมนั้นเราต่างเชื่อกันว่า นักเรียนจะสามารถเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งได้นั้น จะต้องมีความพร้อม โดยสิ่งเหล่านี้เรียนว่า พัฒนาการปกติที่เป็นไปตามธรรมชาติ แต่ในปัจจุบัน เมื่อวิทยาการด้านการศึกษาค้นคว้าได้พัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง ได้มีการศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้และได้ศึกษาค้นคว้าจนได้คำตอบว่า ความพร้อมนั้นเป็นสิ่งที่สามารถสร้างได้หากครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจและจะจัดบทเรียนให้เหมาะสำหรับการเรียนการสอนตามความสามารถของเด็ก วิชานไหนที่มีเนื้อหาหากจัดกระบวนการอย่างเหมาะสมก็สามารถเรียนรู้ได้

๓. การใช้เวลาในการศึกษา

การจัดตารางการเรียนการสอนจะจัดโดยใช้เกณฑ์ เช่น หน่วยเวลาในการสอน เป็นแบบชั่วโมง ใช้เวลาในการเรียนเท่ากันทุกวิชา ซึ่งในปัจจุบันได้มีการค้นคว้าศึกษาและมีการพูดถึงแนวคิดในการจัดหน่วยเวลาสอนให้มีความสัมพันธ์กับบริบทการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาซึ่งจะใช้เวลาต่างกัน ยกตัวอย่าง เช่น บางรายวิชาใช้เวลาเรียนรู้ไม่มากแต่ควรใช้เวลาบ่อยครั้งขึ้น ซึ่งพบว่าการเรียนนั้นก็ไม่จำกัดสถานที่อยู่แค่เฉพาะในห้องเรียนหรือในบริเวณโรงเรียนเท่านั้น ซึ่งมีรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การจัดตารางสอนในลักษณะที่สามารถยืดหยุ่นได้, แบบเรียนในรูปแบบอื่น ๆ เป็นต้น

๔. ประสิทธิภาพการศึกษา

การขยายตัวขององค์ความรู้ทางวิชาการรวมถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมมนุษย์ควรต้องเรียนรู้ให้เพิ่มขึ้น แต่ด้วยการบริหารจัดการในระบบการศึกษานั้นยังขาดประสิทธิภาพมาก จึงต้องแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ แนวทางและวิธีการใหม่ ๆ ที่ส่งผลดีทั้งในด้านที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนและนวัตกรรมใหม่ ๆ

3.3 รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอน

วิธีการสอนโดยใช้การบรรยาย (Lecture)

ทิสนา แชมมณี (2559, น. 327-329) ได้ให้ความหมายไว้ว่า รูปแบบการสอนบรรยาย คือ กระบวนการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนได้จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีการบรรยายที่มีหลากหลายวิธี เช่น การพูด การบอก การเล่าเรื่องหรือประสบการณ์ และอธิบายเนื้อหาต่าง ๆ โดยมุ่งให้นักเรียนได้ทราบเนื้อหา ซึ่งรูปแบบการบรรยายมีลักษณะการสอนและประเมินผลการเรียนรู้ ดังนี้

1. การกระตุ้นด้วยสิ่งเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาที่ครูผู้สอนจะบรรยาย
2. การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงระดับความสามารถของตนเองเบื้องต้น
3. การใช้สื่อการสอนหรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ ประกอบการบรรยาย เช่น รูปภาพ วีดีโอ หรือสื่อทำมือ เป็นต้น
4. การใช้คำถามจุดประกายความคิดประกอบการบรรยายเป็นระยะ ๆ
5. การใช้กิจกรรมต่าง ๆ ประกอบการบรรยาย เช่น แสดงบทบาทสมมติ การสาธิต การเล่นเกมส์ และกิจกรรมกลุ่ม
6. การยกตัวอย่างขึ้นมาประกอบการอธิบาย
7. การใช้อารมณ์ขัน มุขต่าง ๆ ทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการบรรยาย
8. การเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้ซักถามข้อสงสัย และแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

วิธีการสอนโดยใช้การสาธิต (Demonstration)

ทิสนา แชมมณี (2559, น. 330-332) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสอนรูปแบบการสาธิต คือ กระบวนการที่ครูผู้สอนใช้ในการทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแสดงหรือการปฏิบัติและให้นักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจผ่านการ สังเกต เปรียบเทียบ รวมไปถึงการซักถามครูผู้สอนในข้อสงสัยต่าง ๆ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมตัวของครูผู้สอน จะต้องมีความพร้อมทั้งด้านเนื้อหาและทักษะปฏิบัติสำหรับการบรรยายเพื่อให้เกิดความราบรื่นสมบูรณ์ ทั้งด้าน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และสถานที่ที่ใช้ในการสาธิตหรือปฏิบัติ รวมถึงการเตรียมคำถามไว้เพื่อทดสอบความใจของนักเรียนด้วย
2. ก่อนการสาธิต ครูผู้สอนจะต้องอธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเนื้อหาที่ต้องการสาธิต เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น และเห็นภาพองค์ความรู้ได้ชัดเจน
3. ขั้นตอนการสาธิต จะใช้วิธีการบรรยายสลับการสาธิต โดยเริ่มจากเนื้อหาความรู้พื้นฐานและไปสู่เนื้อแต่ละระดับ สิ่งที่ควรคำนึงถึงคือ ความเหมาะสมของเนื้อหาความรู้กับนักเรียน หากนักเรียนรู้สึกว่เนื้อหาส่วนนี้สามารถเข้าใจได้ นักเรียนจะไม่รู้สึกเบื่อและพร้อมจะเรียนต่อจนสำเร็จ

4. การสรุปการเรียนรู้ หลังจากเสร็จสิ้นการสาธิตครูผู้สอนควรทดสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียนอาจจะใช้คำถามหรือให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันกับเพื่อน ๆ และเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยกับครูผู้สอนอีกด้วยจึงจะเป็นการสรุปเพื่อจบวิธีการสอนที่ดี

วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์

วิทยา วาโย (2563) ได้กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบออนไลน์ เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่นำเอาองค์ความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ มาใช้ร่วมกันกับนวัตกรรมการเรียนรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารผ่านรูปแบบการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งส่วนประกอบของการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผู้สอน คือ ผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ ตามรายวิชาที่ตนเองได้รับผิดชอบ ให้นักเรียนให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาความรู้รายวิชานั้น ๆ ให้เกิดประสบการณ์ ด้วยความเชี่ยวชาญของผู้สอนมีส่วนทำให้การสอนออนไลน์สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ได้ บทบาทผู้สอนแบ่งออกได้หลากหลายบทบาท เช่น เป็นผู้ให้คำแนะนำ, พี่เลี้ยงของนักเรียน, ผู้ฝึก, หรือผู้อำนวยการควบคุมดูแลนักเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองในด้านการเรียนรู้อย่างเต็มประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาไปสู่การมีสมรรถนะที่ดี

2. ผู้เรียน คือ ผู้รับเนื้อหาองค์ความรู้จากครูผู้สอน นักเรียนจึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมสำหรับตนเองในทุกครั้งที่จะทำกิจกรรม ทั้งด้านอุปกรณ์ต่าง ๆ การใช้งานเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อการสืบค้น วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ และมีวิจารณญาณในการตัดสินใจในข้อมูลที่กำลังศึกษาอย่างเข้าใจ การเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การศึกษาเนื้อหาตามหัวข้อก่อนเข้าเรียน การเตรียมอุปกรณ์ระบบอินเทอร์เน็ต และสถานที่ที่ใช้ในการเรียน

3. เนื้อหา คือ ส่วนทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายได้ การออกแบบโครงสร้างเนื้อหาสำหรับการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาที่ครูจะต้องทำการสอน มีการวางแผนรายละเอียด วางลำดับขั้นตอนเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาในส่วนต่าง ๆ เนื้อหาควรมีความชัดเจนตรงประเด็นและกระชับให้เหมาะสมกับช่วงวัยที่จะทำการสอน นักเรียนสามารถเข้าใจได้ง่ายผ่านวิธีต่าง ๆ ที่ช่วยเสริมการรับรู้ เนื้อหาจำเป็นอย่างมากที่จะต้องเลือกให้มีความทันสมัยอยู่ตลอด

4. สื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้ คือ สื่ออุปกรณ์ที่มีความหลากหลายมีส่วนช่วยให้นักเรียนสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้นและสนุกกับการเรียนการสอน สื่อการสอนไม่ว่า

จะเป็นเทคโนโลยีหรือสื่อที่ทำมือควรมีความแปลกใหม่ดึงความสนใจของนักเรียนในการเรียนรู้ เช่น วิดีโอ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว บทบาทหรือสถานการณ์จำลอง เป็นต้น

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้ คือ การออกแบบวิธีการหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน โดยใช้การออกแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ร่วมกับเทคโนโลยีเพื่อให้นักเรียนได้เกิดกระบวนการวิเคราะห์, การออกแบบวางแผนงาน, การนำไปใช้, การพัฒนาต่อยอด, การวัดประเมินผล, ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ควรส่งเสริมให้นักเรียนสามารถนำเนื้อหาหรือทักษะไปต่อยอดสู่การเรียนรู้ตามสภาพจริง

6. ระบบการติดต่อสื่อสาร คือ ส่วนสำคัญที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ประสบความสำเร็จ โดยรูปแบบการสื่อสารมี 2 รูปแบบ คือ 1) การสื่อสารทางเดียว เป็นการถ่ายทอดเนื้อหาต่าง ๆ โดยไม่มีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน นักเรียนเป็นเพียงผู้รับเนื้อหาเท่านั้น 2) การสื่อสารสองทาง เป็นการถ่ายทอดเนื้อหาโดยนักเรียนสามารถพูดคุย ชักถามข้อสงสัยต่าง ๆ จากครูและเพื่อร่วมชั้นเรียนได้ในขณะที่สอนได้เพื่อเป็นการทดสอบความเข้าใจของผู้เรียนได้

7. ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ การเรียนรู้แบบออนไลน์หากจะให้ความราบรื่นได้นั้นต้องอาศัยเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อการสื่อสารถ่ายทอดเนื้อหาต่าง ๆ ได้ ซึ่งเครือข่ายนั้นประกอบด้วย 1) ระบบเครือข่ายภายในสถาบัน เป็นระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ภายในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ 2) ระบบเครือข่ายภายนอกสถาบัน ที่เชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลกเพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสารได้รวดเร็วอย่างไร้ข้อจำกัด

8. การวัดและการประเมินผล คือ การวัดและประเมินผลในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การตั้งคำถามกับนักเรียน การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นต้น และหลังจากการจัดการเรียนการสอนควรมีการทดสอบ เช่น การทดสอบด้วยแบบทดสอบหลังเรียนต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน เพื่อสะท้อนถึงความสามารถการเรียนรู้ของนักเรียน รวมถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนด้วย ซึ่งควรมีความหลากหลาย และวัดประเมินผลนักเรียนตามสภาพจริง

4. ระนาดเอก

4.1 รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก

บำรุง พาทยกุล (2555) ได้อธิบายถึง รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก โดยมี ส่วนประกอบ 3 ส่วน ดังนี้

1. ฝั้นระนาดเอก ประกอบด้วยลูกระนาดเอก ทั้งหมด 22 ลูก (ในปัจจุบัน) ตั้งแต่ ลูกเสียงต่ำสุด (ลูกระนาดลูกใหญ่ที่สุดอยู่ข้างซ้าย) ถึงลูกยอดเสียงสูง (ลูกระนาดลูกเล็กที่สุดอยู่

ข้างขวา) ลูกกระพรวนทุกลูกจะรูปร่างไว้เพื่อร้อยเชือก ใต้ผืนระนาดเอกติดตะกั่วผสมซี่ฝังไว้หัวและท้ายของลูกกระพรวนทุกลูกเพื่อปรับระดับเสียง โดยไม้ที่นิยมใช้มาทำผืนระนาดเอก คือ ไม้ไผ่ ไม้เนื้อแข็ง เช่น ไม้ชิงชัน หรือไม้พยุง เป็นต้น

2. รวงระนาดเอก ทำไว้เพื่ออุ้มเสียงทำให้เกิดความไพเราะ ตัวรวงมีลักษณะคล้ายเรือหรือรางที่มีลักษณะยาว รวงระนาดเอกยังประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ คือ โขนระนาดเอก มีลักษณะเป็นแผ่นไม้ปิดหัวและท้ายของระนาดเอก เพื่อสามารถที่จะติดตะขอเพื่อแขวนผืนระนาดเอกได้ ส่วนต่อมาก็คือ เท้ารองราง หรือ เท้าระนาดเอก จะอยู่ส่วนกลางของระนาดเอก มีลักษณะสี่เหลี่ยมมีรูปร่างคล้ายลักษณะพานคว่ำลง โดยรวงระนาดเอกนิยมใช้ไม้ 3 ชนิดในการทำ คือ ไม้สัก ไม้ประดู่ และไม้ขนุน เป็นต้น

3. ไม้ระนาดเอก มี 2 ประเภท ได้แก่ ไม้แข็ง และไม้นวม แตกต่างกันตรงไม้แข็งจะมีส่วนประกอบสำคัญคือ ยางรัก ซึ่งเป็นส่วนที่ทำให้ไม้ระนาดเอกมีลักษณะแข็ง เมื่อตีลงบนผืนระนาดเอก เสียงที่ได้ยินจะดังกังวาล ดังได้ไกล เหมาะสำหรับการบรรเลงในวงปี่พาทย์ไม้แข็ง และไม้นวม ส่วนประกอบจะเน้นทำจากด้ายและผ้า เสียงที่ได้เมื่อบรรเลงจะดังนุ่มนวล ไพเราะ ไม่ดังเกินไป เหมาะสำหรับการบรรเลงวงปี่พาทย์ไม้นวม เป็นต้น

4.2 ลักษณะการจับไม้และทำนองสำหรับการบรรเลงระนาดเอก

การจับไม้ระนาดเอกและทำนองในการบรรเลงระนาดเอกมีหลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบทเพลงและลักษณะของบทเพลงที่ใช้ในการบรรเลง แต่ในปัจจุบันการจับไม้ระนาดเอกที่ได้รับความนิยมที่สุดคือ การจับแบบปากกา ส่วนทำนองนิยมที่สุดคือ ทำซัดสมาธิ โดยมีรายละเอียดดังนี้

นิตยา รุ้งรัมย์ (2559) ได้กล่าวถึงการจับไม้ระนาดเอกแบบปากกา ไว้ดังนี้ การจับไม้แบบปากกา คือ จับไม้ให้พาดอยู่ในร่องกลางอุ้มมือของผู้บรรเลง พร้อมกับใช้นิ้วกลาง นิ้วนาง และนิ้วก้อย รวบจับก้านของไม้ระนาดเอกไว้และเหยียดนิ้วหัวแม่มือและที่ด้านข้างไม้ระนาดเอก ปลายนิ้วชี้เหยียดตรงกดที่ก้านไม้ระนาด ระยะระหว่างหัวไม้กับปลายนิ้วชี้กำหนดให้อยู่ในระยะเท่ากันทั้งมือซ้ายและมือขวา ซึ่ง (บำรุง พาทย์กุล, 2555) กล่าวถึง ประโยชน์ของการจับไม้ระนาดเอกแบบปากกา ไว้ว่า ทำให้การบรรเลงระนาดเอกมีความคล่องตัว การจับแบบปากกาเหมาะสำหรับการฝึกหัดระนาดเอกเบื้องต้นในลักษณะการตีฉาก (คู่แปด) เพื่อให้เสียงระนาดชัดเจน สม่่าเสมอ และขนานกันไปในทุกโน้ตดนตรี

ทำนองการบรรเลงระนาดเอก จะใช้รูปแบบการนั่งซัดสมาธิหันหน้าเข้าหาระนาดเอก โดยให้อยู่ตรงกลางรางระนาดเอก ศรีษะของผู้บรรเลงจะไม่ก้มหน้าหรือเงยหน้ามากเกินไป ลำตัวของผู้เล่นตั้งตรงฉากกับพื้น หัวไหล่และท่อนแขนปล่อยลงข้างลำตัวตามสบาย ไม่เกรง

หรือกางแขนมากเกินไป ข้อศอกไม่ชิดติดลำตัวหรือกางออกมากเกินไป เมื่อพิจารณาการนั่งบรรเลงระนาดเอกโดยรวม ผู้บรรเลงเพลงจะต้องมีความสง่างามและมีบุคลิกดี

4.3 ลักษณะการบรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐาน

บำรุง พาทยกุล (2555) การตีคู่แปด หรือการตีฉาก เป็นวิธีการตีระนาดเอกชั้นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการเริ่มเรียนระนาดเอก เป็นลักษณะการตีเก็บ ซึ่งเป็นวิธีการที่ใช้ในการตีระนาดเอกเป็นปกติ การตีคู่แปด คือ การตีไม้ระนาดเอกที่อยู่ในมือทั้งสองข้างของผู้บรรเลงลงบนลูกระนาดเอกทั้ง 2 ลูก ซึ่งทั้งสองสูงจะเป็นเสียงเดียวกันที่มีระยะห่างกัน เช่น เสียงโดต่ำ กับเสียงโดสูง เป็นต้น

5. เด็กวัยประถมศึกษา

5.1 พัฒนาการของเด็กประถมศึกษา

เด็กวัยนี้เป็นวัยแห่งการเตรียมพร้อมทุกด้านจะสามารถเรียนรู้และปรับตัวในการอยู่กับประสบการณ์ใหม่ ๆ หรือสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ถ้าโรงเรียนได้จัดสิ่งแวดล้อมโดยปล่อยให้เด็กได้มีการเคลื่อนไหว ให้เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อยู่เสมอ เด็กวัยเรียนนี้มีพัฒนาการทุกด้านกำลังเจริญเกือบเต็มที่ดังที่ (อรรษา ตูลานันท์, 2561) ได้กล่าวถึงพัฒนาการด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. พัฒนาการด้านร่างกาย

เด็กวัยนี้มีพัฒนาการทางด้านร่างกายที่เปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน โดยเฉพาะส่วนแขนและขาที่มีความยาวมากขึ้น โดยจะเพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ แต่เพิ่มอย่างสม่ำเสมอ สามารถใช้กล้ามเนื้อในส่วนมัดใหญ่และมัดเล็กได้เป็นอย่างดี มีความคล่องแคล่ว ยกตัวอย่างเช่น การเขียนหนังสือ การปั้นดินน้ำมัน หรือการวาดรูปสามารถทำได้อย่างระเบียบ ควบคุมการใช้อวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างมีประสิทธิภาพ ร่างกายจะเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นหนุ่มสาว โดยเฉพาะเด็กผู้หญิง เริ่มตั้งแต่ 8 – 13 ปี

2. พัฒนาการด้านสติปัญญา

เด็กวัยนี้มีพัฒนาการการเจริญเติบโตในส่วนของสมองเต็มที่ มีความสามารถทั้งในด้านการคิด การจดจำ การแก้ไขปัญหา และการคิดเชิงเหตุผลมากขึ้น มีสมาธิในการสนใจเรื่องราวหรือกิจกรรมต่าง ๆ ยาวขึ้น สามารถที่จะวางแผนทำงานต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองโดยอาจจะมีผู้ใหญ่คอยช่วยเหลือบ้างเป็นบางครั้งหรือสถานการณ์ สามารถที่จะแก้ไขปัญหาที่เป็นรูปธรรมจับต้องได้ ที่สำคัญคือ สามารถคิดกลับไปกลับมาเพื่อทดสอบความคิดของตนเอง ผ่านการทดสอบหรือแบบฝึกทักษะ

3. พัฒนาการด้านอารมณ์

เด็กในวัยประถมศึกษา ส่วนใหญ่สามารถที่จะควบคุมการกระทำของตนเอง ได้ จากภาวะเบี่ยง กติกา หรือข้อตกลงได้โดยผู้ใหญ่ไม่จำเป็นต้องเตือนตลอดเวลา เด็กสามารถที่จะหลีกเลี่ยง หรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ด้วยตนเอง เมื่อโกรธสามารถที่จะควบคุมความโกรธ และไม่แสดงการกระทำที่ไม่เหมาะสมได้อย่างมีเหตุมีผลมากขึ้น การอยู่ในสังคมสามารถที่จะปฏิบัติตามกฎกติกาหรือข้อตกลงทางสังคมได้มากขึ้น นอกจากนี้เด็กวัยประถมและชอบที่จะจัดการกับเรื่องที่ทำทลายความคิดและความสามารถของพวกเขาได้ดีขึ้น เด็กในวัยนี้จึงชอบการแข่งขัน ชอบที่จะเอาชนะ ซึ่งอาจเนื่องมาจากต้องการจะทำให้ได้ดี ต้องการทดลองทำอะไรใหม่ ๆ หรือต้องการให้ผู้ใหญ่พอใจในตัวพวกเขา

4. พัฒนาการด้านสังคม

เด็กวัยนี้ส่วนใหญ่ใช้เวลากับพ่อแม่ น้อยลงถึงครึ่งหนึ่งเมื่อเทียบกับวัยอนุบาล โดยใช้เวลาส่วนใหญ่กับกิจกรรมนอกบ้านร่วมกับเด็กคนอื่น ๆ หรืออยู่คนเดียวมากกว่าการอยู่กับผู้ใหญ่ เพื่อนจึงมีบทบาทสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งต่อการคิด ทักษะคิด และความรู้สึกของเขา การได้รับการยอมรับจากเพื่อนจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งเพื่อนในวัยเดียวกันก็มีความสำคัญมาก ๆ

5.2 การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กประถมตอนต้น

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (2558) กล่าวว่า การเรียนรู้ควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเน้นให้ผู้เรียนรู้อย่างมีความสุข โดยให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่นเหมือนอยู่ที่บ้าน สร้างความรัก ความศรัทธาให้กับนักเรียนจากสัมผัส สัมพันธ์กับของจริงและธรรมชาติ โดยมีแนวทาง 5 ด้าน ดังนี้

Smart with playing คือ การเรียนรู้ผ่านการเล่นปนเรียน ธรรมชาติของเด็ก การเล่นที่สนุกและทำทลาย เป็นรากฐานการเรียนรู้ที่จะส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน และกระตุ้นการทำงานของสมองโดยตรง การเล่นเพื่อสร้างองค์ความรู้ เช่น จากการเล่นขายของสู่กิจกรรมสนุกคิด สนุกขาย การเล่นที่ปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง การเล่นที่ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม เป็นการนำสิ่งรอบตัวของนักเรียนมาประดิษฐ์เป็นของเล่นสู่การเรียนรู้ที่สำคัญ เช่น จรวดขวดน้ำ การประดิษฐ์ กังหันลม การเล่นโดยใช้ศิลปะวัฒนธรรม และประเพณีที่สำคัญ เช่น การละเล่นเด็กไทย การละเล่นพื้นบ้าน การเล่นและแสดงดนตรี การแสดงในประเพณีต่าง ๆ

Smart with doing คือ การเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนสามารถซึมซับรายละเอียด ทุกแง่มุมขององค์ความรู้ จากการเปิดประสาทสัมผัสทั้ง 5 ก็คือ ลงมือทำและเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ให้นักเรียนลงมือทำจากการสอนด้วยกิจกรรมโครงงาน เช่น โครงงานทดลองทางวิทยาศาสตร์ โครงงานสำรวจต้นไม้ในโรงเรียน หรือ โครงงานประดิษฐ์จากเศษวัสดุ การเรียนรู้ผ่านการจัด

กิจกรรมโครงการส่งเสริมวิชาการที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เช่น โครงการผักสดจากมือหนู โครงการเด็กไทยภูมิใจทำไข่เค็ม โครงการหนูน้อยนักประดิษฐ์ เป็นต้น

Smart with various activities คือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ไม่ซ้ำซากจำเจ เป็นกลไกในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ตลอดเวลา และทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข สนุกสนาน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ตลอดเวลา ดังนี้

- การใช้เกมและเพลง เพื่อให้นักเรียนรู้สึกสนุกและผ่อนคลาย
- การใช้กิจกรรมการแข่งขันทักษะทางวิชาการ และกีฬาเพื่อให้นักเรียนเกิดงานชิ้นตัว เช่น การแข่งขันตอบปัญหาบูรณาการ โครงการความรู้รอบตัว
- การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ และสถานการณ์จำลอง เพื่อให้นักเรียนเกิดความสงสัยและความสนใจในการค้นหาคำตอบ
- การใช้นิทาน จากการเชิดหุ่นกระตุ้นความสนใจของนักเรียน

Smart with interactive environments คือ การเรียนรู้ร่วมกัน (Social value) และ ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมเป็นการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมให้นักเรียนออกไปเผชิญโลกให้รู้จักปรับตัว และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและคนรอบข้าง เพื่อให้นักเรียนรู้จักการปรับตัวและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ การนำนักเรียนไปเรียนรู้ประสบการณ์ตรง โดยใช้กิจกรรมทัศนศึกษา การให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการอยู่ร่วมกัน เช่น การจัดค่ายคุณธรรม ค่ายลูกเสือ และ โครงการอยู่รักใคร่จากไปคิดถึง ด้วยกิจกรรมการสร้างความสัมพันธ์ กิจกรรมพัฒนาสร้างสรรค์สามัคคี การให้นักเรียนได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม การจัดการเลือกตั้งหัวหน้าห้อง และประธานนักเรียนจากโครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน กิจกรรมการเรียนรู้จากธรรมชาติ และร่วมกันอนุรักษ์ธรรมชาติ โดยการศึกษาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน เช่น ตู้ปลา ซึ่งประกอบด้วยต้นไม้จริงทั้งหมด เพื่อศึกษาระบบนิเวศได้น้ำ โครงการหนูน้อยรักสีเขียวสิ่งแวดล้อม

Smart with Development of thinking processes คือ การพัฒนาการคิด เป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาสมองและการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนรู้จักคิดและแก้ไขปัญหาได้อย่างหลากหลายและมีเหตุผล สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างมั่นใจ กล้าคิด และกล้าแสดงออกได้อย่างถูกต้องเหมาะสม พัฒนาการกระบวนการคิดสร้างสรรค์และคิดนอกกรอบ เช่น ออกแบบท่าทางแสดง การประดิษฐ์เครื่องดนตรี พัฒนาการกระบวนการแก้ปัญหา เช่น กิจกรรมเชิงตรรกวิทยาจากกิจกรรม “พิชิตปัญหา” กิจกรรมการได้ว่าที่ การอภิปรายกลุ่ม การแก้ปัญหาจาก

สถานการณ์จำลอง พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ โดยใช้กระบวนการสืบค้นข้อมูล การสืบเสาะ และสร้างองค์ความรู้ เพื่อนำมาอภิปรายอย่างมีเหตุผล

6. ดนตรีสำหรับเด็ก

6.1 ความสำคัญของดนตรีสำหรับเด็ก

ดนตรีมีองค์ประกอบที่สมบูรณ์แบบเพราะเกิดจากการสร้างสรรค์ของมนุษย์ ด้วยความรักและความพยายามอย่างยิ่ง จึงทำให้สิ่งนี้มีคุณค่า เพื่อให้มนุษย์ได้ชื่นชมความไพเราะของเสียงดนตรีและมีความยินดีที่ได้สัมผัสกับเสียงดนตรีตั้งแต่เด็ก ทั้งนี้เพราะดนตรีมีส่วนช่วยในการสร้างเสริมระดับความสามารถรวมถึงพัฒนาการในด้านอื่น ๆ มากมาย ดนตรีจึงมีประโยชน์อย่างมากต่อเด็กที่กำลังจะเจริญเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2561)

นับตั้งแต่เด็กอยู่ในครรภ์ของมารดา ผู้เป็นบิดาและมารดา มีส่วนสำคัญอย่างมากในการเลี้ยงดูและดูแลเอาใจใส่บุตรของตนเองให้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ให้มีพัฒนาการที่ดี โดยสิ่งสำคัญและได้รับการยอมรับทั่วไป คือ ดนตรี เนื่องด้วยเสียงดนตรีที่ดีจะช่วยสร้างเสริมพัฒนาการของเด็กได้ หากพ่อแม่สังเกตเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของดนตรี สามารถศึกษาและเรียนรู้เพื่อนำดนตรีไปใช้ในการเลี้ยงดูบุตรได้ จะส่งผลโดยตรงช่วยให้เด็กเป็นผู้ที่มีดนตรีการ มีความคุ้นเคยกับเสียงดนตรี ฝึกการมีสุนทรียะ และช่วยส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ

6.2 จุดมุ่งหมายของการสอนดนตรีสำหรับเด็ก

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2544) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการเรียนดนตรีไว้ดังนี้

1. ดนตรีมีส่วนช่วยส่งเสริมนักเรียนให้มีพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์ ผ่านการกระตุ้นให้นักเรียนได้ศึกษาคนคว่ำสิ่งต่าง ๆ สามารถลงมือทดลองฝึกปฏิบัติและสามารถแสดงออกโดยใช้ดนตรีเป็นสื่อกลาง

2. ดนตรีส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการตอบสนองอารมณ์ กล่าวคือ ดนตรีนั้นมีลักษณะเป็นสิ่งเร้า มีผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ทำให้นักเรียนที่ได้ทำกิจกรรมทางดนตรีเกิดปฏิกิริยาแสดงอารมณ์ต่าง ๆ ออกมาอย่างสอดคล้องกับดนตรีที่นักเรียนได้ยิน

3. ดนตรีสามารถช่วยส่งเสริมพัฒนาด้านสติปัญญาของนักเรียน เนื่องด้วยดนตรีทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดและพัฒนาไปสู่ขั้นการทำความเข้าใจในองค์ความรู้ต่าง ๆ จึงช่วยให้นักเรียนพัฒนาด้านการรับรู้และต่อยอดการเชื่อมโยงความรู้กับแนวคิดต่าง ๆ ได้

4. ดนตรีสามารถช่วยส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านภาษา เนื่องจากเพลงที่มีอยู่มากมายนั้นล้วนแล้วแต่เป็นกระบวนการการสื่อสารผ่านภาษาที่อธิบายถึงความรู้สึก เรื่องราวต่าง ๆ ทั้งสิ้น นักเรียนจึงสามารถมีทักษะในการเรียนรู้และเข้าใจด้านภาษาเหล่านั้นได้และสามารถ

อธิบายความรู้สึกที่มีต่อดนตรีที่ได้ยินได้ฟังได้อีกด้วย ซึ่งจะทำให้นักเรียนนั้นได้พัฒนาการใช้ภาษามากขึ้น

5. ดนตรีสามารถช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เนื่องจากการทำกิจกรรมดนตรีนั้นไม่ว่าจะเป็น การร้องเพลง การเต้น การทำกิจกรรมเข้าจังหวะ การเล่นดนตรีชนิดต่าง ๆ เป็นต้น ล้วนช่วยให้นักเรียนได้ใช้ร่างกายส่วนต่าง ๆ ตั้งแต่กล้ามเนื้อมัดต่าง ๆ ของร่างกายในการปฏิบัติหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมดนตรีต่าง ๆ ทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย กล้ามเนื้อต่าง ๆ ได้ดีขึ้น

6. ดนตรีช่วยพัฒนาความเป็นเอกลักษณ์บุคคล กล่าวคือ ดนตรีทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ของตนเองจนสามารถเข้าใจถึงลักษณะทักษะและความสามารถของตนเอง ที่จะพัฒนาไปสู่การเข้าใจเอกลักษณ์หรือวัฒนธรรมทางดนตรีในแบบของตนเอง และสามารถที่จะนำเสนอผลงานที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองได้

7. ดนตรีสามารถช่วยพัฒนาอารมณ์ด้านสุนทรียผ่านการตอบสนองอารมณ์ต่อองค์ประกอบดนตรี เช่น เสียงที่ได้ยิน จังหวะ และทำนอง เป็นต้น เมื่อนักเรียนมีการตอบสนองอารมณ์นักเรียนจะรู้สึกถึงความงาม ความอímเอมในอารมณ์ ซึ่งจะนำไปสู่ความซาบซึ้งในดนตรี สิ่งเหล่านี้ถือเป็นความงามทางการรับรู้ที่ควรเกิดขึ้นกับนักเรียน เพราะจะส่งผลให้เขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์แบบ มีจิตใจที่อ่อนโยน และมีความเจริญงอกงามควบคู่ไปกับการสามารถด้านสติปัญญาวิชาการด้านอื่น ๆ

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

7.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จันทิมา เมยประโคน (2555, น. 26) ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ระดับความรู้ความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้ของแต่ละคนที่สามารถประเมินได้จากการทดสอบทั้งแบบทดสอบหรือการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งวัดได้ทั้งด้านความรู้และทักษะ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อารีย์ คงสวัสดิ์ (2544, น. 23) ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ความสำเร็จด้านการเรียนรู้ ด้านความรู้ ด้านความเข้าใจ ด้านความสามารถ และด้านทักษะทางด้านความสนใจของแต่ละคนที่สามารถจะประเมินได้ด้วยการทำแบบทดสอบหรือการลงมือปฏิบัติในงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งผลของการประเมินนั้นสามารถที่จะแยกออกเป็นระดับต่าง ๆ ได้

สนทนา เขมวรัตน์ (2542, น. 9) ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับความรู้ของนักเรียนแต่ละคน ที่ได้จากการเรียนรู้ทั้งยังสามารถใช้ความรู้ในการแก้ไขปัญหา หรือใช้ในการศึกษาเรียนรู้ต่อไปได้ ซึ่งสามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทั่วไปได้

7.2 ลักษณะของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จันทิมา เมยประโคน (2555, น. 30) ได้อธิบายว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถใช้สำหรับวัดได้ทั้งด้านทักษะปฏิบัติและด้านเนื้อหา โดยการวัดด้านปฏิบัติจะใช้แบบทดสอบปฏิบัติ และด้านเนื้อหาจะใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น แบบทดสอบความรู้ที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ , ปฏิบัติ , และความรู้สึก โดยสามารถอธิบายรายละเอียดลักษณะของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ดังนี้

- ด้านความรู้ กล่าวคือ สติปัญญา 6 กระบวนการ คือ 1) ความรู้ 2) ความจำ 3) ความเข้าใจ 4) การนำไปใช้ 4) การวิเคราะห์ 5) การสังเคราะห์ และ 6) การประเมินค่า

- ด้านปฏิบัติ กล่าวคือ พัฒนาการในด้านการปฏิบัติและการดำเนินการ เช่น การทดสอบ การแสดง เป็นต้น

- ด้านความรู้สึก กล่าวคือ การเห็นคุณค่า ความซาบซึ้ง และเจตคติของนักเรียน

บุษกร พรหมหล้าวรรณ (2549, น. 39) กล่าวว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านปฏิบัติ ดังนี้

การวัดด้านปฏิบัติ เป็นการทดสอบระดับความสามารถด้านการปฏิบัติหรือการกระทำของนักเรียน โดยปฏิบัติแบบทดสอบหรือการแสดงความสามารถดังกล่าวผ่านการลงมือกระทำให้ออกมาเป็นผลงานเชิงประจักษ์ เช่น วิชาดนตรี นาฏศิลป์ ศิลปะ พลศึกษา และการช่าง เป็นต้น การวัดลักษณะนี้จะใช้แบบทดสอบปฏิบัติ

7.3 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับครูเพื่อใช้สำหรับการตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนรู้หลักจากได้เรียนรู้ผ่านไปแล้วนักเรียนมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการเรียนนั้นอยู่ในระดับใด ซึ่งการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนได้อีกด้วย ซึ่งบุญชม ศรีสะอาด (2535 : 50-53) ได้เสนอลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ 2 ประเภท ดังนี้

1. แบบทดสอบอิงเกณฑ์ หมายถึง แบบทดสอบที่ทำขึ้นตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม มีคะแนนจุดตัดคะแนนหรือคะแนนที่เป็นเกณฑ์สำหรับตัดสินว่าผู้ทำแบบทดสอบมี

ความรู้ความสามารถตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่ การวัดตามจุดประสงค์จึงเป็นหลักสำคัญของแบบทดสอบประเภทนี้

2. แบบทดสอบอิงกลุ่ม หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างเพื่อให้วัดได้ครอบคลุมทั้งหลักสูตร จึงสร้างตามกรอบตารางการวิเคราะห์หลักสูตร สามารถที่จะระบุความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคลได้และยังสามารถจำแนกความรู้ความสามารถเป็นระดับเก่ง กลาง อ่อนได้ด้วย ซึ่งเป็นหลักสำคัญของข้อสอบประเภทนี้ โดยสามารถรายงานผลการสอบในลักษณะของการเปรียบเทียบเปรียบกับบุคคลอื่น ๆ ที่ใช้เป็นกลุ่มเปรียบเทียบ

ล้วน สายยศ และ สายยศ (2538, น. 146-147) ได้แบ่งประเภทของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ได้ 2 รูปแบบ ดังนี้

1. แบบทดสอบของครู หมายถึง แบบทดสอบที่ครูเป็นผู้สร้างขึ้น เป็นการทดสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียนที่ได้เรียนในห้องเรียนว่าได้รับความรู้มากน้อยเพียงใด ต้องปรับปรุงส่วนไหนบ้างในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ทั้งยังเป็นการวัดความพร้อมเพื่อจะไปเรียนในบทเรียนอื่นต่อไป ตรงนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

2. แบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการยอมรับในแต่ละสาขา หรือครูผู้สอนในรายวิชานั้น ๆ สร้างขึ้น แต่จะต้องผ่านการหาคุณภาพเครื่องมือหลายครั้งจนกระทั่งมีคุณภาพที่ดีพอ จึงสามารถสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบได้ เพื่อเป็นหลักในการเปรียบเทียบผลการประเมินค่าของการสอนเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ แบบทดสอบในลักษณะนี้จะมีคู่มือดำเนินการสอน วิธีการสอน รวมถึงมีมาตรฐานฐานหรือเกณฑ์ในการแปลคะแนนด้วย

8. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

8.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541, น. 139-193) ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นได้กับใครนั้น จำเป็นจะต้องมีสาเหตุสำคัญที่สามารถก่อให้เกิดผลตามต้องการ โดยสาเหตุนั้นก็คือ แรงจูงใจ เพราะแรงจูงใจเป็นสิ่งเร้าที่จะตอบสนองความต้องการ ดังนั้น ความพึงพอใจนั้นเป็นความพึงพอใจเพื่อความต้องการที่จะได้รับการตอบสนองหรือการตอบรับ ดังนั้นความพึงพอใจมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจ ดังทฤษฎีการจูงใจของ Maslow

ประภาศ เกตุแก้ว (2546, น. 321) ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ที่มีความเกี่ยวข้องกับอารมณ์ ซึ่งเกิดขึ้นจากการได้รับการตอบสนองความต้องการโดยแสดงออกทางพฤติกรรมที่สามารถที่จะสังเกตได้จากสายตา แววตา การพูด และการแสดงออกทางพฤติกรรมอื่น ๆ

ปรากฏกร กองแก้ว (2546, น. 17) ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจ เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนทำให้การทำงานต่าง ๆ ประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะงานที่เกี่ยวกับงานด้านการบริการต่าง ๆ นอกจากผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการดำเนินการให้พนักงานทุกคนนั้นเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแล้ว ต้องดำเนินการที่จะช่วยทำให้ผู้ใช้บริการทั่วไปเกิดความพึงพอใจอีกด้วย เพราะความเจริญก้าวหน้าของงานบริการนั้นเป็นปัจจัยที่สำคัญที่เป็นตัวชี้วัดถึงจำนวนผู้มาใช้บริการ

8.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ประสาธ อิศรปริดา (2547, น. 11) ให้ความหมายว่า ทฤษฎีและแรงจูงใจที่ทำให้มนุษย์เกิดความพึงพอใจในการทำงานของเฮิร์ชเบิร์ก มีดังนี้

1. ปัจจัยกระตุ้น กล่าวถึง ความต้องการที่ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจ เช่น รางวัล หรือ การชื่นชมจากคนอื่น ๆ รวมถึงการเจริญเติบโตในงานที่ทำ
2. ปัจจัยค้ำจุน สิ่งที่ทำให้เกิดการคิดและตัดสินใจที่จะการทำงาน ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทภาพรวมหลายด้าน ยกตัวอย่าง เช่น เงินเดือนที่เพียงพอ แนวโน้มการเติบโตในการงานที่กำลังทำอยู่ เป็นต้น

ทฤษฎีสัมพันธ์เชื่อมโยงของธอร์นไคต์ กล่าวคือ การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้เมื่อที่มนุษย์หรือสัตว์ได้เลือกเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองได้ หากเกิดปัญหาขึ้นก็จะพยายามแก้ไขโยจะแสดงออกผ่านพฤติกรรมที่หลากหลายจนจะพอใจในสิ่งที่กระทำ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นมา ได้แก่

1. ความพร้อมทั้งด้านร่างกายและด้านจิตใจ
2. กระทำบ่อย ๆ ฝึกบ่อยครั้งด้วยความเข้าใจผ่านประสบการณ์ จะทำให้เกิดความคงทนหรือความคุ้นชินในการเรียนรู้ตามลำดับ ถ้าไม่ได้กระทำซ้ำ ๆ บ่อย ๆ ในที่สุดอาจลืมได้ตามกาลเวลา
3. บุคคลได้รับสิ่งที่ตนเองพึงพอใจยอมอยากจะทำหรือทำกิจกรรมต่อไปความพึงพอใจจึงเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการเรียน (ศุภชัย สมพงษ์, 2564)

8.3 การสร้างแบบวัดความพึงพอใจ

ประสาธ อิศรปริดา (2547, น. 37-43) ได้กล่าวว่า กระบวนการสร้างแบบวัดความพึงพอใจมี ดังนี้

1. คำชี้แจงที่แจ้งถึงความมุ่งหมายรวมถึงแนวทางการตอบแบบสอบถามพร้อมยกตัวอย่าง
2. การตอบข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. ข้อคำถามในลักษณะของข้อเท็จจริงและการเสนอความคิดเห็นที่ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นที่ช่วยให้ได้ข้อมูลที่ต้องการศึกษาจะต้องมีคุณภาพสูงและน่าเชื่อถือ

ปิยฉัตร ศรีสุรราช (2561, น. 51-52) ได้กล่าวว่า แนวทางการสร้างแบบวัดความพึงพอใจมีขั้นตอน ดังนี้

- 1) กำหนดประเด็นเนื้อหาที่ต้องการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ
- 2) เลือกหัวข้อในการวัดและเลือกวิธีที่จะใช้ในการวัด
- 3) สร้างแบบวัดความพึงพอใจตามแผนที่วางไว้
- 4) นำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
- 5) นำแบบสอบถามความพึงพอใจมาหาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศุภชัย สมพงษ์ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของธอร์นไวด์ที่มีต่อใส่ตทักษะในรายวิชาดนตรีสากล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้วิจัยตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ 3 ข้อ ดังนี้ 1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ใส่ตทักษะในรายวิชาดนตรี สากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามแนวคิดของธอร์นไวด์ 2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การ เรียนรู้ด้านใส่ตทักษะในรายวิชาดนตรีสากลก่อน-หลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของธอร์นไวด์ และ 3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจหลังจากใช้แผนการจัดการเรียนรู้ใส่ตทักษะเครื่องมือที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ 3 ส่วน ดังนี้ 1. แผนการจัดการเรียนรู้ใส่ตทักษะในรายวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามแนวคิดของธอร์นไวด์ 2. แบบทดสอบใส่ตทักษะในรายวิชาดนตรีสากล และ 3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ใส่ตทักษะ สรุปผลการวิจัยพบว่า 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีตามแนวคิดของธอร์น ไวด์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2. ความพึงพอใจหลังใช้แผนจัดการเรียนรู้ใส่ตทักษะมีระดับความพึงพอใจที่สูงขึ้น

ภาณุพงษ์ สุขทนารักษ์ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการเล่นเมโลเดียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดผาสุการาม (สุวรรณวิทยาคาร) จังหวัดชลบุรี โดยการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ 1. เพื่อสร้างชุดฝึกทักษะการเล่นเมโลเดียน ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อชุดทักษะการเล่นเมโลเดียน สรุปผลการวิจัยพบว่า 1. ชุดฝึกทักษะการเล่นเมโลเดียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดผาสุการาม (สุวรรณวิทยาคาร) จังหวัดชลบุรี ให้มีประสิทธิภาพ

80.73/85.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ มาตรฐาน 80/80 2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนดนตรีโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเล่นเมโลเดียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยที่ 4.34

ปัทมพร วีรัตน์เกษม (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การสร้างชุดการสอนวิชาดนตรีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ 1. เพื่อสร้างชุดการสอนวิชาดนตรีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนวิชาดนตรีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมีดังนี้ 1. แบบทดสอบหลังเรียน , 2. แบบบันทึกคะแนนจากแบบฝึกหัดท้ายหน่วย สรุปผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความสนใจในชุดการสอนอยู่ในเกณฑ์ระดับดี ค่าเฉลี่ยร้อยละ 92.50 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง ทฤษฎีดนตรีเบื้องต้นในเรื่องค่าของตัวโน้ต สัญลักษณ์ทางดนตรี และการอ่านโน้ตในกุญแจซอล อยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยร้อยละ 87.22 และนักเรียนสามารถทำแบบทดสอบหลังเรียน และปฏิบัติการเล่นเปียโนเพลงแมงมุมในระดับพอใช้ ค่าเฉลี่ยร้อยละ 77.73

วฤชาญ์ เลิศศิริ (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดการความรู้ทักษะดนตรีไทย : กรณีศึกษาระนาดเอก ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการความรู้ทักษะดนตรี เพื่อรวบรวมนำเอาองค์ความรู้ด้านระนาดเอกที่มีอยู่กระจัดกระจายมารวบรวมให้เป็นระบบ และนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนช่วยในพัฒนาชุดการฝึกทักษะระนาดเอก สรุปผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังนี้ 1. หลักการสำคัญในการจัดการความรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ซ่อนเร้นให้กลายเป็นความรู้ที่ชัดแจ้ง โดยนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ 2. สภาพปัจจุบันของการเรียนการสอนดนตรีไทยมีการใช้เทคโนโลยีในการถ่ายทอดในระดับต่ำและยังคงเป็นการสอนแบบมุขปาฐะหรือสอนแบบตัวต่อตัว 3. ชุดการฝึกทักษะระนาดเอกขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยไฟล์เอกสารคู่มือการฝึกระนาด, โน้ตเพลง, และคลิปวิดีโอวิธีการฝึก 4. ผลการทดลองใช้ชุดการฝึกทักษะระนาดเอก พบว่าผู้อาสาทั้ง 2 กลุ่ม มีพัฒนาการทักษะการตีระนาดเอกเป็นลำดับขั้น และสามารถปฏิบัติทักษะระนาดเอกขั้นพื้นฐานได้ผ่านเกณฑ์ทุกคน ซึ่งผู้ที่มีทักษะด้านดนตรีมาก่อนจะสามารถปฏิบัติทักษะการบรรเลงระนาดเอกได้เร็วกว่าผู้ที่ได้เคยเล่นดนตรีมาก่อน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังจะได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. กำหนดกลุ่มประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

กำหนดกลุ่มประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 10 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 10 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ขนาดเอก
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอก

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1. ชุดการสอนขนาดเอก

1.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาวิชาศิลปะ (ดนตรี) พัฒนาการของเด็ก , ระยะเวลา , จิตวิทยาการศึกษาเกี่ยวกับเด็กระดับประถมศึกษา และการเรียนการสอนดนตรีสำหรับเด็กระดับประถมศึกษา จากตำรา บทความวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ศึกษาวิธีการสร้างชุดการสอนสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3 สร้างชุดการสอนระยะเวลาโดยแบ่งเนื้อหาเป็นหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งหมด 5 หน่วยการเรียนรู้และออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนภายในหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

1.3.1 หน่วยที่ 1 เรื่อง จังหวะดนตรีไทยชั้นเดียว

1.3.2 หน่วยที่ 2 เรื่อง โน้ตดนตรีไทยและการอ่านโน้ต

1.3.3 หน่วยที่ 3 เรื่อง รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก

1.3.4 หน่วยที่ 4 เรื่อง พื้นฐานการบรรเลงระนาดเอก

1.3.5 หน่วยที่ 5 เรื่อง การบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึก

1.4 ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาการสร้างแบบประเมินคุณภาพชุดการสอนระยะเวลาสำหรับผู้เชี่ยวชาญ โดยศึกษาแนวทางการสร้างแบบประเมินคุณภาพจากเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.5 นำชุดการสอนระยะเวลาและแบบประเมินคุณภาพชุดการสอนระยะขอเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์เบื้องต้น จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.6 นำชุดการสอนระยะเวลาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบและประเมินคุณภาพของชุดการสอนระยะเวลา โดยผู้เชี่ยวชาญมีรายนาม ดังนี้

1.6.1 ผศ.ดร.ชูชาติ พิณพาทย์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.6.2 ผศ.ดร.วีระ พันธุ์เสื่อ อาจารย์ประจำสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ไทยและเอเชีย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1.6.3 ผศ.ดร.เลอลักษณะ โททกานนท์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์

ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ คือ

5   คะแนน   หมายถึง   ดี

3   คะแนน   หมายถึง   พอใช้

1 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

โดยมีเกณฑ์การประเมินคุณภาพ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.68 – 5.00	หมายถึง	ดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.67	หมายถึง	พอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	ปรับปรุง

นำผลการประเมินมาหาค่าเฉลี่ย โดยยึดเกณฑ์การตัดสินคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ซึ่งได้ผลการประเมินคุณภาพชุดการสอนจากผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

การประเมินคุณภาพชุดการสอนขนาดเอกโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจพิจารณาคุณภาพชุดการสอนขนาดเอก แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ 5.00 , ด้านสื่อการสอน ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ 4.73 , และด้านการจัดการภาพรวม ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ 5.00 ผลการพิจารณาคุณภาพชุดการสอนขนาดเอกโดยภาพรวมทั้งหมด ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ 4.91 แปลว่าคุณภาพชุดการสอนขนาดเอกมีคุณภาพที่ดี ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะในการปรับปรุงชุดการสอน ดังนี้ ภาพและคำอธิบายต้องชัดเจนและเพิ่มขนาดใหญ่มากขึ้น , การกำหนดวัตถุประสงค์ในแต่ละแผนการสอนให้ครอบคลุมทั้ง (K , P , A) , เพิ่มเนื้อหาในส่วนของประโยชน์จากการมีความรู้เรื่องจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่สามารถนำไปบูรณาการกับการใช้ชีวิตได้อย่างไร

1.7 ปรับปรุงแก้ไขชุดการสอนขนาดเอกในส่วนที่ยังบกพร่องตามที่ยุติผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำ

1.8 นำชุดการสอนขนาดเอกไปหาประสิทธิภาพชุดการสอน โดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (Try Out) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 คน เพื่อหาประสิทธิภาพชุดการสอน โดยหลังจากนักเรียนได้ทดลองเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอกในส่วนของทฤษฎีเสร็จแล้วนั้น ได้ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายหน่วยการเรียนรู้และทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระยะเวลาเอก (แบบปรนัย 20 ข้อ) และนำมาตรวจให้คะแนน จากนั้นนำคะแนนมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอน ตามเกณฑ์ 80/80 ผลที่ได้ คือ E1 เท่ากับ 80.64 และ E2 เท่ากับ 81.65 แสดงว่า กิจกรรมที่นักเรียนได้ทำกับการสอบหลังเรียนในส่วนของทฤษฎีนั้นมีความสอดคล้องกัน และส่งผลให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านทฤษฎีต่อเนื่องตามลำดับ

1.9 ได้ชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อนำไปใช้ในการวิจัย

2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระยะเวลา

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์และเทคนิคการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ จากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระยะเวลา ซึ่งผู้วิจัยแบ่งแบบทดสอบออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

2.2.1 แบบปรนัย (ด้านทฤษฎี) ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.2.2 แบบปฏิบัติ โดยให้นักเรียนปฏิบัติระนาดเอกเพลง แหกฝึก

2.3 ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาการสร้างแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญเพื่อการตรวจพิจารณาความสอดคล้องของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระยะเวลา โดยศึกษาแนวทางการสร้างแบบประเมินคุณภาพจากเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4 นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระยะเวลา และแบบประเมินความสอดคล้องฯ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความสมบูรณ์เบื้องต้น จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระยะเวลา เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา ใช้เกณฑ์กำหนดดังนี้

+1 หมายถึง เห็นด้วยว่าแบบทดสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยว่าแบบทดสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์

โดยได้บันทึกผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แสดงว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 30 ข้อ และปรับปรุงคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้เสนอให้แก้ไข ดังนี้ เพิ่มความชัดเจนของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน , ปรับย้ายข้อคำถามบางข้อให้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ , ปรับคำถามบางข้อให้สามารถถามเชิงพฤติกรรมได้ เช่น คำถามที่ต้องการวัดเจตคติของนักเรียน เป็นต้น

2.6 นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระยะเวลา ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 คน และนำมาตรวจให้คะแนน ดังนี้

2.6.1 แบบปรนัย (ด้านทฤษฎี) ชนิด 4 ตัวเลือก โดยข้อใดที่นักเรียนตอบถูก ให้ 1 คะแนน ข้อใดตอบผิด ตอบมากกว่า 1 ข้อ หรือไม่ตอบ ให้ 0 คะแนน และนำคะแนนมาวิเคราะห์หาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 – 1.00 ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบจำนวน 20 ข้อ จากทั้งหมด 30 ข้อ ที่มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ที่ 0.33 – 0.66 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ที่ 0.33 – 0.55

2.6.2 แบบปฏิบัติ โดยวัดและประเมินผลตามเกณฑ์ที่สร้างขึ้น

2.7 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกได้จำนวน 20 ข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ได้ค่า KR-20 เท่ากับ 0.89

2.8 ได้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระยะเวลา เพื่อนำไปใช้ในการวิจัย

3. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดการสอนระยะเวลา

3.1 ศึกษาแนวทางการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจจากเอกสารตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert) 5 ระดับ ได้แก่ พึงพอใจมากที่สุด , พึงพอใจมาก , พึงพอใจปานกลาง , พึงพอใจน้อย , และพึงพอใจน้อยที่สุด บุญชม ศรีสะอาด (2532, น. 102-103)

เกณฑ์การประเมิน

พึงพอใจมากที่สุด	ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00
พึงพอใจมาก	ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50
พึงพอใจปานกลาง	ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50
พึงพอใจน้อย	ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50
พึงพอใจน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาการสร้างแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบพิจารณาความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนระยะเวลา โดยศึกษาแนวทางการสร้างแบบประเมินคุณภาพจากเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์เบื้องต้น จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งมีเกณฑ์กำหนด ดังนี้

+1 หมายถึง ข้อความนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

-1 หมายถึง ข้อความนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

โดยข้อคำถามที่ใช้ได้นั้นต้องผ่านเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งได้ผลดังนี้

3.5.1 ด้านเนื้อหา มีคำถามทั้งหมด 5 ข้อ มีค่าความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ 1.00 ทุกข้อ แปลว่า มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้

3.5.2 ด้านสื่อการสอน มีคำถามทั้งหมด 5 ข้อ มีค่าความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ 1.00 จำนวน 4 ข้อ และ 0.67 จำนวน 1 ข้อ แปลว่า มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้

3.5.3 ด้านการจัดการภาพรวม มีคำถามทั้งหมด 6 ข้อ มีค่าความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ 1.00 ทุกข้อ แปลว่า มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะให้แก้ไขข้อคำถามในด้านสื่อการสอน คือ คำถามมีเนื้อหาบางส่วนที่ซ้ำกัน ให้ปรับปรุงคำถามให้มีความชัดเจนและไม่ซ้ำเนื้อหาข้ออื่น ๆ

3.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงนำไปใช้ทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 คน เพื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพึงพอใจ โดยผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach' Alpha Coefficient) พบว่า ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพึงพอใจฉบับนี้ได้ 0.83

3.7 ได้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนระนาดเอก เพื่อนำไปใช้ในการวิจัย

การรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยมีแบบแผนทดลองหนึ่งกลุ่ม โดยใช้การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One Group Pretest Posttest Design) โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. เก็บบันทึกคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนเพื่อนำไปเปรียบเทียบกับคะแนนการทดสอบหลังเรียน
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ ชุดการสอนขนาดเอกที่ได้ทำการออกแบบไว้จำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง
4. ทำการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการทดลอง มารวบรวม วิเคราะห์ผล สรุปผล และอภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน หลังจากเรียนรู้ด้วยชุดการสอนขนาดเอก โดยใช้สถิติ T-Test แบบ Dependent Sample และโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ SPSS

2. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนในรายด้านและรายข้อ โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยรวบรวมสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

1. การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามความพึงพอใจในตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดการสอน

ระนาดเอก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งจะประกอบด้วยส่วนของเนื้อหา , ภาพ และข้อความ , การจัดการเรียนการสอน , และวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพของชุดการสอน ระนาดเอก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

$\bar{x}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย

x หมายถึง ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจในตอนที 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดการสอนระนาดเอก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งจะประกอบด้วยส่วนของเนื้อหา, ภาพและข้อความ, การจัดการภาพรวม

$$SD = \sqrt{\frac{\sum(x-\bar{x})^2}{n-1}}$$

SD หมายถึง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x หมายถึง ข้อมูลแต่ละจำนวน

$\bar{x}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean) ของข้อมูลในชุดนั้น

N หมายถึง จำนวนข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

n หมายถึง จำนวนข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3. หาค่าความเที่ยงตรง (validity) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดการสอนระนาดเอก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index Congruency) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
ΣR	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

4. การหาค่าความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพเหมาะสมสำหรับนำไปใช้ทดสอบจริง

$$p = \frac{R}{N}$$

p	หมายถึง	การหาความยากง่าย
R	หมายถึง	จำนวนผู้ที่ทำข้อสอบนั้นถูกต้อง
N	หมายถึง	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

5. ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพเหมาะสมสำหรับนำไปใช้ทดสอบจริง

$$r = \frac{R_H - R_L}{N}$$

r	หมายถึง	ดัชนีอำนาจการจำแนก
R_H	หมายถึง	จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มสูง
R_L	หมายถึง	จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
N	หมายถึง	จำนวนข้อมูลทั้งหมดที่นำมาวิเคราะห์ในแต่ละกลุ่ม

6. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบหลังเรียนโดยใช้การคำนวณจากสูตร KR-20 คูเดอร์ – ริชาร์ดสัน

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right\}$$

r_{tt}	หมายถึง	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
----------	---------	-----------------------------

k	หมายถึง	จำนวนข้อสอบ
p	หมายถึง	สัดส่วนของคนที่ทำข้อสอบนั้นถูก
q	หมายถึง	สัดส่วนของคนที่ทำข้อสอบนั้นผิด
S^2	หมายถึง	ความแปรปรวนของคะแนนของแบบทดสอบ

7. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนระนาดเอก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-coefficient) ตามสูตรของครอนบาช (Cronbach)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right\}$$

α	หมายถึง	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
k	หมายถึง	จำนวนข้อสอบ
$\sum s_i^2$	หมายถึง	ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
s_i^2	หมายถึง	ความแปรปรวนของคะแนนข้อสอบทั้งฉบับ

8. การหาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนระนาดเอก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ E_1/E_2 โดยผู้วิจัยได้กำหนดประสิทธิภาพของชุดการสอนระนาดเอก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (ด้านทฤษฎี) ไว้ 80/80 โดยคำนวณค่า E_1 คือนำคะแนนของนักเรียนในการทำแบบฝึกหัดมาหาค่าเฉลี่ยแล้วคิดเป็นร้อยละของบทเรียนทั้งหมดและคำนวณหาค่า E_2 โดยนำคะแนนของแบบทดสอบหลังเรียนมาคำนวณเป็นร้อยละ

$$E_1 = \frac{\sum x}{N} \times 100$$

E_1	หมายถึง	ค่าร้อยละของคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนของนักเรียนจากการทำกิจกรรมชุดการสอนระนาดเอก
$\sum x$	หมายถึง	คะแนนรวมที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนของนักเรียนทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนนักเรียนที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของชุดการสอน
 ระยะเวลาครั้งนี้

A หมายถึง คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดระหว่างเรียน

$$E_2 = \frac{\sum F}{\frac{N}{A}} \times 100$$

E_2 หมายถึง ค่าร้อยละของคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดหลังเรียนของ
 นักเรียนจากการทำกิจกรรมชุดการสอนระยะเวลา

$\sum x$ หมายถึง คะแนนรวมที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดหลังเรียนของนักเรียน
 ทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนนักเรียนที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของชุดการสอน
 ระยะเวลาครั้งนี้

B หมายถึง คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดหลังเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระยะเวลาเอก ก่อนและหลังการ
 เรียนด้วยชุดการสอนระยะเวลาเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการใช t-test แบบ
 dependent sample (ประสาธ เนืองเฉลิม, 2556, น. 230) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n - 1}}}$$

t แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบค่าวิกฤติเพื่อทราบความมี
 นัยสำคัญ

D แทน ผลต่างของคะแนนแต่ละคู่

n แทน จำนวนคู่ของคะแนน

$\sum D$ แทน ผลรวมทั้งหมดของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการ
 ทดลอง

ΣD^2 แทน ผลรวมกำลังสองของผลต่างของคะแนนระหว่างก่อนเรียนและหลังการทดลอง

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอกสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และแบบประเมินคุณภาพชุดการสอนขนาดเอกจากผู้เชี่ยวชาญ

การหาค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{x} = \frac{\Sigma x}{N}$$

$\bar{x}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย

x หมายถึง ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนข้อมูลทั้งหมด

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$SD = \sqrt{\frac{\Sigma(x-\bar{x})^2}{n-1}}$$

SD หมายถึง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x หมายถึง ข้อมูลแต่ละจำนวน

$\bar{x}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean) ของข้อมูลในชุดนั้น

N หมายถึง จำนวนข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

n หมายถึง จำนวนข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 10 คน ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย โดยการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตอนที่ 1 ผลการสร้างชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

การสร้างชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด กระบวนการสร้างชุดการสอน และการประเมินหาคุณภาพของชุดการสอนเพื่อให้ได้ชุดการสอนขนาดเอกที่มีประสิทธิภาพเพื่อใช้ในการวิจัย โดยปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. แนวคิดและที่มา

ชุดการสอนขนาดเอก เป็นสื่อการสอนรูปแบบหนึ่งที่ได้รวบรวมเนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้ขนาดเอกไว้อย่างเป็นระบบ โดยผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาการเรียนรู้ออกเป็น 5 หน่วยการเรียนรู้โดยแต่ละหน่วยการเรียนรู้จัดให้มีความรู้ด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติครบทุกหน่วย

การเรียนรู้และออกแบบกระบวนการที่ผ่านการวิเคราะห์ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย พัฒนาการของนักเรียนในระดับประถมศึกษาตอนต้นที่มีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบกิจกรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางด้านระนาบเอกที่จะเกิดกับนักเรียน ชุดการสอนจะช่วยลดภาระของครูผู้สอนเนื่องด้วยมีแนวทางการสอนและวัดผลที่ชัดเจน หยิบนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ง่าย สามารถช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างเข้าใจ

2. กระบวนการสร้างชุดการสอน

การสร้างชุดการสอน ผู้วิจัยวางแผนในการจัดทำชุดการสอน โดยแบ่งขั้นตอนทั้งหมด 5 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาเนื้อหาองค์ประกอบของการเรียนระนาบเอกตั้งแต่เริ่มเรียนจนสามารถบวกลบระนาบเอกเป็นเพลง มีเนื้อหาความรู้และแนวทางปฏิบัติใดบ้างที่นักเรียนต้องเรียนรู้

2.2 กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยนักเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องของ จังหวะ , การอ่านโน้ตพื้นฐาน , และบวกลบระนาบเอกเพลงง่าย ๆ เหมาะสมกับวัยของนักเรียนได้ เพื่อใช้เป็นแนวทางการออกแบบการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

2.3 วิเคราะห์และแบ่งเนื้อหาเป็นหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด 5 หน่วยการเรียนรู้ และออกแบบกิจกรรมแต่ละหน่วยให้สอดคล้องกับพัฒนาการของนักเรียนโดยนำเทคนิคแนวทางต่าง ๆ มาใช้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ให้เกิดความน่าสนใจผสมผสานการเรียนแบบทฤษฎีและการเรียนแบบปฏิบัติให้ครบทุกหน่วยการเรียนรู้ โดยการเรียบเรียงหน่วยการเรียนรู้นั้นจะต้องมีการเชื่อมโยงความรู้ต่อเนื่องกันได้

2.4 การสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ระนาบเอก และเกณฑ์การตัดสินคะแนนที่ชัดเจนตรงกับจุดมุ่งหมายของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ 1. แบบทดสอบทฤษฎี และ 2. แบบทดสอบปฏิบัติ โดยผู้วิจัยนำแนวคิดของบรม มาใช้ในการกำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม คือ วัดด้านความรู้ , วัดด้านปฏิบัติ , และวัดด้านความรู้สึก เพื่อใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

2.5 นำชุดการสอนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบและแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นนำไปทดลองกับนักเรียนเพื่อหาคุณภาพชุดการสอนจนสามารถได้ชุดการสอนที่มีคุณภาพ

3. การประเมินคุณภาพชุดการสอน

การประเมินหาคุณภาพชุดการสอนเป็นขั้นตอนสำคัญเพื่อให้ได้มาซึ่งชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพสูง สามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้ โดยผู้วิจัยมีแนวทางในการหาคุณภาพ ดังนี้

3.1 นำชุดการสอนขนาดเอกและแบบประเมินคุณภาพชุดการสอนขนาดเอก เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์เบื้องต้น จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอนะ

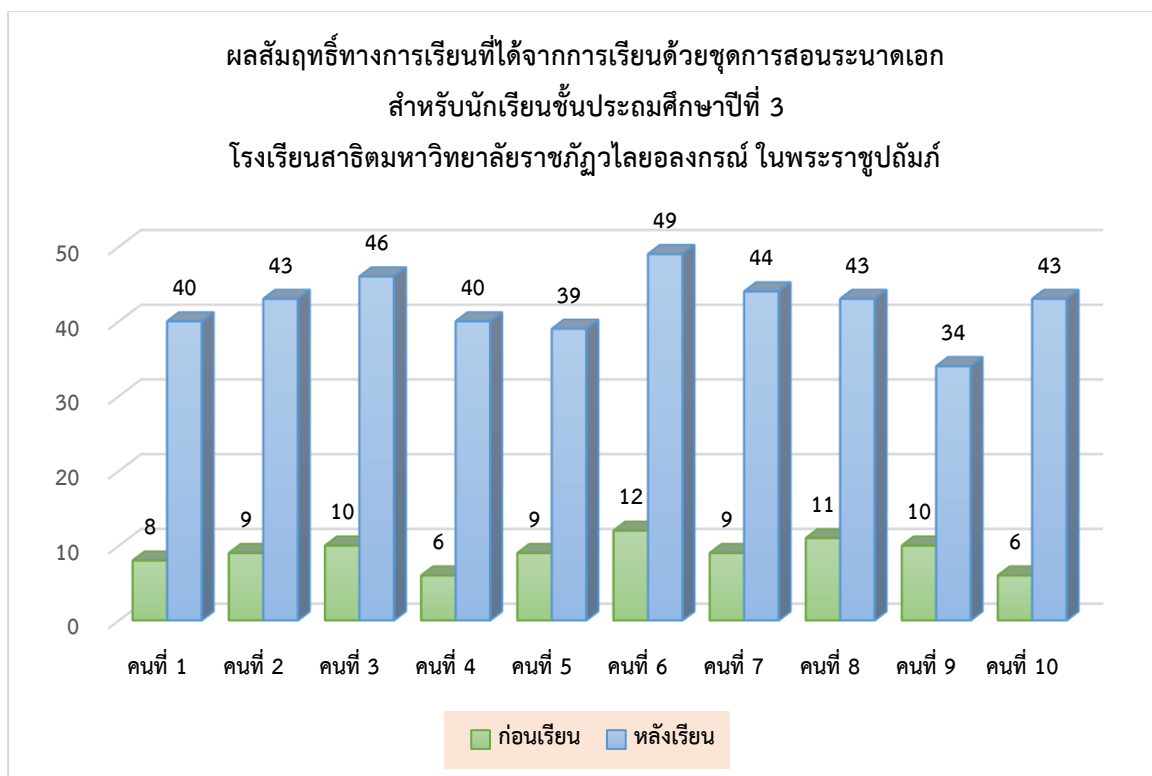
3.2 นำชุดการสอนขนาดเอกเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบและประเมินคุณภาพของชุดการสอนขนาดเอก แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านเนื้อหา ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ 5.00 , 2. ด้านสื่อการสอน ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ 4.73 , และ 3. ด้านการจัดการภาพรวม ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ 5.00 ผลการพิจารณาคุณภาพชุดการสอนขนาดเอกโดยภาพรวมทั้งหมด พบว่า ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ 4.91 แปลว่า คุณภาพชุดการสอนขนาดเอกมีคุณภาพที่ดี

3.3 ปรับปรุงแก้ไขชุดการสอนขนาดเอกในส่วนที่ยังบกพร่องตามที่ผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำ

3.4 นำชุดการสอนขนาดเอกไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (Try Out) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 คน เพื่อหาประสิทธิภาพชุดการสอน โดยหลังจากนักเรียนได้ทดลองเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอกในส่วนของทฤษฎีเสร็จแล้วนั้น ได้ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายหน่วยการเรียนรู้และทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระยะเวลาเอก (แบบปรนัย 20 ข้อ) และนำมาตรวจให้คะแนน จากนั้นนำคะแนนมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอน ตามเกณฑ์ 80/80 พบว่า ผลที่ได้ คือ E1 เท่ากับ 80.64 และ E2 เท่ากับ 81.65 แสดงว่า กิจกรรมที่นักเรียนได้ทำกับการสอบหลังเรียนในส่วนของทฤษฎีนั้นมีความสอดคล้องกัน และส่งผลให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านทฤษฎีต่อเนื่องตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยได้ทำการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 10 คน มาวิเคราะห์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ภาพประกอบ 2 กราฟแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมด

ที่มา : ชาญชัย ช้างเหยี่ยว. (2562).

จากภาพประกอบ 2 กราฟแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอก พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 80% สูงกว่าก่อนเรียน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

คะแนนทดสอบ	N	ผลการทดสอบ			
		$\bar{x}$	S.D.	t	p-value
ทดสอบก่อนเรียน	10	9.00	1.94		
ทดสอบหลังเรียน	10	42.10	4.12	26.64	<0.001

จากตาราง 3 แสดงถึง ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ของผลการทดสอบก่อนเรียนอยู่ที่ ($\bar{X} = 9.00$ S.D. 1.94) หลังจากเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น นักเรียนมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบหลังเรียนอยู่ที่ ($\bar{X} = 42.10$ S.D. 4.12) ซึ่งเมื่อนำผลการทดสอบก่อนและหลังเรียนมาทำการเปรียบเทียบ พบว่า ค่า t มีค่าเท่ากับ 26.64 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน (ด้านทฤษฎี)

คะแนนทดสอบ	N	ผลการทดสอบ			
		$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
ทดสอบก่อนเรียน	10	9.00	1.94		
ทดสอบหลังเรียน	10	16.20	1.54	20.05	<0.001

จากตาราง 4 แสดงถึง ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ด้านทฤษฎี) ก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบก่อนเรียน (ด้านทฤษฎี) อยู่ที่ ($\bar{X} = 9.00$ S.D. 1.94) หลังจากเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น นักเรียนมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบหลังเรียน (ด้านทฤษฎี) อยู่ที่ ($\bar{X} = 16.20$ S.D. 1.54) ซึ่งเมื่อนำผลการทดสอบก่อนและหลังเรียนมาทำการเปรียบเทียบ พบว่า ค่า t มีค่าเท่ากับ 20.05 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน (ด้านปฏิบัติ)

คะแนนทดสอบ	N	ผลการทดสอบ			
		$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
ทดสอบก่อนเรียน	10	0.00	.00		
ทดสอบหลังเรียน	10	25.40	3.80	21.10	<0.001

จากตาราง 5 แสดงถึง ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ด้านปฏิบัติ) ก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบก่อนเรียน (ด้านปฏิบัติ) อยู่ที่ ($\bar{X} = 0.00$ S.D. .00) หลังจากเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น นักเรียนมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบหลังเรียน (ด้านปฏิบัติ) อยู่ที่ ($\bar{X} = 25.40$ S.D. 3.80) ซึ่งเมื่อนำผลการทดสอบก่อนและหลังเรียนมาทำการเปรียบเทียบ พบว่า ค่า t มีค่าเท่ากับ 21.10 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอก

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีดังนี้

ตาราง 6 ภาพรวมผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอก

รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านเนื้อหา	4.20	0.48	มาก
2. ด้านสื่อการสอน	4.18	0.47	มาก
3. ด้านการจัดการภาพรวม	4.70	0.25	มากที่สุด
รวม	4.36	0.35	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อชุดการสอนขนาดเอก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการภาพรวม มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) รองลงมา คือ ด้านเนื้อหา มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) และลำดับสุดท้าย คือ ด้านสื่อการสอน มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$)

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอก (ด้านเนื้อหา)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่น่าสนใจ	4.20	0.63	มาก
2. เนื้อหาที่เรียนไม่ยากเกินไป	4.10	0.73	มาก
3. การเรียงลำดับเนื้อหา มีความเหมาะสม	4.30	0.82	มาก
4. การอธิบายเนื้อหา มีความชัดเจน	4.40	0.69	มาก
5. ปริมาณของเนื้อหา มีความเหมาะสมกับวัย	4.00	0.66	มาก
รวม	4.20	0.48	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อชุดการสอนขนาดเอก ด้านเนื้อหาในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 4. การอธิบายเนื้อหา มีความชัดเจน มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$) รองลงมาเป็นข้อ 3. การเรียงลำดับเนื้อหา มีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.30$) และลำดับสุดท้าย คือ ข้อ 5. ปริมาณของเนื้อหา มีความเหมาะสมกับวัย มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.10$)

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอก (ด้านสื่อการสอน)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ภาพมีส่วนช่วยให้การเรียนการสอนน่าสนใจยิ่งขึ้น	3.90	0.56	ปานกลาง
2. ภาพประกอบการสอนมีความชัดเจนสวยงาม	3.60	0.84	ปานกลาง
3. ความเหมาะสมของการจัดวางภาพและข้อความ	4.30	0.67	มาก
4. ขนาดของตัวอักษรชัดเจน	4.40	0.84	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
5. ภาษาที่ใช้ อ่านและเข้าใจได้ง่าย	4.70	0.48	มากที่สุด
รวม	4.18	0.47	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อชุดการสอนขนาดเอก ด้านสื่อการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 5. ภาษาที่ใช้ อ่านและเข้าใจได้ง่าย มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.70$) รองลงมา คือ ข้อ 4. ขนาดของตัวอักษรชัดเจน มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$) และลำดับสุดท้าย คือ ข้อ 2. ภาพประกอบการสอนมีความชัดเจนสวยงาม มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.60$)

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอก (ด้านการจัดการภาพรวม)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. เวลาในการเรียนมีความเหมาะสม	4.20	0.78	มาก
2. มีความพึงพอใจที่ได้เรียนชุดการสอนขนาดเอก	4.90	0.31	มากที่สุด
3. นักเรียนได้ประโยชน์จากการเรียนชุดการสอนขนาดเอก	4.80	0.42	มากที่สุด
4. ชุดการสอนช่วยส่งเสริมให้มีทักษะการบรรเลงระนาดเอก	5.00	0.00	มากที่สุด
5. หลังจากที่ยังเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอกแล้ว นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา	4.70	0.48	มากที่สุด
6. นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง	4.60	0.51	มากที่สุด
รวม	4.70	0.25	มากที่สุด

จากตาราง 9 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อชุดการสอนขนาดเอก ด้านการจัดการภาพรวมในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 4. ชุดการสอนช่วยส่งเสริมให้มีทักษะการบรรเลงระนาดเอก มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 5.00$) รองลงมา คือ ข้อ 2. มีความพึงพอใจที่ได้เรียนชุดการสอนขนาดเอก มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.90$) และลำดับสุดท้าย คือ ข้อ 1. เวลาในการเรียนมีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.20$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี โดยมีลำดับขั้นตอนและผลสรุปของการวิจัย ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. การสร้างชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งชุดการสอนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นและหาคุณภาพของชุดการสอน พบว่า ชุดการสอนมีคุณภาพดี สามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้ โดยสามารถสรุปผลการประเมินคุณภาพชุดการสอนขนาดเอกได้ดังนี้

1.1 ผลการประเมินคุณภาพชุดการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านเนื้อหา ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ 5.00 , 2. ด้านสื่อการสอน ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ 4.73 , และ 3. ด้านการจัดการภาพรวม ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ 5.00 ผลการพิจารณาคุณภาพชุดการสอนขนาดเอกโดยภาพรวมทั้งหมด พบว่า ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ 4.91 แปลว่า คุณภาพชุดการสอนขนาดเอกมีคุณภาพที่ดี

1.2 ผลการประเมินจากการทดลองใช้ชุดการสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (Try Out) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 คน เพื่อหาประสิทธิภาพชุดการสอน พบว่า ผลที่ได้ คือ E1 เท่ากับ 80.64 และ E2 เท่ากับ 81.65 แสดงว่า กิจกรรมที่นักเรียนได้ทำกับการสอบหลังเรียนในส่วนของทฤษฎีนั้นมีความสอดคล้องกัน และส่งผลให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านทฤษฎีต่อเนื่องตามลำดับ

2. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอยู่ที่ 9.00 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ที่ 42.10 เมื่อนำผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบกัน พบว่า มีค่า t เท่ากับ 26.64 สามารถสรุปได้ว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสามารถสรุปผลเป็นรายด้านได้ ดังนี้

2.1 ด้านทฤษฎี พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอยู่ที่ 9.00 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ที่ 16.20 เมื่อนำผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้านทฤษฎีมาเปรียบเทียบกัน พบว่า มี

ค่า t เท่ากับ 20.05 สามารถสรุปได้ว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทฤษฎีจากการเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ด้านปฏิบัติ พบว่า พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอยู่ที่ 0.00 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ที่ 25.40 เมื่อนำผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้านปฏิบัติมาเปรียบเทียบกัน พบว่า มีค่า t เท่ากับ 21.10 สามารถสรุปได้ว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านปฏิบัติจากการเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดการสอนขนาดเอก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.36 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสามารถสรุปเป็นรายด้านได้ ดังนี้

3.1 ด้านเนื้อหา ความพึงพอใจต่อชุดการสอนขนาดเอก ด้านเนื้อหา ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.20 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การอธิบายเนื้อหา มีความชัดเจน มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.40 รองลงมาเป็นการเรียงลำดับเนื้อหา มีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.30 และลำดับสุดท้าย ปริมาณของเนื้อหา มีความเหมาะสมกับวัย มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.10

3.2 ด้านสื่อการสอน ความพึงพอใจต่อชุดการสอนขนาดเอก ด้านสื่อการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ภาษาที่ใช้ อ่านและเข้าใจได้ง่าย มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.70 รองลงมา คือ ขนาดของตัวอักษรชัดเจน มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.40 และลำดับสุดท้าย คือ ภาพประกอบการสอนมีความชัดเจนสวยงาม มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.60

3.3 ด้านการจัดการภาพรวม ความพึงพอใจต่อชุดการสอนขนาดเอก ด้านการจัดการภาพรวม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ชุดการสอนช่วยส่งเสริมให้มีทักษะการบรรเลงขนาดเอก มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.00 รองลงมา คือ มีความพึงพอใจที่ได้เรียนชุดการสอนขนาดเอก มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.90 และลำดับสุดท้าย คือ เวลาในการเรียนมีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.20

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการสร้างชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้จากการเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอก และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการสร้างชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ พบว่า ชุดการสอนมีคุณภาพดีสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแนวทางที่ผู้วิจัยได้เลือกใช้ในการสร้างชุดการสอนโดยมี ดังนี้

1.1 การกำหนดเนื้อหาและการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยเลือกเนื้อหาเรื่อง ระยะเวลา ในการสร้างชุดการสอน เนื่องด้วย “ ระยะเวลา ” เป็นเครื่องดนตรีไทยที่ได้รับความนิยมมากลำดับต้น ๆ ในการเลือกเรียนของนักเรียนระดับประถมต้นทุก ๆ ปีการศึกษา ด้วยรูปแบบการบรรเลงระยะเวลาขั้นพื้นฐานมีลักษณะการบรรเลงคู่แปดเป็นหลัก และเพียงรูปแบบเดียวก็สามารถบรรเลงระยะเวลาเป็นเพลงได้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ โดยเรียบเรียงเนื้อหาจากง่ายไปหายากตามลำดับและเนื้อหาสามารถเชื่อมโยงความรู้ระหว่างหน่วยการเรียนรู้ได้เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจได้ง่ายมากขึ้นเมื่อนักเรียนได้เรียนสิ่งที่นักเรียนสนใจผนวกกับกระบวนการเรียนรู้ที่เข้าใจได้ง่าย จึงทำให้ชุดการสอนขนาดเอกที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนั้นเกิดประโยชน์กับนักเรียน

1.2 การกำหนดจุดมุ่งหมายและการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งด้านทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับระยะเวลา การปฏิบัติระยะเวลาขั้นพื้นฐาน รวมถึงการเห็นคุณค่าและการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนดนตรีไทย ส่งผลให้นักเรียนได้รับความรู้อย่างครอบคลุม การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทฤษฎีเป็นลักษณะคำถามเชิงพฤติกรรม โดยจะวัดทั้ง 3 ด้านของนักเรียน คือ 1. ด้านความรู้ 2. ด้านทักษะ และ 3. ด้านเจตคติ ซึ่งปัญหาที่พบ คือ การสร้างขอคำถามเชิงพฤติกรรมโดยได้รับคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยจะต้องตั้งคำถามให้ได้คำตอบจากความเข้าใจของนักเรียนอย่างแท้จริง เช่น การตั้งคำถามที่ต้องความชัดเจน วัดอะไร วัดระดับพฤติกรรมคำตอบคำถามขึ้นไหน การตั้งคำถามเพื่อวัดการวิเคราะห์ความรู้ของนักเรียน หรือการตั้งคำถามที่ต้องการวัดเจตคติ เป็นต้น แนวทางการแก้ปัญหา คือ ผู้วิจัยจะต้องศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างข้อคำถาม , การใช้คำถาม , คำที่ใช้เหมาะสำหรับนักเรียนในวัยประถมต้นหรือไม่ , นักเรียนอ่านแล้วเข้าใจตรงกันกับผู้วิจัย , ตรงนี้

ผู้วิจัยจะต้องให้ความสำคัญเพื่อให้ได้คำตอบที่แท้จริงของนักเรียนมากที่สุด นักเรียนจึงจะสามารถอธิบายเนื้อหาความรู้เรื่องขนาดเอกพื้นฐานได้ สามารถบรรเลงขนาดเอกได้ รวมถึงบอกวิธีการดูแลรักษาระนาดเอกและประโยชน์ของการมีความรู้เรื่องขนาดเอกได้ จึงจะทำให้ได้ชุดการสอนมีการกำหนดจุดมุ่งหมายและการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีคุณภาพ

1.3 การหาคุณภาพของชุดการสอน เป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้ชุดการสอนมีคุณภาพที่ดีและมีความน่าเชื่อถือ โดยประเมินจากผู้เชี่ยวชาญและนำไปทดลองใช้กับนักเรียน เพื่อให้ได้คุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งปัญหาที่ผู้วิจัยพบ คือ การสร้างข้อคำถามในแบบทดสอบ หลังจากผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณารวมถึงเมื่อนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและนำมาหาค่าความยากง่ายแล้ว ข้อสอบบางข้อจะถูกตัดออกไป ข้อควรระวังคือ การสร้างข้อคำถามในแบบทดสอบควรมีมากกว่าจำนวนข้อสอบจริงและประการสำคัญคือ ถ้าสร้างข้อคำถามเชิงพฤติกรรม จะต้องครอบคลุม 3 ด้าน คือ ความรู้ ด้านทักษะ และเจตคติ ซึ่งจำนวนข้อสอบในแต่ละด้านจะต้องมีเพียงพอเพื่อหาคุณภาพด้วยเช่นกัน เพราะข้อคำถามเหล่านี้จะเป็นสิ่งที่ใช้วิเคราะห์ได้ว่า ชุดการสอนขนาดเอกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นมีคุณภาพที่ดีหรือไม่ สะท้อนคุณภาพทั้งด้านกระบวนการและการวัดประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้จากการเรียนด้วยชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัย 3 ข้อที่ผู้วิจัยเลือกนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบสร้างชุดการสอนขนาดเอก ซึ่งเมื่อนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแล้วสามารถทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ได้แก่

2.1 เนื้อหาเหมาะสมกับวัยของนักเรียน การกำหนดเนื้อหาในการสร้างชุดการสอนนั้นควรมีความเหมาะสมกับวัยหรือระดับการเรียนรู้ของนักเรียน มีการออกแบบวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาต่าง ๆ ได้ง่าย เช่น วิธีการอ่านโน้ตดนตรีไทย โดยส่วนใหญ่จะนำโน้ตในอัตรา 2 ชั้น มาใช้ในการเริ่มฝึกอ่านโน้ตดนตรีไทยขั้นพื้นฐาน แต่ในนักเรียนระดับประถมต้นนั้น ผู้วิจัยได้ปรับวิธีการโดยนำโน้ตในอัตราจังหวะ ชั้นเดียว มาใช้ในการฝึกเพื่อให้่ายต่อการเรียนรู้และเข้าใจของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ (ชัณธ์ชัย อธิเกียรติ 2559) แต่เดิมนั้นเราต่างเชื่อกันว่า นักเรียนจะสามารถเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งได้นั้นจะต้องมีความพร้อมโดยสิ่งเหล่านี้เรียกว่า พัฒนาการปกติที่เป็นไปตามธรรมชาติ แต่ในปัจจุบันเมื่อวิทยาการด้านการศึกษาได้พัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง ได้มีการศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้และได้ศึกษาค้นคว้าจน

ได้คำตอบว่า ความพร้อมนั้นเป็นสิ่งที่สามารถสร้างได้หากครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจและจะจัด
บทเรียนให้เหมาะสำหรับการเรียนการสอนตามความสามารถของเด็ก วิชาไหนที่มีเนื้อหายากหาก
จัดกระบวนการอย่างเหมาะสมก็สามารถเรียนรู้ได้

2.2 การเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก การสร้างชุดการสอนระนาดเอก
ออกแบบให้เริ่มต้นจากเนื้อหาที่ง่ายและเพิ่มระดับความยากขึ้นไปตามลำดับ ตั้งแต่หน่วยที่ 1
จังหวัดนครราชสีมาชั้นเดียว เป็นการทำความเข้าใจจังหวัดทั้งสัญลักษณ์และการประมือพจนนักเรียน
เริ่มมีความเข้าใจเรื่องของจังหวัดจึงเริ่มใส่เนื้อหาในหน่วยที่สองคือ การอ่านโน้ตขั้นพื้นฐาน โดย
นักเรียนจะเริ่มเห็นการเปลี่ยนแปลงโดยการนำสัญลักษณ์โน้ตเข้ามาแทนสัญลักษณ์ของจังหวัดทำ
ให้การอ่านโน้ตนั้นเป็นจังหวัดนั่นเอง จะเห็นได้ว่าเนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะต้องมีความ
เชื่อมโยงกันได้ โดยสามารถนำความรู้ที่ได้เรียนในหน่วยที่ผ่านมา นำมาใช้ในการเรียนรู้เนื้อหาใน
หน่วยใหม่ได้ จึงทำให้กิจกรรมแต่ละกิจกรรมนั้นต่อเนื่องกันและประสบผลสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้อง
กับการวิจัยของ (อุทาน บุญเมือง 2561) ที่ว่า เนื้อหาในแต่ละบทเรียนเมื่อได้นำมาวิเคราะห์ และ
จัดเรียงลำดับเนื้อหาโดยเริ่มจากเนื้อหาที่มีความง่ายเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจไป
ตามลำดับ อีกทั้งนำสื่อการเรียนรู้หลายมาเป็นส่วนช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น เช่น
ตัวครุครุ เอกสาร สื่ออุปกรณ์ดนตรี จึงทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและสนใจที่จะร่วม
กิจกรรมการเรียนจนจบ

2.3 การได้ลงมือปฏิบัติจริง ชุดการสอนระนาดเอก ออกแบบให้นักเรียนได้ลงมือ
ปฏิบัติระนาดเอกด้วยกัน 2 หน่วยการเรียนรู้ คือ หน่วยที่ 4 เรื่อง พื้นฐานการบรรเลงระนาดเอก
และหน่วยที่ 5 เรื่อง การบรรเลงระนาดเอก เพลง แหกฝึก ซึ่งหน่วยที่ 4 เรื่อง พื้นฐานการบรรเลง
ระนาดเอก มีตั้งแต่เนื้อหาเรื่อง การนั่ง , การไหว้ , การจับไม้ , ตำแหน่งการตีบนพื้นระนาดเอก
และการบรรเลงระนาดเอกคู่แปดในระดับเสียงต่าง ๆ โดยใช้วิธีการสาธิตทีละขั้นตอน และให้
นักเรียนแต่ละคนฝึกปฏิบัติตามอย่างช้า ๆ ในขั้นตอนนี้นักเรียนแต่ละคนจะใช้สมาธิในการสังเกต
ครูผู้สอนเพื่อปฏิบัติตาม เพื่อจะสามารถเลียนแบบตามขั้นตอนต่าง ๆ ได้ ตรงนี้ครูจะต้องคอย
ตรวจสอบความถูกต้องร่วมถึงแนะนำปรับปรุงแก้ไข จนนักเรียนสามารถที่จะบรรเลงระนาดเอกได้
อย่างถูกต้องและแม่นยำ ในหน่วยที่ 5 เรื่อง การบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึก ผู้วิจัยเลือกเพลง
แหกฝึก มาใช้เป็นเพลงแรกในการเรียนทักษะระนาดเอกของนักเรียน ด้วยเหตุที่ว่า เพลงแหกฝึกนั้น
มีการเรียบเรียงทำนองในลักษณะของการเรียงเสียงโน้ต ไม่ข้ามโน้ตในระยะที่ห่างจนเกินไปเพราะ
จะเกิดการผิดพลาดได้ง่าย แต่ทว่าเพลงแหกฝึกนั้นมีรูปแบบการบรรเลงแบบ (1 , 2 , 1) กล่าวคือ
บรรเลงเพลงท่อนที่ 1 สองรอบต่อด้วยท่อนที่ 2 สองรอบแล้วกลับมาบรรเลงท่อนที่ 1 อีกสองรอบ

เป็นอันจบเพลง ตรงนี้แสดงให้เห็นว่า เพลงแขกฝึก ถึงแม้ว่าจะเป็นเพลงที่มีทำนองเรียบง่ายก็ตาม แต่นักเรียนจะต้องที่สมาธิในการบรรเลงอย่างมากจึงจะไม่จะผิดพลาด และต้องผ่านการฝึกซ้อมเป็นประจำจึงจะสามารถบรรเลงได้อย่างชำนาญ เมื่อนักเรียนแต่ละคนมีความพร้อมสามารถบรรเลงได้แล้วก็จะเปิดโอกาสให้แต่ละคนได้บรรเลงเดี่ยวที่ละคนให้เพื่อน ๆ ได้รับฟังด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา แชมมณี (2559, น. 245-246) ที่ว่า รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดฟ (Dave) นี้มุ่งพัฒนาให้นักเรียนมีความสามารถทางด้านทักษะ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและพัฒนาไปสู่ความชำนาญ โดยมีขั้นตอนการเรียนการสอนของรูปแบบ ดังนี้ 1. ขั้นตอนการเรียนแบบ การแสดงตัวอย่างหรือการกระทำใด ๆ ที่ต้องการที่จะให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ซึ่งนักเรียนจะต้องเกิดการสังเกตหรือรับรู้ข้อมูลที่ผู้สอนได้แสดงหรือกระทำ โดยผู้เรียนอาจจะไม่สามารถจดจำขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง แต่สามารถที่จะบอกขั้นตอนหลักของการกระทำหรือการแสดงตัวอย่างนั้น ๆ ได้ 2. ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง เมื่อนักเรียนได้สังเกตและสามารถกระทำตามสิ่งที่เห็นได้แล้ว ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติโดยไม่ต้องมีตัวอย่าง นักเรียนจะกระทำตามคำสั่งจากครูผู้สอน ซึ่งในขั้นตอนนี้ นักเรียนอาจจะยังไม่สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง แต่ขั้นตอนนี้ ผู้เรียนจะได้ประสบการณ์จากการลงมือทำและเกิดการเรียนรู้ เมื่อค้นพบปัญหาผู้เรียนจะเกิดการปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ 3. ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ ขั้นนี้ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนและสามารถทำสิ่งนั้นอย่างถูกต้องและสมบูรณ์ โดยไม่ต้องอาศัยตัวอย่างหรือคำชี้แจงใด ๆ นักเรียนจะเกิดความแม่นยำ พอดี สมบูรณ์แบบในขั้นตอนนี้ 4. ขั้นการแสดงออก เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนฝึกฝนการปรับ/ประยุกต์ทักษะที่ได้เรียนรู้มาในสถานการณ์ใหม่ ๆ ซึ่งผู้เรียนอาจต้องผสมผสานทักษะหลายๆ ทักษะในการกระทำ 5. ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ หลังจากที่ได้ฝึกปฏิบัติหรือกระทำสิ่งนั้น ๆ อย่างสม่ำเสมอ จะทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะกระทำออกมาอย่างเป็นธรรมชาติ กล่าวคือ เป็นการกระทำที่ไม่ต้องฝืนหรือใช้ความพยายามมากเป็นพิเศษ ผลที่ได้รับจากการจัดการเรียนสอนตามแนวคิดของเดฟ ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการพัฒนาทางด้านทักษะปฏิบัติ จนสามารถที่จะกระทำได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ทั้งหมด 3 ด้าน โดยเรียงจากลำดับที่นักเรียนพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ คือ ด้านการจัดการภาพรวม ด้านเนื้อหา และด้านสื่อการสอน ซึ่งผลวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

3.1 ด้านการจัดการภาพรวม นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ชุดการสอนขนาดเอกมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการบรรเลงขนาดเอก โดย

จะมีกิจกรรมทั้งด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติตั้งแต่พื้นฐานจนสามารถที่จะบรรเลงระนาดเอกเป็นเพลงได้ นักเรียนจึงความพึงพอใจที่ได้รับประโยชน์และเกิดความภาคภูมิใจที่สามารถบรรเลงระนาดเอกได้จากการเรียนด้วยชุดการเรียนระนาดเอก ซึ่งสอดคล้องกับ กฎการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ ที่อ้างถึงใน (ศุภชัย สมพงษ์ 2564) ที่ว่า กฎแห่งผลที่พึงพอใจ (Law of Effect) เมื่อมนุษย์ได้รับผลที่พึงพอใจย่อมอยากจะต้องการเรียนรู้ต่อ หากสิ่งที่ได้รับไม่เป็นที่พึงพอใจจะไม่อยากเรียน ดังนั้นการได้รับสิ่งที่พึงพอใจ จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้

3.2 ด้านเนื้อหา นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ชุดการสอนระนาดเอกมีการวิเคราะห์และวางเนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจนครอบคลุม เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก ทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาและสามารถปฏิบัติกิจกรรมในชุดการสอนระนาดเอกได้ จึงเหมาะสมกับวัยของนักเรียนและทำให้นักเรียนสนใจเรียนจนจบกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (ภานุพงษ์ สุขทนารักษ์ 2564) จากการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อชุดทักษะการเล่นเมโลเดียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ความยากง่ายของเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน ผนวกกับครูสามารถชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้และนักเรียนสามารถเข้าใจอย่างชัดเจน โดยเนื้อหามีการเรียงลำดับจากง่ายไปสู่ยาก ทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี

3.3 ด้านสื่อการสอน นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ชุดการสอนระนาดเอกนั้นนอกจากมีข้อความเนื้อหาที่ชัดเจนแล้ว ยังมีภาพประกอบในขั้นตอนต่าง ๆ ทำให้นักเรียนสามารถเห็นวิธีการ ทำท่างในการปฏิบัติได้อย่างชัดเจน จึงทำให้ง่ายต่อการเข้าใจกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ (วิทยา วาโย 2563) ที่ว่า สื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างมากต่อการจัดการศึกษา เป็นส่วนช่วยให้นักเรียนสามารถทำความเข้าใจในเนื้อหาขณะทำกิจกรรมการเรียนการสอนได้ เช่น วีดีโอคลิป รูปภาพ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ผู้สอนควรเลือกใช้สื่อให้เหมาะสม เช่น ตัวหนังสือควรมีขนาดใหญ่ รูปภาพมีความคมชัด ขอบมูลถูกต้องและที่สำคัญต้องมีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยชุดการสอนระนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในระบบโรงเรียนที่มีการจัดสรรเวลาอย่างจำกัดและมุ่งหวังให้นักเรียนสามารถปฏิบัติระนาดเอกขั้นพื้นฐานได้ สามารถบรรเลงระนาดเอกเพลงง่าย ๆ ได้ ชุดการสอนระนาดเอกนี้สร้างขึ้นสำหรับนักเรียนที่ไม่มีพื้นฐานด้านดนตรี สามารถที่จะเรียนและปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยระนาดเอกในระยะเวลาดังนี้ ๆ ได้ ซึ่งมีความแตกต่างจากการ

เรียนปฏิบัติดนตรีไทยในแบบทั่วไปที่อาจจะต้องใช้ระยะเวลาในการเรียนที่ค่อนข้างมากพอสมควร ชุดการสอนระนาดเอกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีการกำหนดขั้นตอนการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีการเรียงลำดับเนื้อหาการเรียนรู้ออกง่ายไปหาเนื้อหาที่ยากตามลำดับ ส่วนหนึ่งที่ผู้วิจัยให้ความสำคัญอย่างมากคือเรื่องของเนื้อหาความรู้และกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน เพลงแขกฝึกที่ผู้วิจัยเลือกนำมาใช้นั้นจึงเป็นเพลงที่ไม่ยากจนเกินไปและก็ไม่ง่ายจนเกินไป และยังคงความเป็นเพลงสำเนียงไทยเดิมไว้ ทำให้นักเรียนนั้นมีความสามารถในการเรียนรู้และมีทักษะการบรรเลงระนาดเอกขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพได้ ปัญหาที่พบบนนั้นหลัก ๆ คือนักเรียนบางคนอาจจะบรรเลงระนาดเอกยังไม่คล่องแคล่วและผิดพลาดบ้างขณะบรรเลง สาเหตุส่วนใหญ่มาจากการขาดการซ้อมในช่วงนอกเวลาเรียนหรือนักเรียนอาจจะยังไม่สามารถจัดสรรเวลาในการซ้อมดนตรีได้ จึงต้องมีแนวทางการแก้ไขคือ อธิบายผลเสียของการไม่ซ้อมระนาดเอกให้นักเรียนได้ทราบ อีกแนวทางหนึ่งอาจจะให้นักเรียนอัดคลิปวีดีโอการซ้อมส่งครูก็จะเป็นอีกทางหนึ่งที่สามารถช่วยให้นักเรียนนั้นมีการพัฒนาทักษะการบรรเลงระนาดเอกอย่างมีประสิทธิภาพได้ ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งยังสามารถที่จะนำเอาความรู้และทักษะพื้นฐานเหล่านี้ที่ได้จากการเรียนด้วยชุดการสอนระนาดเอก นำไปต่อยอดเพื่อพัฒนาเพิ่มพูนความรู้และทักษะการบรรเลงระนาดเอกของนักเรียนต่อไปได้ นักเรียนจึงมีความพึงพอใจต่อชุดการสอนระนาดเอกอยู่มาก

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การจัดกิจกรรมด้านทักษะทางดนตรี นอกจากทำกิจกรรมในเวลาเรียนแล้ว ควรจะต้องมีเวลาให้นักเรียนได้ฝึกซ้อมดนตรีนอกเวลาด้วย จะทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทักษะที่ดีขึ้น บรรเลงดนตรีได้อย่างคล่องแคล่วและแม่นยำ หากนักเรียนไม่มีการฝึกซ้อมดนตรีนอกเวลาเลย นักเรียนจะพัฒนาทักษะไปได้ช้า การบรรเลงดนตรีก็อาจจะมีโอกาสผิดพลาดได้และนักเรียนก็จะขาดความมั่นใจเมื่อถึงเวลาจะต้องแสดงดนตรี

2. การจัดกิจกรรมทักษะปฏิบัติ ควรต้องมีเครื่องดนตรีให้ครบตามจำนวนของนักเรียน จะส่งผลให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาทักษะไปพร้อม ๆ กันได้ หากอุปกรณ์ไม่เพียงพอมีจำนวนน้อยกว่าจำนวนของนักเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องใช้เวลามากขึ้นกว่าเดิม เพราะนักเรียนต้องมีการสลับกันปฏิบัติเครื่องดนตรีและต้องใช้เวลาแต่ละคนได้ปฏิบัติอย่างเต็มที่ด้วย

3. การสร้างชุดการสอนที่มีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ เนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ควรเชื่อมโยงกัน และนักเรียนสามารถที่จะใช้ความรู้ที่ได้เรียนในหน่วยนี้ ไปใช้

ในการเรียนหน่วยต่อไปได้ จะทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายและทำกิจกรรมได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น

4. การทำกิจกรรมทักษะปฏิบัติครูผู้สอนจะต้องคอยสังเกตการปฏิบัติเครื่องดนตรีของนักเรียนบ่อย ๆ เพื่อจะคอยบอกจุดที่นักเรียนต้องปรับแก้ไข เช่น การจับไม้ไม่ถูกวิธี หรือการตีระนาดเอกไม่ตรงตำแหน่ง ตรงนี้จะต้องแก้ไขเลย หากปล่อยเฉยจะส่งผลให้นักเรียนคนนั้นมีพื้นฐานที่ไม่ถูกต้อง หากปล่อยไว้นานก็จะแก้ไขได้ยาก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรออกแบบและสร้างชุดการสอนสำหรับเครื่องดนตรีไทยชนิดอื่น ๆ ที่มีความเหมาะสมของเนื้อหาความรู้และเพลงที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาทักษะพื้นฐานของแต่ละเครื่องดนตรี
2. ควรศึกษา วิเคราะห์ และออกแบบกิจกรรมการสอนดนตรีโดยการใช้กิจกรรมที่เหมาะสมกับช่วงอายุและความสามารถ เพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการในแต่ละกลุ่มช่วงวัย
3. ควรศึกษานำเอากลวิธี เทคนิค ในการจัดการเรียนการสอน เข้ามาผสมผสานในเนื้อหา สำหรับในการสร้างชุดการสอน เพื่อให้การทำกิจกรรมน่าสนใจและช่วงส่งเสริมทักษะพัฒนาการด้านอื่น ๆ ร่วมด้วย

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ.

สืบค้นจาก

https://drive.google.com/file/d/0B9t56k6dmUe5dnpJVmlyuHUYeXM/view?resource_key=0-rqdlh8mEaliQARARcgnAnA

กฤษฎา แสงเดช. (2545a). แนวคิดหลักการเกี่ยวกับชุดการสอน สืบค้นจาก [http://www.nana-](http://www.nana-bio.com/Research/image%20research/research%20work/meaning%20of%20series.html)

[bio.com/Research/image%20research/research%20work/meaning%20of%20series.html](http://www.nana-bio.com/Research/image%20research/research%20work/meaning%20of%20series.html)

กฤษฎา แสงเดช. (2545b). ประโยชน์ของชุดการสอน สืบค้นจาก จาก [http://www.nana-](http://www.nana-bio.com/Research/image%20research/research%20work/Benefits%20of%20series.html)

[bio.com/Research/image%20research/research%20work/Benefits%20of%20series.html](http://www.nana-bio.com/Research/image%20research/research%20work/Benefits%20of%20series.html)

ขันธ์ชัย อธิเกียรติ, และ ธนารักษ์ สารเถื่อนแก้ว. (2559). การสอนแบบทันสมัยและเทคนิควิธีสอน
แนวใหม่. สืบค้นจาก <https://anyflip.com/pppbg/erwf/basic>

จันทิมา เมยประโคน. (2555). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนวิชา
ศิลปะ เรื่องการสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการ
จัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ, กรุงเทพฯ.

ณรุทธิ์ สุทธจิตต์. (2561). ดนตรีศึกษา : หลักการและสาระสำคัญ (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณรุทธิ์ สุทธจิตต์. (2562, มกราคม - มิถุนายน). ประวัติดนตรีไทยศึกษา : มุมมองทางทฤษฎี
การศึกษา. วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 20(1).

ณรุทธิ์ สุทธจิตต์. (2544). พฤติกรรมการสอนดนตรี กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ทิตนา แคมมณี. (2559). ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
(ครั้งที่ 20). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิตยา รุ่งสมัย. (2559). กลวิธีการเดี่ยวระนาดเอกสองวางตามแนวคิดป็นต้นแบบอาจารย์รัฐพงศ์ ไส
วัตร. สืบค้นจาก

http://rdedu.bpi.ac.th/research/myfile/BPI20160903182316_pum%201.pdf

- บำรุง พาทยกุล. (2555). ระนาดเอก : คุณค่าของภูมิปัญญาที่ส่งผลต่อดนตรีไทย (ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- บุญเกื้อ ควรวาเวช. (2545). องค์ประกอบของชุดการเรียนการสอน. สืบค้นจาก <https://sites.google.com/site/aboutme3242/bth-thi-1/bth-thi-3/1-xeksar-thi-keiywkhxng-kab-chud-kar-sxn/1-4-xngkh-prakxb-khxng-chud-kar-reiyn-kar-sxn>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2532). การวิจัยเบื้องต้น. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- บุษกร พรหมหล้าวรรณ. (2549). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยกิจกรรมการเรียนแบบ 4 MAT. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ประภาศ เกตุแก้ว. (2546). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของฝ่ายทะเบียนรถสำนักงานขนส่งจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. (สารนิพนธ์ กศ.ม.). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ประสาธ อิศรปรีดา. (2547). สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: นำอักษรการพิมพ์.
- ปราการ กองแก้ว. (2546). การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของผู้ผลิตสุกัณฑ์ : กรณีศึกษาเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, กรุงเทพฯ.
- ปัทมพร วีรัตน์เกษม. (2552). การสร้างชุดการสอนวิชาดนตรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตดุริยางคศิลป์). มหาวิทยาลัยพายัพ, เชียงใหม่.
- ปิยฉัตร ศรีสุราช. (2561). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนเขาสมิง จังหวัดตราด. (วิทยานิพนธ์ ค.ม. หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- เพ็ชรรัตน์ พรหมมา. (2555). การการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภาณุพงษ์ สุขทนารักษ์. (2564 มกราคม-เมษายน). การสร้างชุดฝึกทักษะการเล่นเมโลเดียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดผาสูการาม (สุวรรณวิทยาการ) จังหวัดชลบุรี วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 9(1).
- ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี. (2547). การสร้างและวิเคราะห์คุณภาพชุดการสอน (เอกสารประกอบการสอน). อุดรดิตถ์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2561). พระราชบัญญัติว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (เล่มที่ 135 ตอนที่ 82ก, น.

39). สืบค้นจาก

http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/A/082/T_0001.PDF

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2558). กิจกรรมการเรียนการสอน. สืบค้นจาก

http://www.kids.ru.ac.th/elementary_t01.asp

ล้วน สายยศ, และ สายยศ, อ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.

วุฒิชัย เลิศศิริ. (2557). การจัดการความรู้ทักษะดนตรีไทย : กรณีศึกษาระนาดเอก. (วิทยาศาสตร์ดุซงฎิบัณทิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

วิทยา วาโย , อ. ., ฉัตรสุดา กานกายนต์ , จรรยา คนใหญ่ (2563, พฤษภาคม-สิงหาคม). การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 : แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน. วารสารศูนย์อนามัยที่ 9, 14(34).

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541). การวิจัยธุรกิจ. กรุงเทพฯ: เพชรจรัสแสงแห่งโลกธุรกิจ.

ศุภชัย สมพงษ์. (2564). ผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของธอร์นไคคที่มีต่อใส่ดทักษะในรายวิชาดนตรีสากล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.

สนทยา เขมวีรัตน์. (2542). ตัวแปรบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สายวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพาณิชยการพระนคร. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

สมปราวณา ทองนาค. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรมการฝึกทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอล โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมท่าแคลง จังหวัดจันทบุรี. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏไพพรรณี.

สุกรี เจริญสุข. (2555). ศักยภาพความเป็นเลิศด้านดนตรี : ดนตรีกับเด็ก. นครปฐม: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

สุคนธ์ สินธพานนท์. (2551). ขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรม สืบค้นจาก http://da-activities.blogspot.com/p/blog-page_3666.html

อรชา ตูลานนท์. (2561). พัฒนาการนำสู่การเรียนรู้เชิงดูถูกหลาน : วัยประถมศึกษา (6-12 ปี). สืบค้นจาก

http://www.dla.go.th/servlet/EbookServlet?_mode=detail&ebookId=2018&random=1374762897286

อารีย์ คงสวัสดิ์. (2544). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อในการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ปริญญาโทบริหารศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

อารีย์ เสนาชัย. (2552). การพัฒนาชุดกิจกรรม เรื่อง ชีวิตสัตว์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. พิษณุโลก มหาวิทยาราชภัฏพิบูลสงคราม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
เอกสารราชการต่าง ๆ

ที่ อว 8718/2114

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

4 ตุลาคม 2564

เรื่อง ขอบขออนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชชาติ พิณพาทย์

เนื่องด้วย นายชาญชัย ชังเหยี่ยว นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การสร้างชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤธิ์กา สุนทรณผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ 1) ชุดการสอนขนาดเอก และ 2) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอบขออนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายชาญชัย ชังเหยี่ยว และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085 551 7108

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644
 ที่ อว 8718.1/2115 วันที่ 4 ตุลาคม 2564
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ
 เรียน คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

เนื่องด้วย นายชาญชัย ชังเหยี่ยว นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงนุช สุนทรณผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ พันธุ์เสือ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ 1) ชุดการสอนขนาดเอก และ 2) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 085 551 7108

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายชาญชัย ชังเหยี่ยว และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

วีระ พันธุ์เสือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
 รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว 8718/2114

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

4 ตุลาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

เนื่องด้วย นายชาญชัย ชังเหยี่ยว นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การสร้างชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงนุช สุนทรธนะผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลอลักษณ์ โอทยานนท์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ 1) ชุดการสอนขนาดเอก และ 2) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายชาญชัย ชังเหยี่ยว และขอขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085 551 7108

โรงเรียนสาธิต มทร.วไลยอลงกรณ์
 เลขที่.....¹¹
 วันที่ - 5 มี.ค. 2565 เวลา.....

ที่ อว 8718/2796

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

28 ธันวาคม 2564

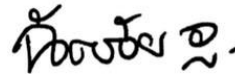
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
 เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

เนื่องด้วย นายชาญชัย ชังเหยี่ยว นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การสร้างชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงนุช สุนทรธนะผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ 1) ชุดการสอนขนาดเอก 2) แบบสอบถาม เรื่อง ความพึงพอใจที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอก และ 3) แบบทดสอบความรู้ กับ นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 3 จำนวน 10 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่โรงเรียนของท่าน ระหว่างเดือนมกราคม 2565 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2565 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

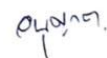
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๒๓๑๖๔

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085 551 7108

ภาคผนวก ข.
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผศ.ดร.ชูชาติ พิณพาทย์	อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ผศ.ดร.วีระ พันธุ์เสือ	อาจารย์ประจำสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ไทย และเอเชีย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผศ.ดร.เลอลักษณ์ โอทกานนท์	อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลย- อลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินคุณภาพชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

คำชี้แจง : แบบประเมินชุดนี้ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีและด้านการศึกษาได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และขอความกรุณาโปรดระบุแสดงความคิดเห็นของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			
	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	ข้อเสนอแนะ
ด้านเนื้อหา				
1. ชุดการสอนมีเนื้อหาที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์				
2. ความเหมาะสมของการจัดลำดับขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหา				
3. ความถูกต้องของเนื้อหา				
4. ภาษาที่ใช้มีความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา				
5. แหล่งอ้างอิงของข้อมูลและเนื้อหา				
ด้านภาพ และอักษร				
1. ภาพที่นำเสนอตรงตามเนื้อหา				
2. ขนาดของภาพประกอบมีความเหมาะสม				
3. ภาพสามารถสื่อสารความหมายชัดเจน				
4. ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษร				
5. ความชัดเจนของตัวอักษร				
ด้านการจัดการภาพรวม				
1. การใช้งานชุดการสอนมีความง่าย และสะดวก				
2. ชุดการสอนมีการจัดวางเนื้อหาและรูปภาพอย่างเหมาะสม				

3. เวลาในการจัดการเรียนการสอน เหมาะสม				
4. ชุดการสอนมีความน่าสนใจ				
ด้านการจัดการภาพรวม (ต่อ)				
5. ชุดการสอนขนาดเอกช่วยส่งเสริมการ เรียนรู้ของนักเรียนในด้านขนาดเอกได้				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ .....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญเพื่อการตรวจพิจารณาความสอดคล้องของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ระยะเวลา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

คำชี้แจง : แบบประเมินชุดนี้ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีและด้านการศึกษาได้ทำการตรวจสอบและประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระยะเวลา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นี้สามารถวัดได้ตรงตามจุดมุ่งหมายการเรียนรู้หรือไม่และขอความกรุณาโปรดระบุแสดงความคิดเห็น โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น พร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ระดับ +1	หมายถึง	ข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง
ระดับ 0	หมายถึง	ไม่แน่ใจในคำถาม
ระดับ -1	หมายถึง	ข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้อง

จุดมุ่งหมายการเรียนรู้	แบบทดสอบ	ระดับการพิจารณา			หมายเหตุ																															
		+1	0	-1																																
สามารถเข้าใจสัญลักษณ์จังหวะดนตรีไทยชั้นเดียวได้	1. อัตราจังหวะชั้นเดียวมีลักษณะอย่างไร ก. อัตราจังหวะช้า ข. อัตราจังหวะปานกลาง ค. อัตราจังหวะเร็ว ง. อัตราจังหวะช้ามาก ๆ																																			
	2. ข้อใดคือรูปแบบของอัตราจังหวะชั้นเดียว ก. <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>ตั้ง</td><td>ดับ</td><td>ตั้ง</td><td>ดับ</td><td>ตั้ง</td><td>ดับ</td><td>ตั้ง</td><td>ดับ</td><td>ตั้ง</td><td>ดับ</td><td>ตั้ง</td><td>ดับ</td><td>ตั้ง</td><td>ดับ</td><td>ตั้ง</td><td>ดับ</td> </tr> <tr> <td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td> </tr> </table> ข.	ตั้ง	ดับ	ตั้ง	ดับ	ตั้ง	ดับ	ตั้ง	ดับ	ตั้ง	ดับ	ตั้ง	ดับ	ตั้ง	ดับ	ตั้ง	ดับ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
ตั้ง	ดับ	ตั้ง	ดับ	ตั้ง	ดับ	ตั้ง	ดับ	ตั้ง	ดับ	ตั้ง	ดับ	ตั้ง	ดับ	ตั้ง	ดับ																					
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																					

จุดมุ่งหมายการเรียนรู้	แบบทดสอบ	ระดับการพิจารณา			หมายเหตุ												
		+1	0	-1													
	ค. <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>จิง</td> <td>ฉับ</td> <td>จิง</td> <td>ฉับ</td> </tr> <tr> <td>.....</td> <td>.....</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> </table> ง. <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>จิง</td> <td>ฉับ</td> </tr> <tr> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> </table>	จิง	ฉับ	จิง	ฉับ	.....	.....	.....	.....	จิง	ฉับ	.....	.....				
จิง	ฉับ	จิง	ฉับ														
.....	.....	.....	.....														
จิง	ฉับ																
.....	.....																
	3. เครื่องดนตรีชนิดใดคือ เครื่องประกอบ จังหวะที่สำคัญที่สุดวงดนตรีไทย ก. กรับ ข. ฉิ่ง ค. โหม่ง ง. ฉาบเล็ก																
สามารถเห็น ประโยชน์ของ การมีความรู้เรื่อง จังหวะดนตรีไทย ชั้นเดียว	4. นักเรียนคิดว่า “ จังหวะ “ มีความสำคัญ ต่อการบรรเลงระนาดเอกอย่างไร ก. เป็นสัญลักษณ์เพื่อบ่งบอกว่าเริ่มการ บรรเลงได้ ข. เพื่อความสนุกสนานในการบรรเลงระนาด เอก ค. เป็นให้ผู้อื่นทราบว่าจะมีการบรรเลงระนาด เอก ง. ทำให้การบรรเลงระนาดเอกมีความช้า ความเร็วที่สม่ำเสมอ																

จุดมุ่งหมายการเรียนรู้	แบบทดสอบ	ระดับการพิจารณา			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
สามารถจดจำสัญลักษณ์โน้ตและวิธีการอ่านโน้ตดนตรีไทยชั้นพื้นบ้าน 8 ระดับเสียงได้	5. ข้อใดเป็นการเรียงลำดับสัญลักษณ์โน้ตดนตรีไทยได้ถูกต้อง ก. ด/ร/ม/ฟ/ซ/ท/ล/ด' ข. ด/ร/ม/ฟ/ซ/ล/ท/ด' ค. ด/ล/ม/ฟ/ซ/ล/ท/ด' ง. ด'/ร/ม/ฟ/ซ/ล/ท/ด'				
	6. โน้ตดนตรีไทย 1 บรรทัดมีทั้งหมดกี่ห้อง ก. 2 ห้อง ข. 4 ห้อง ค. 6 ห้อง ง. 8 ห้อง				
	7. สัญลักษณ์ “ ด ” หมายถึงโน้ตเสียงใด ก. เสียงเร ข. เสียงโดต่ำ ค. เสียงโดสูง ง. เสียงโด				
สามารถเห็นประโยชน์ของการมีความรู้เรื่องการอ่านโน้ตดนตรีไทย	8. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการอ่านโน้ตดนตรีไทย ก. ทำให้นักดนตรีรู้ว่าเพลงนี้มีรูปแบบการเล่นอย่างไร ข. ทำให้รู้ว่าเพลงนี้เริ่มต้นที่โน้ตตัวใด ค. ทำให้นักเรียนสามารถจัดเวลาการซ้อมดนตรีได้เหมาะสม ง. ช่วยในการฝึกซ้อมการบรรเลงระนาดเอกได้				

จุดมุ่งหมายการเรียนรู้	แบบทดสอบ	ระดับการพิจารณา			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
สามารถระบุส่วนประกอบสำคัญของระนาดเอกได้	<p>9. ภาพใดดังต่อไปนี้ คือ ระนาดเอก</p> <p>ก. </p> <p>ข. </p> <p>ค. </p> <p>ง. </p>				
	<p>10. ฟีนของระนาดเอกมีความสำคัญอย่างไร</p> <p>ก. ทำให้เกิดเสียงที่ไพเราะได้โดยการนำไม้ระนาดเอกมาตี</p> <p>ข. ใส่ไว้ประดับไม่เกิดความสะดวก น่าชม</p> <p>ค. ใช้สำหรับรองรับทุกส่วนประกอบของระนาดเอกให้ตั้งไว้อย่างมั่นคง</p> <p>ง. ใช้สำหรับแขวนยึดฟีนระนาดเอกไว้ให้ติดกับรางระนาดเอก</p>				
	<p>11. ไม้ระนาดเอกมีกี่รูปแบบ อะไรบ้าง</p> <p>ก. 1 รูปแบบ คือ ไม้นวม</p> <p>ข. 3 รูปแบบ คือ ไม้แนวม, ไม้แข็ง, และไม้โหม่ง</p> <p>ค. 2 รูปแบบ คือ ไม้แข็ง และไม้นวม</p>				

จุดมุ่งหมายการเรียนรู้	แบบทดสอบ	ระดับการพิจารณา			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
	ง. 1 รูปแบบ คือ ไม่แข็ง				
สามารถเห็นประโยชน์ของการมีความรู้เรื่องรูป ร ำ ง แ ล ะ ลักษณะของระนาบเอก	12. การรู้วิธีการดูแลรักษาระนาบเอกอย่างถูกวิธี มีประโยชน์อย่างไร ก. ทำให้เสียงของระนาบเอกไพเราะมากยิ่งขึ้น ข. ทำให้ระนาบเอกสะอาดน่าใช้งาน และเป็น การยืดอายุการใช้งานได้มากยิ่งขึ้น ค. ทำให้นักดนตรีการบรรเลงระนาบเอกได้ถูกต้อง ง. ทำให้รู้ว่าส่วนประกอบของระนาบเอกมีอะไรบ้าง				
สามารถจดจำพื้นฐานการบรรเลงระนาบเอกได้	13. ทำนองใดเหมาะสำหรับการบรรเลงระนาบเอกมากที่สุด ก. นิ่งท่าขัดสมาธิ ข. นิ่งท่าพับเพียบ ค. นิ่งบนเก้าอี้ ง. นิ่งท่าเทพธิดา				
	14. การจับไม้ระนาบเอกแบบใดที่ทำให้เกิดความคล่องแคล่วในการบรรเลงระนาบเอกและทำให้เสียงกังวานชัดเจน ก. แบบปากนกแก้ว ข. แบบปากไก่ ค. แบบปากกา ง. แบบปากเบ็ด				

จุดมุ่งหมายการเรียนรู้	แบบทดสอบ	ระดับการพิจารณา			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
	<p>15. พื้นฐานการฝึกบรรเลงระนาดเอกควรเริ่มด้วยวิธีใดก่อนเป็นอันดับแรก</p> <p>ก. การตีคู่แปด</p> <p>ข. การตีกรอคู่แปด</p> <p>ค. การตีเสดาะคู่แปด</p> <p>ง. การตีสะบัดคู่แปด</p>				
<p>สามารถเห็นประโยชน์ของการมีความรู้เรื่องพื้นฐานการบรรเลงระนาดเอก</p>	<p>16. “ การไหว้ “ มีประโยชน์อย่างไรในการบรรเลงระนาดเอก</p> <p>ก. ช่วยให้มีความกล้าในการบรรเลงที่มากขึ้น เล่นได้นานมากยิ่งขึ้น</p> <p>ข. ช่วยให้ไม่ลืมเพลงที่กำลังจะบรรเลง</p> <p>ค. เป็นมารยาทที่ดีในการเล่นดนตรีไทย</p> <p>ง. เป็นการตั้งสมาธิให้พร้อมก่อนเริ่มบรรเลงระนาดและเป็นวัฒนธรรมในการบรรเลงดนตรีไทย</p>				
<p>สามารถจดจำโน้ตและวิธีการบรรเลงระนาดเอกเพลงแขกฝึกได้</p>	<p>17. เพลง แขกฝึก เป็นเพลงที่มีอัตราจังหวะใด</p> <p>ก. อัตราจังหวะ สี่ชั้น</p> <p>ข. อัตราจังหวะ สามชั้น</p> <p>ค. อัตราจังหวะ สองชั้น</p> <p>ง. อัตราจังหวะ ชั้นเดียว</p>				

จุดมุ่งหมายการเรียนรู้	แบบทดสอบ	ระดับการพิจารณา			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
	<p>18. เพลง แซกผึก ประกอบด้วยโน้ตเพลงกี่ท่อน กี่วรรค</p> <p>ก. 2 ท่อน 6 วรรค</p> <p>ข. 2 ท่อน 5 วรรค</p> <p>ค. 3 ท่อน 6 วรรค</p> <p>ง. 1 ท่อน 5 วรรค</p>				
	<p>19. รูปแบบการบรรเลงเพลงแซกผึกนั้น มีรูปแบบอย่างไร</p> <p>ก. บรรเลงท่อนหนึ่ง 2 รอบ ต่อด้วยท่อนสอง 2 รอบ</p> <p>ข. บรรเลงท่อนหนึ่ง 1 รอบ ต่อด้วยท่อนสอง 1 รอบ</p>				
	<p>20. วิธีการใดที่สามารถช่วยทำให้ผู้บรรเลงระนาดเอกมีความชำนาญและคล่องแคล่วในการบรรเลงระนาดเอกมากที่สุด</p> <p>ก. ฝึกอ่านโน้ตบ่อย ๆ ให้เกิดความชำนาญและคล่องแคล่ว</p> <p>ข. ฝึกซ้อมตีพื้นฐานการบรรเลงระนาดเอกบ่อย ๆ ให้เกิดความชำนาญคล่องแคล่ว</p>				
แบบทดสอบปฏิบัติเพลง แซกผึก ชั้นเดียว					

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาชุดการสอนขนาดเอก

.....

.....

.....

ลงชื่อ .....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

**แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญเพื่อการตรวจพิจารณาความสอดคล้องของ
แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วย
ชุดการสอนขนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์**

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาประเมินความสอดคล้องของข้อความแต่ละข้อกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดย
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น พร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการ
นำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ระดับ +1	หมายถึง	ข้อความนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
ระดับ 0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
ระดับ -1	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะ

แบบประเมินความพึงพอใจ หมายถึง แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีการเรียน
ด้วยชุดการสอนขนาดเอก

ชุดการสอน หมายถึง ชุดการสอนขนาดเอกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เนื้อหา หมายถึง กิจกรรมและแบบฝึกหัดในชุดการสอนขนาดเอก

สื่อการสอน หมายถึง ภาพ , คลิปวีดีโอ , เนื้อหาการสอนที่แสดงบนเพาเวอร์พอยต์

ตอนที่ 1 : แบบสอบถามระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนขนาดเอก สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ			ข้อเสนอแนะเพื่อการ ปรับปรุง
		+1	0	-1	
ด้านเนื้อหา					
1.	เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่น่าสนใจ				
2.	เนื้อหาที่เรียนไม่ยากเกินไป				
3.	การเรียงลำดับเนื้อหา มีความ เหมาะสม				

4.	ความชัดเจนของการอธิบายเนื้อหา				
5.	ปริมาณของเนื้อหาเหมาะสมกับวัย				
ด้านสื่อการสอน					
1.	ภาพมีส่วนช่วยให้เนื้อหาการเรียนการสอนน่าสนใจยิ่งขึ้น				
2.	ภาพประกอบเนื้อหาการสอนมีความชัดเจนและสวยงาม				
3.	ความเหมาะสมของการจัดวางภาพและเนื้อหาการสอน				
4.	ตัวอย่างคลิปวิดีโอเสียงระนาดมีความชัดเจน				
5.	ภาษาที่ใช้ในเนื้อหาการสอนเข้าใจได้ง่าย				
ด้านการจัดการภาพรวม					
1.	เวลาในการเรียนมีความเหมาะสม				
2.	มีความพึงพอใจที่ได้เรียนชุดการสอนระนาดเอก				
3.	นักเรียนได้ประโยชน์จากการเรียนชุดการสอนระนาดเอก				
4.	ชุดการสอนระนาดเอกช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเรียนมีทักษะระนาดเอก				
5.	หลังจากที่เรียนด้วยชุดการสอนระนาดเอกแล้ว นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา				

6.	นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจใน ตนเอง				
----	--------------------------------------	--	--	--	--

ตอนที่ 2 : ข้อเสนอแนะ

.....

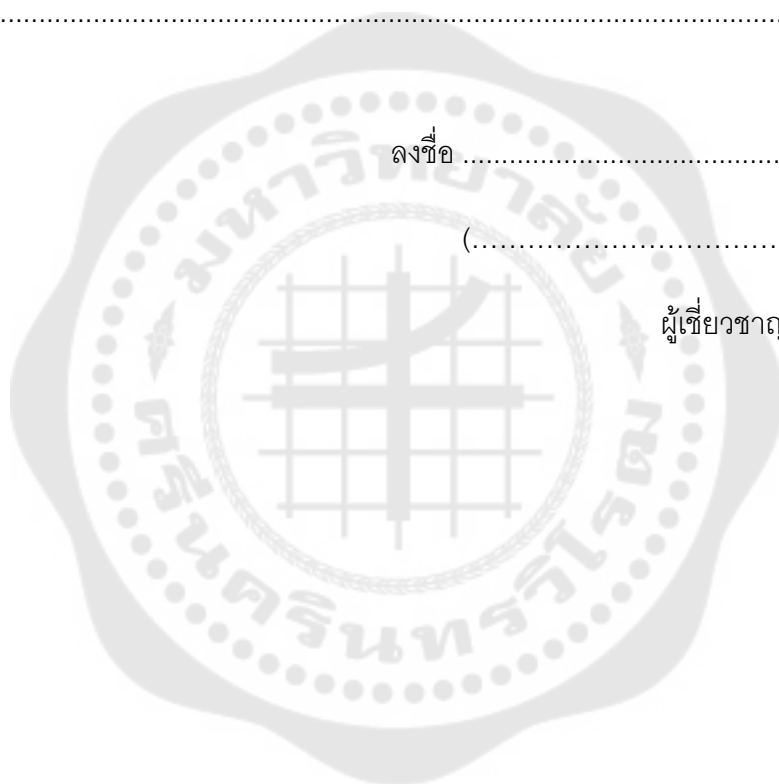
.....

.....

ลงชื่อ .....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ง.
ชุดการสอนระนาบเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ชุดการสอน ระนาดเอก

สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โดย นายชาญชัย ชิงเหย้าว

โรงเรียนสาริต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ชุดการสอนระนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ประกอบด้วย

1. คู่มือครู ประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้
  - จุดมุ่งหมายการเรียนรู้
  - ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
  - เนื้อหาบทเรียน เรื่อง ระนาดเอก
  - แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน เรื่อง ระนาดเอก
2. แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ดังต่อไปนี้
  - หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง จังหวะดนตรีไทยชั้นเดียว (เรียน 2 ครั้ง)
  - หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีไทยชั้นพื้นฐาน (เรียน 2 ครั้ง)
  - หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก (เรียน 1 ครั้ง)
  - หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง พื้นฐานการบรรเลงระนาดเอก (เรียน 2 ครั้ง)
  - หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึก (เรียน 4 ครั้ง)

คู่มือครู

1. จุดมุ่งหมายการเรียนรู้

ชุดการสอนระนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดการเรียนการสอนเรื่อง ระนาดเอก ให้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระนาดเอกและสามารถที่จะบรรเลงระนาดเอกในระดับเพลงพื้นฐานที่เหมาะสมกับวัยได้ โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้ออกแบบไว้ทั้งหมด 5 หน่วยการเรียนรู้ โดยในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ได้ระบุจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ไว้มีรายละเอียด ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง จังหวะดนตรีไทยชั้นเดียว (เรียน 2 ครั้ง)

1. สามารถเข้าใจสัญลักษณ์จังหวะดนตรีไทยชั้นเดียวได้
2. สามารถอ่าน ปฐมมือ และปลั่งเสียงในรูปแบบจังหวะดนตรีไทยชั้นเดียวได้
3. สามารถเห็นประโยชน์ของการมีความรู้เรื่อง จังหวะดนตรีไทยชั้นเดียว

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีไทยชั้นพื้นฐาน (เรียน 2 ครั้ง)

1. สามารถจดจำสัญลักษณ์โน้ตและวิธีการอ่านโน้ตดนตรีไทยชั้นพื้นฐาน 8 ระดับเสียงได้
2. สามารถอ่านโน้ตดนตรีไทยและปฏิบัติสัญลักษณ์มือในห้วงเพลงได้
3. สามารถเห็นประโยชน์ของการมีความรู้เรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก (เรียน 1 ครั้ง)

1. สามารถระบุส่วนประกอบสำคัญของระนาดเอกได้
2. สามารถสาธิตวิธีการดูแลรักษาความสะอาดของระนาดเอกได้
3. สามารถเห็นประโยชน์ของการมีความรู้เรื่อง รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง พื้นฐานการบรรเลงระนาดเอก (เรียน 2 ครั้ง)

1. สามารถจดจำพื้นฐานการบรรเลงระนาดเอกได้
2. สามารถปฏิบัติพื้นฐานการบรรเลงระนาดเอกได้
3. สามารถเห็นประโยชน์ของการมีความรู้เรื่อง พื้นฐานการบรรเลงระนาดเอก

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึก (เรียน 4 ครั้ง)

1. สามารถจดจำโน้ตและวิธีการบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึกได้
2. สามารถบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึกได้
3. เกิดความภาคภูมิใจในตัวเอง

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนระนาดเอก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้รับความรู้และสามารถที่จะนำองค์ความรู้ต่าง ๆ สู่อุปกรณ์ปฏิบัติจนเกิดความชำนาญสามารถที่จะบรรเลงระนาดเอกได้และเกิดความภาคภูมิใจในใจตนเอง อีกทั้งยังเป็นส่วนช่วยในการรักษาศิลปะวัฒนธรรมทางด้านดนตรีไทยให้คงอยู่คู่กับประเทศไทยต่อไป

3. เนื้อหาบทเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง จังหวะดนตรีไทยชั้นเดียว

จังหวะ หมายถึง อัตราส่วนที่ทำให้เพลงดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ เป็นตัวกำหนดให้ผู้บรรเลงจะต้องใช้เป็นหลักยึดในการบรรเลงเพลง ในวงดนตรีไทยนั้นเครื่องดนตรีสำคัญที่ใช้ในการกำกับอัตราจังหวะ คือ ฉิ่ง ซึ่งเป็นเครื่องประกอบจังหวะที่มีเสียงทั้งหมด 2 เสียง ได้แก่ เสียง “ฉิ่ง และ ฉับ” ตีสลับกันไป ตามรูปแบบอัตราจังหวะของเพลงไทยที่มีทั้งหมด 3 รูปแบบ คือ สามชั้น , สองชั้น , และชั้นเดียว ในการเรียนรู้เรื่องจังหวะดนตรีไทยในครั้งนี้กำหนดให้เรียนรู้รูปแบบของอัตราจังหวะดนตรีไทยชั้นเดียว เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจพื้นฐานของจังหวะดนตรีไทย โดยอัตราจังหวะชั้นเดียวเป็นอัตราจังหวะเร็ว เหมาะสำหรับเพลงที่มีความเร็ว หรือเพลงที่สื่อถึงความสนุกสนาน เนื้อหาเรื่องจังหวะดนตรีไทยชั้นเดียวนี้จะประกอบด้วยทักษะ 2 ส่วนด้วยกัน คือ 1. การเปล่งเสียง ฉิ่ง และ ฉับ ในจังหวะชั้นเดียว และ 2. การปฏิบัติสัญลักษณ์ในจังหวะชั้นเดียวมีรูปแบบดังนี้

จังหวะดนตรีไทยชั้นเดียว

• แบบฝึกหัดที่ 1

ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

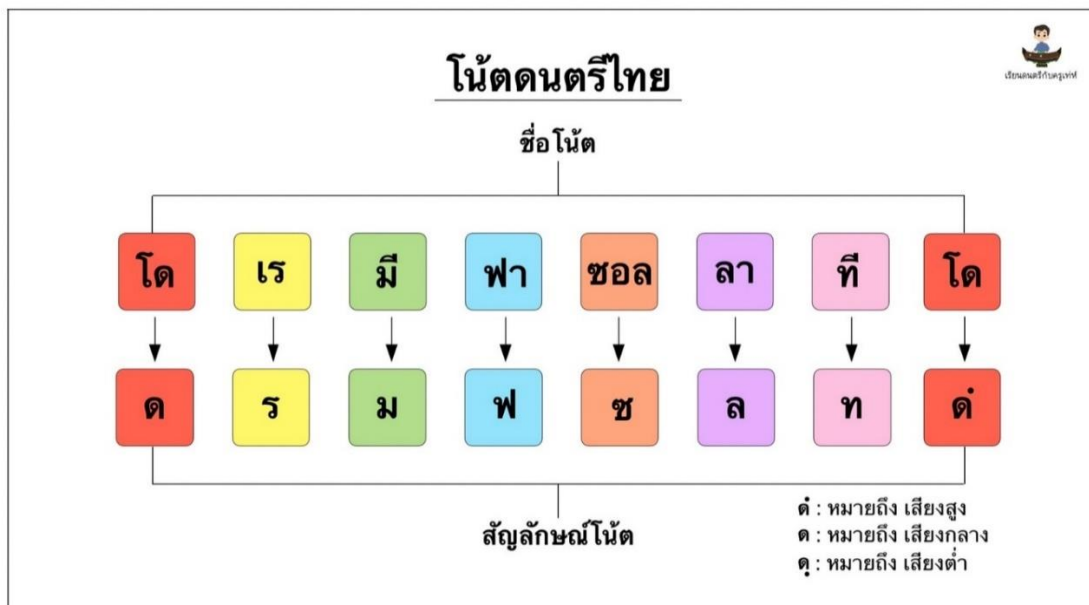
• แบบฝึกหัดที่ 2

ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
															

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีไทยขั้นพื้นฐาน

การอ่านโน้ตดนตรีไทยนั้น เป็นทักษะสำคัญสำหรับการเรียนดนตรีไทย การอ่านโน้ตดนตรีไทยขั้นพื้นฐานจะเริ่มต้นด้วยการเรียนรู้สัญลักษณ์โน้ตดนตรีไทยพื้นฐานนั้นประกอบด้วย 8 ระดับเสียงเริ่มจากระดับเสียงโดกลางไปจนถึงระดับเสียงโดสูงตามระดับจนสามารถจดจำสัญลักษณ์ได้ครบทุกระดับเสียง มีสัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังนี้

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

ขั้นตอนในการฝึกอ่านโน้ตดนตรีไทยขั้นพื้นฐานไว้ทั้งหมด 3 ขั้นตอน มีรายละเอียด ดังนี้

พื้นฐานการอ่านโน้ตดนตรีไทย

• แบบฝึกหัดที่ 1

จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

• แบบฝึกหัดที่ 2

จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ																		
-	-	-	ด	-	-	-	ร	-	-	-	ม	-	-	-	ฟ	-	-	-	ช	-	-	-	ล	-	-	-	ท	-	-	-	ด

• แบบฝึกหัดที่ 2

จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ																
-	ด	-	ด	-	ร	-	ร	-	ม	-	ม	-	ฟ	-	ฟ	-	ช	-	ช	-	ล	-	ล	-	ท	-	ท	-	ด	-	ด

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

หลังจากผ่านแบบฝึกหัดพื้นฐานการอ่านโน้ตดนตรีไทยแล้ว จะเป็นการอ่านโน้ตเพลงโดยโน้ตเพลงที่จะใช้ในการฝึกนั้นชื่อว่า เพลง แหกฝึก ซึ่งเป็นบทเพลงที่มีทำนองไม่ซับซ้อนและมีการเรียบเรียงทำนองเพลงในลักษณะการเรียงระดับเสียงโน้ตเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจในการฝึกอ่านโน้ตดนตรีไทยขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

เพลง แหกฝึก (จังหวะชั้นเดียว)

ประพันธ์โดย : อาจารย์ประดิษฐ์ อินทนิล

• ท่อน 1

จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ
-	-	-	-	ด	-	ด	-	ร	-	ร	-	ม	-	ม	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ด	-	ด	-
-	ร	-	ร	-	ร	-	ร	-	ร	-	ร	-	ม	-	ม

จิ่ง   ฉับ   จิ่ง   ฉับ   จิ่ง   ฉับ   จิ่ง   ฉับ

-	ช	-	ช	-	ม	-	ม	-	ร	-	ร	-	ด	-	ด
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

(กลับต้น)

• ท่อน 2

จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ
-	-	-	-	ช	-	ช	-	ล	-	ล	-	ช	-	ช	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ช	-	ช	-
-	ล	-	ล	-	ช	-	ช	-	ล	-	ล	-	ช	-	ช

จิ่ง   ฉับ   จิ่ง   ฉับ   จิ่ง   ฉับ   จิ่ง   ฉับ

-	ด	-	ด	-	ล	-	ล	-	ช	-	ช	-	ฟ	-	ฟ
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

(กลับต้น) , (กลับท่อน 1 อีกสองรอบเป็นอันจบเพลง)

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก

หน่วยการเรียนรู้ที่สองจะประกอบด้วยเนื้อหา 2 ส่วน คือ 1. รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก 2. การดูแลรักษา ระนาดเอก ในส่วนที่ 1. ระนาดเอก คือ เป็นเครื่องดนตรีไทยประเภทที่ใช้บรรเลงในวงปี่พาทย์, วงมโหรี, และวงอื่น ๆ ทำหน้าที่เป็นผู้นำวง ระนาดเอกนั้นมีส่วนประกอบต่าง ๆ ด้วยกันหลายส่วนโดยมีรายละเอียด ดังนี้

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

การดูแลรักษา ระนาดเอก เป็นอีกหนึ่งส่วนสำคัญที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ควบคู่กันกับการรู้จักรูปร่างและลักษณะของระนาดเอก เพื่อเป็นการปลูกฝังการรู้จักรักษา เครื่องมือเครื่องใช้ โดยเฉพาะเครื่องดนตรีให้สามารถพร้อมใช้งานตลอดเวลาและสามารถใช้งานได้ยาวนานมากยิ่งขึ้นด้วย โดยวิธีการดูแลรักษา ระนาดเอก ขึ้นพื้นฐานนั้นสามารถทำได้ง่าย ๆ มีวิธีการดังต่อไปนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง พื้นฐานการบรรเลงระนาดเอก

ในการเริ่มต้นเรียนพื้นฐานการบรรเลงระนาดเอก นักเรียนจะต้องเรียนรู้เรื่อง วัฒนธรรมการเคารพครูบาอาจารย์ เนื่องด้วยการเรียนดนตรีไทยนั้นเป็นรูปแบบการถ่ายทอดความรู้จากครูบาอาจารย์สู่ลูกศิษย์นับตั้งแต่โบราณ ส่งผลให้ลูกศิษย์จึงมีความระลึกนึกถึงบุญคุณของครูบาอาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทางดนตรีให้จึงใช้สัญลักษณ์การไหว้ เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงออกถึงเคารพและระลึกถึง โดยจะไหว้หนึ่งครั้งก่อนที่จะเริ่มบรรเลงดนตรีไทยทุกครั้งและหลังจากบรรเลงดนตรีไทยเสร็จก็จะไหว้อีกหนึ่งครั้ง ซึ่งเป็นการแสดงวัฒนธรรมที่ดีงาม อีกนัยหนึ่งการไหว้ถือเป็นการตั้งมั่นจดจ่อมีสมาธิก่อนที่จะเริ่มบรรเลงดนตรีไทย จะช่วยให้ผู้บรรเลงนั้นสามารถบรรเลงเพลงได้ดีไม่ผิดพลาดและมีสมาธิกับเพลงที่กำลังบรรเลง

วัฒนธรรมการบรรเลงดนตรีไทย

ขั้นตอนที่ 1	ขั้นตอนที่ 2	ขั้นตอนที่ 3	ขั้นตอนที่ 4
			
การเล่นดนตรีไทยนั้น นักดนตรีไทยตั้งแต่อดีตได้สืบทอดวิธีการแสดงออกในการเคารพครูบาอาจารย์ผู้ที่มีวิชาความรู้ให้ก่อนการบรรเลงเสมอ อีกนัยหนึ่งเป็นการตั้งสมาธิหรือตั้งสติก่อนการบรรเลงเพื่อไม่ให้เกิดการผิดพลาดได้	ขณะการบรรเลงระนาดเอกนั้น ผู้บรรเลงจะต้องมีสมาธิในการบรรเลง ไม่ควรหันหรือขยับตัวไปมาบ่อยครั้ง นั่งหลังตรงไม่ยกไหล่หรือแขนมากเกินไป	ระหว่างการหยุดพัก ในขณะที่เครื่องดนตรีไทยชิ้นอื่นๆ กำลังเล่น ผู้บรรเลงจะต้องนั่งรอดูท่าทางที่เรียบร้อย นั่งหลังตรง มือทั้งสองข้างวางที่หัวเข่าของตนเอง	หลังจากบรรเลงเสร็จจะต้องไหว้เพื่อแสดงความเคารพและเป็นการขอบคุณผู้บรรเลงคนอื่น ๆ ในวงดนตรีไทยอีกด้วย

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

ต่อมาจึงเริ่มเรียนพื้นฐานการบรรเลงระนาดเอก โดยพื้นฐานการบรรเลงระนาดเอกนั้นเป็นขั้นตอนสำคัญที่ครูผู้สอนจะต้องพิถีพิถันในการสอนนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนมีพื้นฐานการบรรเลงระนาดเอกที่ดี การมีพื้นฐานที่ดีจะช่วยให้ นักเรียนสามารถที่จะบรรเลงระนาดเอกออกมาได้อย่างไพเราะ มีเสียงที่ชัดเจน และมีบุคลิกที่ดีในการนั่งและการจับไม้ โดยขั้นตอนการฝึกระนาดเอกขั้นพื้นฐานมีรายละเอียดดังนี้

1. การนั่ง กำหนดให้นั่งในท่าขัดสมาธิ เพราะเป็นท่าที่นั่งที่เหมาะสมสำหรับการบรรเลงดนตรีโดยเฉพาะระนาดเอก ทำให้การนั่งมีความมั่นคง ลำตัวของผู้เล่นตั้งตรงอยู่กึ่งกลางของระนาดพอดี ซึ่งท่าขัดสมาธินั้นทำให้ผู้เล่นระนาดเอกสามารถนั่งได้นานไม่เมื่อยล้าขณะบรรเลงระนาดเอก

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

2. การจับไม้ กำหนดให้จับไม้ระนาดเอกแบบ “ปากกา” ซึ่งการจับไม้ระนาดเอกแบบปากกานั้นเป็นที่ได้รับความนิยมมากที่สุดสำหรับการบรรเลงระนาดเอก เพราะจะช่วยให้ผู้เล่นระนาดเอกสามารถจับไม้ได้มั่นคง ทำให้น้ำหนักเสียงที่ตีลงไปนั้นดังกังวานชัดเจน อีกทั้งรูปแบบการจับไม้แบบปากกานั้นยังถือได้ว่าเป็นการจับไม้ระนาดเอกที่มีรูปมือที่งดงามอีกด้วย

การจับไม้ระนาดแบบปากกา

เป็นลักษณะการจับไม้โดยให้ก้านไม้ระนาดแนบอยู่กลางร่องมือ ใช้นิ้วกลาง นิ้วนาง และนิ้วก้อย รวมก้านไม้ระนาดให้นิ้วเรียงชิดติดกัน ส่วนนิ้วหัวแม่มือวางแนบขนานไปกับก้านไม้ ปลายนิ้วชี้และอยู่บนก้านไม้ระนาดท่ามุม 45 องศา

ประโยชน์ของการจับไม้ระนาดแบบปากกา ทำให้การตีระนาดมีความคล่องตัว และทำให้เสียงของระนาดมีความหนักแน่นดังกวางชัดเจน

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

3. ตำแหน่งการตีระนาด การตีลงบนผืนระนาดเอกนั้นจะต้องเป็นตำแหน่งกึ่งกลางผืนระนาดเอก เพราะเป็นตำแหน่งที่ให้เสียงที่เพราะที่สุด ดังนั้นการฝึกพื้นฐานการบรรเลงระนาดเอกจะต้องฝึกตีให้ลงในตำแหน่งกึ่งกลางผืนระนาดพอดี ซึ่งได้ทำสัญลักษณ์กำกับไว้ ดังนี้

ตำแหน่งการตีลงบนผืนระนาดเอก

ด้านบน

จุดกึ่งกลาง

ด้านล่าง

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

4. การตีคู่แปด เป็นรูปแบบการบรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานที่ผู้บรรเลงจะต้องฝึกฝนเป็นลำดับแรก การตีคู่แปดนั้นจะใช้มือซ้ายและมือขวาของผู้บรรเลงจับไม้ โดยมือทั้งสองข้างจะต้องตีลงบนผิวระนาดเอกพร้อมกันโดยจะต้องเป็นเสียงเดียวประสานกันอย่างกลมกลืน เริ่มต้นฝึกจากการตีคู่แปดตั้งแต่โน้ตเสียงโดจนถึงโน้ตเสียงโดสูง โดยมีลำดับการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอนดังนี้

พื้นฐานการตีคู่แปดเสียง (ด - ด)

ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ																
-	ด	-	ด	-	ร	-	ร	-	ม	-	ม	-	พ	-	พ	-	ช	-	ช	-	ล	-	ล	-	ท	-	ท	-	ด	-	ด

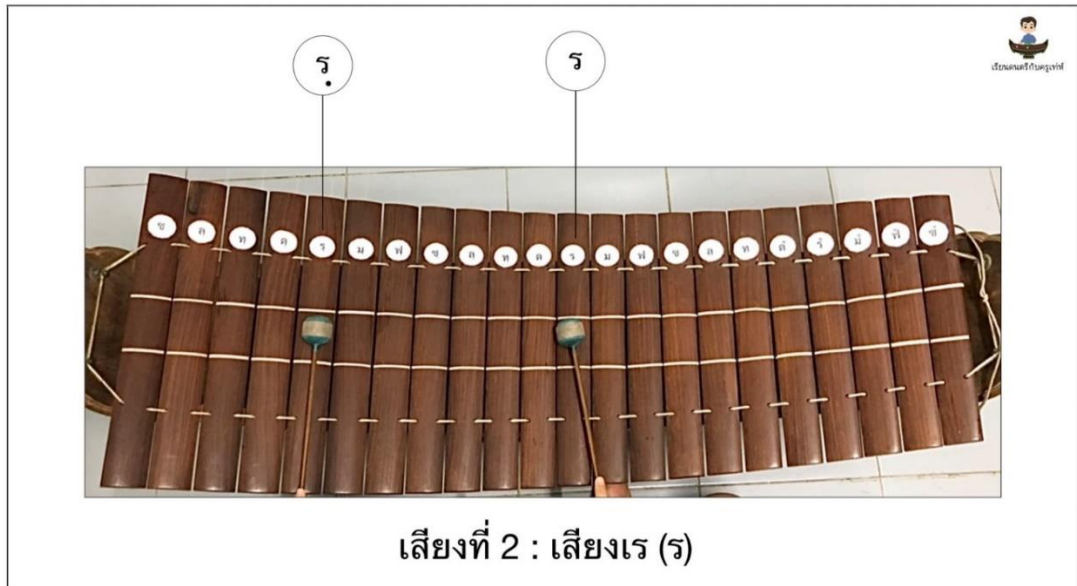
ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

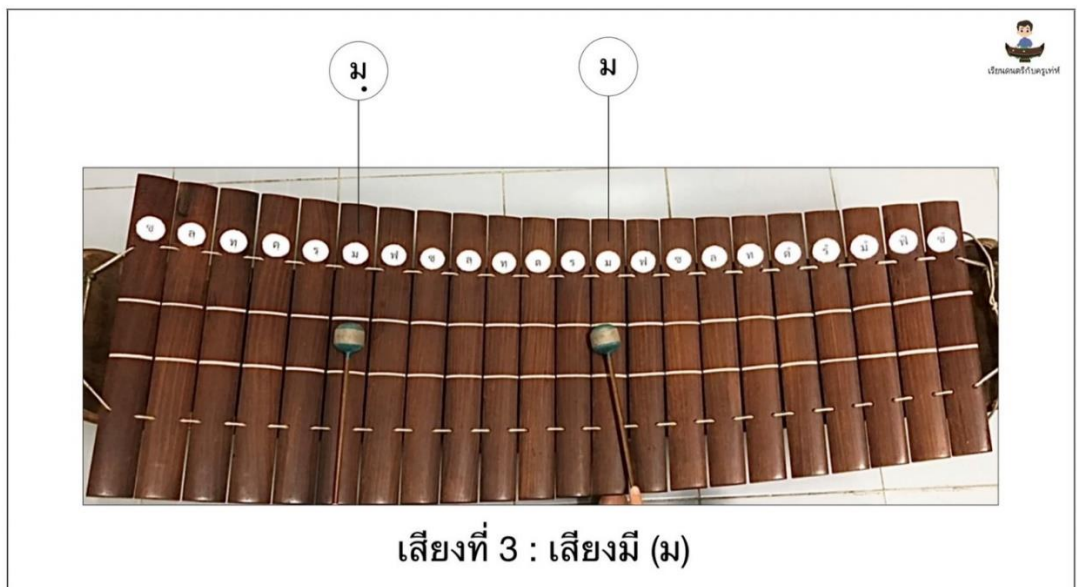

เสียงที่ 1 : เสียง โด (ด)

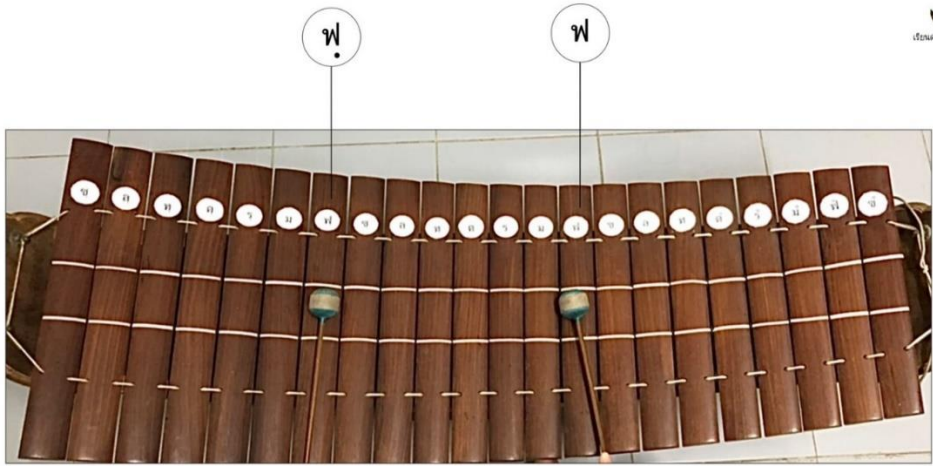
ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

เสียงที่ 4 : เสียงฟา (ฟ)

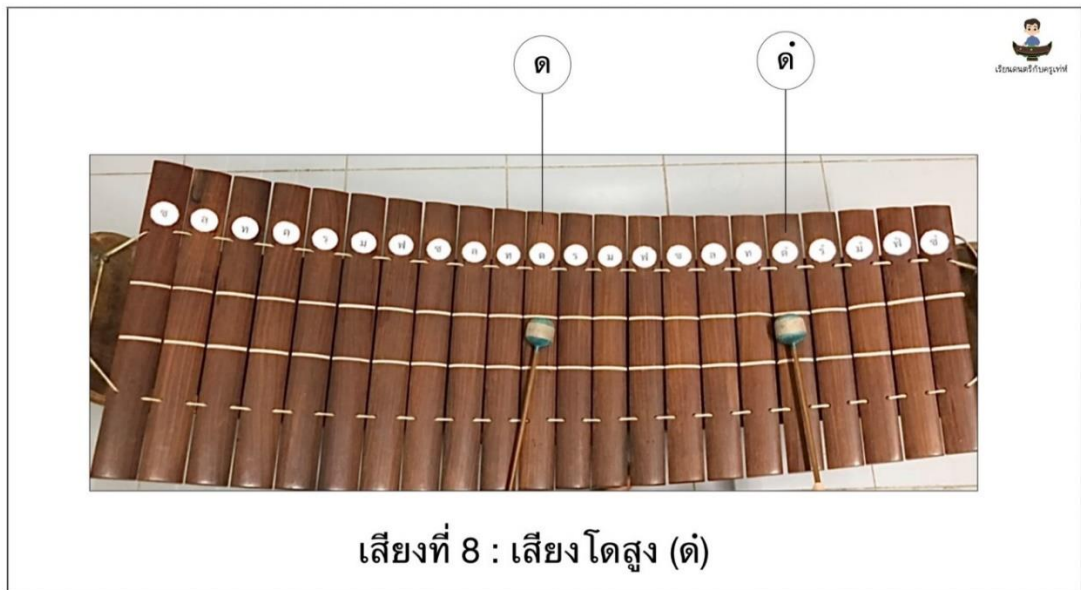
ที่มา : ชาญชัย ชังเหี้ยวว. (2564).

เสียงที่ 5 : เสียงชอล (ช)

ที่มา : ชาญชัย ชังเหี้ยวว. (2564).

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

หน่วยที่ 5 เรื่อง การบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึก

การบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึก คือ การนำเอาองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่นักเรียนได้เรียนตั้งแต่หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 – 4 และได้ฝึกฝนจนเกิดความชำนาญแล้วจึงมีความพร้อมที่จะบรรเลงระนาดเอกเป็นเพลงได้ ซึ่งในหน่วยที่ 5 นี้ได้นำเอาบทเพลง แหกฝึก ซึ่งเป็นเพลงที่มีอัตราจังหวะชั้นเดียว โดยโครงสร้างของบทเพลงเป็นบทเพลง 2 ท่อน มีรูปแบบการบรรเลงคือ บรรเลงท่อน 1 สอกรอบด้วยการบรรเลงท่อน 2 สอกรอบแล้วกลับมาบรรเลงท่อนที่ 1 อีกสอกรอบถือเป็นอันจบเพลง ซึ่งเพลง แหกฝึก ถือเป็นเพลงที่เหมาะสมสำหรับการฝึกบรรเลงระนาดเอกเป็นเพลงแรก เพราะมีการเรียบเรียงโน้ตเพลงแบบเรียงเสียงเป็นส่วนใหญ่จึงทำให้ผู้บรรเลงสามารถที่จะเรียนรู้การบรรเลงระนาดเอกได้ไว โดยเพลง แหกฝึกนี้มีรายละเอียด ดังนี้

เพลง แหกฝึก (จังหวะชั้นเดียว)

ประพันธ์โดย : อาจารย์ประดิษฐ์ อินทนิล

• ท่อน 1

จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ
-	-	-	-	-	ด - ด	-	ร - ร	-	ม - ม	-	-	-	-
-	-	-	-	-	ด - ด	-	ร - ร	-	ม - ม	-	-	-	-

จิ่ง   ฉับ   จิ่ง   ฉับ   จิ่ง   ฉับ   จิ่ง   ฉับ   จิ่ง   ฉับ   จิ่ง   ฉับ

-	ช - ช	-	ม - ม	-	ร - ร	-	ด - ด
---	-------	---	-------	---	-------	---	-------

(กลับต้น)

• ท่อน 2

จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ
-	-	-	-	-	ช - ช	-	ล - ล	-	ช - ช	-	-	-	-
-	-	-	-	-	ช - ช	-	ล - ล	-	ช - ช	-	ล - ล	-	ช - ช

จิ่ง   ฉับ   จิ่ง   ฉับ   จิ่ง   ฉับ   จิ่ง   ฉับ

-	ด - ด	-	ล - ล	-	ช - ช	-	ฟ - ฟ
---	-------	---	-------	---	-------	---	-------

(กลับต้น) , (กลับท่อน 1 อีกสอกรอบเป็นอันจบเพลง)

ที่มา : ชาญชัย ช้างเหยี่ยว. (2564).

5. ข้อใดเป็นการเรียงลำดับสัญลักษณ์โน้ตดนตรีไทยได้ถูกต้อง

ก. ด/ร/ม/ฟ/ซ/ท/ล/ด'

ข. ด/ร/ม/ฟ/ซ/ล/ท/ด'

ค. ด/ล/ม/ฟ/ซ/ล/ท/ด'

ง. ด'/ร/ม/ฟ/ซ/ล/ท/ด

6. โน้ตดนตรีไทย 1 บรรทัดมีทั้งหมดกี่ห้อง

ก. 2 ห้อง

ข. 4 ห้อง

ค. 6 ห้อง

ง. 8 ห้อง

7. สัญลักษณ์ “ ด ” หมายถึงโน้ตเสียงใด

ก. เสียงเร

ข. เสียงโดต่ำ

ค. เสียงโดสูง

ง. เสียงโด

8. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการอ่านโน้ตดนตรีไทย

ก. ทำให้นักดนตรีรู้ว่าเพลงนี้มีรูปแบบการเล่นอย่างไร

ข. ทำให้รู้ว่าเพลงนี้เริ่มต้นที่โน้ตตัวใด

ค. ทำให้นักเรียนสามารถจัดเวลาการซ้อมดนตรีได้เหมาะสม

ง. ช่วยในการฝึกซ้อมการบรรเลงระนาดเอกได้

9. ภาพใดดังต่อไปนี้ คือ ระนาดเอก

ก.

ข.

ค.

ง.

10. ฟันของระนาดเอกมีความสำคัญอย่างไร

ก. ทำให้เกิดเสียงที่ไพเราะได้โดยการนำไม้ระนาดเอกมาตี

ข. ใส่ไว้ประดับไม่เกิดความสุขงาม น่าชม

ค. ใช้สำหรับรองรับทุกส่วนประกอบของระนาดเอกให้ตั้งไว้อย่างมั่นคง

ง. ใช้สำหรับแขวนยึดฟันระนาดเอกไว้ให้ติดกับรางระนาดเอก

11. ไม้ระนาดเอกมีกี่รูปแบบ อะไรบ้าง

ก. 1 รูปแบบ คือ ไม้ฉวม

ข. 3 รูปแบบ คือ ไม้ฉวม, ไม้แข็ง, และไม้โหม่ง

ค. 2 รูปแบบ คือ ไม้แข็ง และไม้ฉวม

ง. 1 รูปแบบ คือ ไม้แข็ง

12. การรู้วิธีการดูแลรักษาระนาดเอกอย่างถูกต้องวิธี มีประโยชน์อย่างไร
- ทำให้เสียงของระนาดเอกไพเราะมากยิ่งขึ้น
  - ทำให้ระนาดเอกสะอาดน่าใช้งาน และเป็นการยืดอายุการใช้งานได้มากยิ่งขึ้น
  - ทำให้นักดนตรีบรรเลงระนาดเอกได้ถูกต้อง
  - ทำให้รู้ว่าส่วนประกอบของระนาดเอกมีอะไรบ้าง
13. ทำนองใดเหมาะสำหรับการบรรเลงระนาดเอกมากที่สุด
- นั่งท่าขัดสมาธิ
  - นั่งท่าพับเพียบ
  - นั่งบนเก้าอี้
  - นั่งท่าเทพธิดา
14. การจับไม้ระนาดเอกแบบใดที่ทำให้เกิดความคล่องแคล่วในการบรรเลงระนาดและทำให้เสียงกังวานชัดเจน
- แบบปากนกแก้ว
  - แบบปากไก่
  - แบบปากกา
  - แบบปากเบ็ด
15. พื้นฐานการฝึกบรรเลงระนาดเอกควรเริ่มด้วยวิธีใดก่อนเป็นอันดับแรก
- การตีคู่แปด
  - การตีกรอคู่แปด
  - การตีเสดาะคู่แปด
  - การตีสับคู่แปด
16. “ การไหว้ “ มีประโยชน์อย่างไรในการบรรเลงระนาดเอก
- ช่วยให้มีกำลังในการบรรเลงที่มากขึ้น เล่นได้นานมากยิ่งขึ้น
  - ช่วยให้ไม่ลืมเพลงที่กำลังจะบรรเลง
  - เป็นมารยาทที่ดีในการเล่นดนตรีไทย
  - เป็นการตั้งสมาธิให้พร้อมก่อนเริ่มบรรเลงระนาดและเป็นวัฒนธรรมในการบรรเลงดนตรีไทย
17. เพลง แหกฝึก เป็นเพลงที่มีอัตราจังหวะใด
- อัตราจังหวะ สี่ชั้น
  - อัตราจังหวะ สามชั้น
  - อัตราจังหวะ สองชั้น
  - อัตราจังหวะ ชั้นเดียว
18. เพลง แหกฝึก ประกอบด้วยโน้ตเพลงกี่ท่อน กี่วรรค
- 2 ท่อน 6 วรรค
  - 2 ท่อน 5 วรรค
  - 3 ท่อน 6 วรรค
  - 1 ท่อน 5 วรรค

19. รูปแบบการบรรเลงเพลงแขกฝึคนั้น มีรูปแบบอย่างไร
- บรรเลงท่อนหนึ่ง 2 รอบ ต่อด้วยท่อนสอง 2 รอบ
  - บรรเลงท่อนหนึ่ง 1 รอบ ต่อด้วยท่อนสอง 1 รอบ
  - บรรเลงท่อนหนึ่ง 2 รอบ ต่อด้วยท่อนสอง 2 รอบ และต่อด้วยท่อนหนึ่งอีก 2 รอบ
  - บรรเลงท่อนหนึ่ง 1 รอบ ต่อด้วยท่อนสอง 1 รอบ และต่อด้วยท่อนหนึ่งอีก 1 รอบ
20. การจะบรรเลงระนาดเอกเพลง แขกฝึก ได้อย่างคล่องแคล่วนั้น ควรมีวิธีการฝึกอย่างไร
- หมั่นท่องโน้ตเพลง แขกฝึก บ่อย ๆ
  - ใช้เวลาว่างในการดูแลรักษาระนาดเอก
  - จัดตารางในการฝึกซ้อมระนาดเอกเพลง แขกฝึกทุกวัน
  - ทุกเย็นกลับบ้านจากโรงเรียนจะต้องฝึกพื้นฐานการตีระนาดเอก

ตอนที่ : 2 แบบทดสอบปฏิบัติระนาดเอกเพลง แขกฝึก 30 (คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติระนาดเอกตามโน้ตเพลง แขกฝึก ให้ถูกต้อง

เพลง แขกฝึก (จังหวะชั้นเดียว)

ประพันธ์โดย : อาจารย์ประดิษฐ์ อินทนิล

• ท่อน 1

ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ
- - - -	- ต - ต	- ร - ร	- ม - ม	- - - -	- ต - ต	- ร - ร	- ม - ม				

ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ
- ช - ช	- ม - ม	- ร - ร	- ต - ต

(กลับต้น)

• ท่อน 2

ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ
- - - -	- ช - ช	- ล - ล	- ช - ช	- - - -	- ช - ช	- ล - ล	- ช - ช		

ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ
- ต - ต	- ล - ล	- ช - ช

(กลับต้น) , (กลับท่อน 1 อีกสองรอบเป็นอันจบเพลง)

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

*****

เฉลยแบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระนาดเอก
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตอนที่ : 1 แบบทดสอบความรู้ (แบบปรนัย) ทั้งหมด 20 ข้อ คะแนน

ข้อที่	เฉลย	ข้อที่	เฉลย
1.	ค.	11.	ค.
2.	ก.	12.	ข.
3.	ข.	13.	ก.
4.	ง.	14.	ค.
5.	ข.	15.	ก.
6.	ง.	16.	ง.
7.	ข.	17.	ง.
8.	ค.	18.	ก.
9.	ข.	19.	ค.
10.	ก.	20.	ง.

ตอนที่ : 2 แบบทดสอบปฏิบัติระนาดเอกเพลง แหกฝึก 30 (คะแนน)

เพลง แหกฝึก (จังหวะชั้นเดียว)

ประพันธ์โดย : อาจารย์ประติณัฐ อินทนิล

• ท่อน 1

ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ
- - - -	- ด - ด	- ร - ร	- ม - ม	- - - -	- ด - ด	- ร - ร	- ม - ม

ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ
- ช - ช	- ม - ม	- ร - ร	- ด - ด

(กลับต้น)

• ท่อน 2

ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ
- - - -	- ช - ช	- ล - ล	- ช - ช	- - - -	- ช - ช	- ล - ล	- ช - ช

ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ
- ต - ต	- ล - ล	- ช - ช	- ฟ - ฟ

(กลับต้น) , (กลับท่อน 1 อีกสองรอบเป็นอันจบเพลง)

ที่มา : ชาญชัย ช้างเหยี่ยว. (2564).

เกณฑ์การให้คะแนน แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระนาดเอก

ตอนที่ 1 แบบทดสอบความรู้ (แบบปรนัย) ทั้งหมด 20 ข้อ 20 คะแนน

ทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน เรื่อง ระนาดเอก (แบบปรนัย 20 ข้อ) เป็นรายบุคคล โดยคะแนนในการทำข้อสอบ คือ ตอบถูก 1 ข้อจะได้ 1 คะแนน ส่วนข้อใดตอบผิดจะได้ 0 คะแนน ซึ่งมีคะแนนรวมทั้งหมด 20 คะแนน

ตอนที่ 2 แบบทดสอบปฏิบัติระนาดเอกเพลง แหกฝึก 30 คะแนน

ปฏิบัติระนาดเอกเพลง แหกฝึก เป็นรายบุคคล คะแนนรวม 30 คะแนน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- บรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึก ได้ถูกต้องทั้งหมด	=	30 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 1 ครั้ง	=	29 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 2 ครั้ง	=	28 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 3 ครั้ง	=	27 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 4 ครั้ง	=	26 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 5 ครั้ง	=	25 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 6 ครั้ง	=	24 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 7 ครั้ง	=	23 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 8 ครั้ง	=	22 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 9 ครั้ง	=	21 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 10 ครั้ง	=	20 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 11 ครั้ง	=	19 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 12 ครั้ง	=	18 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 13 ครั้ง	=	17 คะแนน

- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 14 ครั้ง	=	16 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 15 ครั้ง	=	15 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 16 ครั้ง	=	14 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 17 ครั้ง	=	13 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 18 ครั้ง	=	12 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 19 ครั้ง	=	11 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 20 ครั้ง	=	10 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 21 ครั้ง	=	9 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 22 ครั้ง	=	8 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 23 ครั้ง	=	7 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 24 ครั้ง	=	6 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 25 ครั้ง	=	5 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 26 ครั้ง	=	4 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 27 ครั้ง	=	3 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 28 ครั้ง	=	2 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 29 ครั้ง	=	1 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 30 ครั้ง	=	0 คะแนน

**หมายเหตุ : คะแนนรวมแบบทดสอบทั้งหมด 50 คะแนน นักเรียนจะต้องได้คะแนน 35 คะแนนขึ้นไปหรือ 70 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไปจึงถือว่า ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง : จัหวะดนตรีไทยชั้นเดียว
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เวลาเรียนจำนวน 2 ครั้ง/ครั้งละ 1 ชั่วโมง (รวม 10 คะแนน)

สาระสำคัญ

จัหวะดนตรีไทยชั้นเดียว เป็นอัตราจัหวะเร็ว เหมาะสำหรับเพลงที่มีความสนุกสนานหรือเพลงที่ต้องใช้ทักษะการปฏิบัติที่คล่องแคล่ว

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถเข้าใจสัญลักษณ์จัหวะดนตรีไทยชั้นเดียวได้
2. สามารถอ่าน ปรบมือ และเปล่งเสียงในรูปแบบจัหวะดนตรีไทยชั้นเดียวได้
3. สามารถเห็นประโยชน์ของการมีความรู้เรื่อง จัหวะดนตรีไทยชั้นเดียว

เนื้อหาสาระ

1. จัหวะดนตรีไทยชั้นเดียว
2. การอ่าน ปรบมือ และเปล่งเสียงในรูปแบบจัหวะดนตรีไทยชั้นเดียว

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ 1)

(ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน)

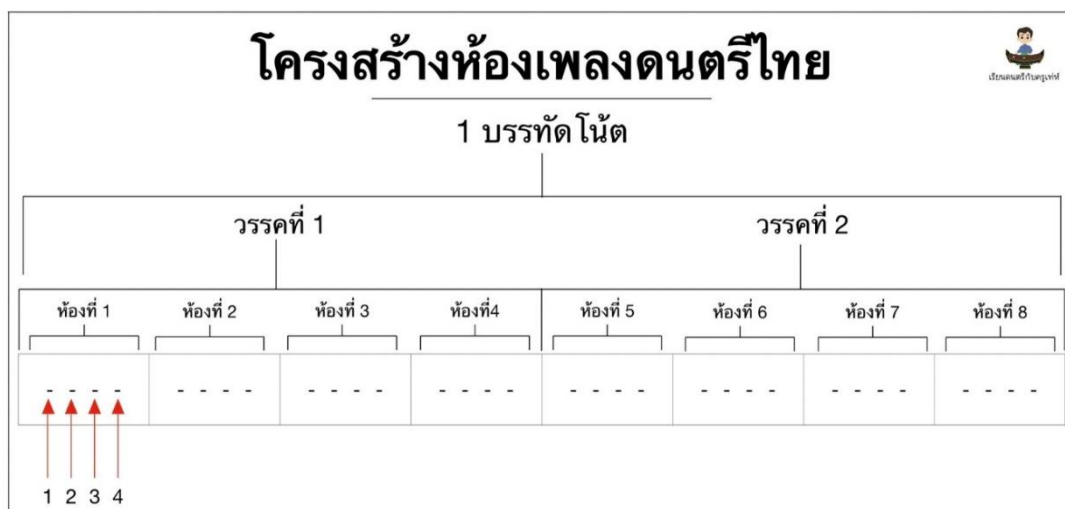
1. ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ เรื่อง ระนาดเอก
2. ครูกล่าวทักทายนักเรียนและถามประสบการณ์เกี่ยวกับดนตรีไทยที่นักเรียนเคยพบเห็น
3. ครูพูดถึงเรื่องของจัหวะดนตรีไทยและเปิดคลิปวิดีโอการตีระนาดเอกให้นักเรียนได้รับ

ชม

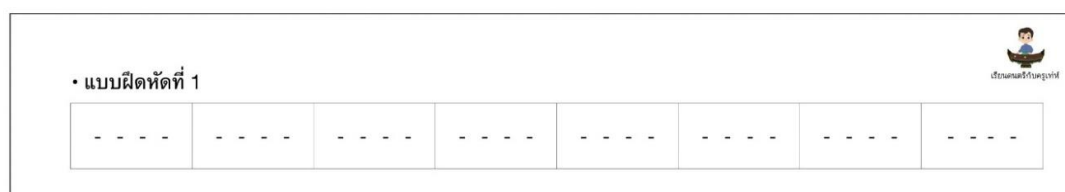
4. ครูสรุปความสำคัญของจัหวะดนตรีไทยชั้นเดียว

(ขั้นสอน)

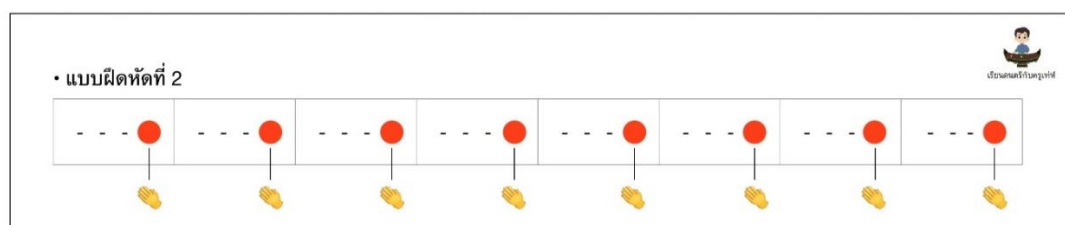
1. เปิดภาพห้องไม้ตดนตรีไทย พร้อมอธิบายถึงหลักการใช้งาน, สัญลักษณ์แทนตัวไม้ในห้องไม้, การแบ่งห้องไม้, การแบ่งวรรค, การนับจัหวะต่าง ๆ

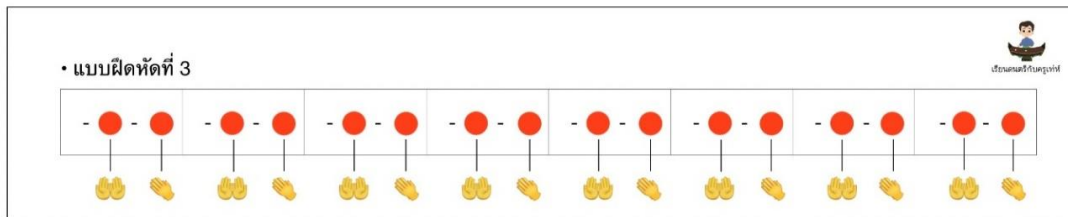
2. ครูขึ้นภาพห้องโน้ตดนตรีไทยขึ้นมาและให้นักเรียนฝึกนับจังหวะในห้องโน้ตดนตรีไทย

3. ครูเปลี่ยนสัญลักษณ์ขีด (-) ตรงตำแหน่งที่ 4 ของทุกห้องเพลงให้เป็นสัญลักษณ์จุดสีแดง และให้นักเรียน **ปรบมือ** แทนการเปล่งเสียงหมายเลข 4 ในทุกห้องเพลง ฝึกแบบนี้หลาย ๆ รอบให้เกิดชำนาญและความคล่อง

3. ครูเปลี่ยนสัญลักษณ์ขีด (-) ตรงตำแหน่งที่ 2 ในทุกห้องเพลงเป็นสัญลักษณ์จุดสีแดง และให้นักเรียนฝึก **กางมือ** ในตำแหน่งที่ 2 และ **ปรบมือ** ในตำแหน่งที่ 4 แทนการเปล่งเสียงหมายเลข ครูสาธิตและให้นักเรียนฝึกแบบนี้หลาย ๆ รอบให้เกิดความชำนาญและคล่องแคล่ว

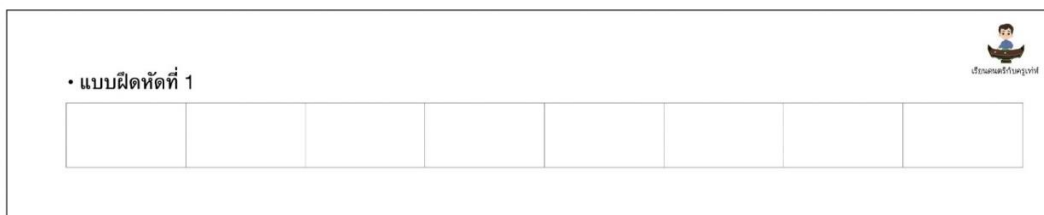

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

4. ครูตรวจเช็คความถูกต้องโดยให้นักเรียนปฏิบัติทีละคน พร้อมให้คำแนะนำ

(ขั้นสรุป)

1. ครูเปิดภาพห้องไนต์ดนตรีไทยขึ้นมา และสุ่มนักเรียนช่วยกันเติมสัญลักษณ์ลงในห้องไนต์ดนตรีไทย เช่น ถ้าจะปรบมือในจังหวะที่ 4 จะใส่สัญลักษณ์ไนต์อย่างไร เป็นต้น

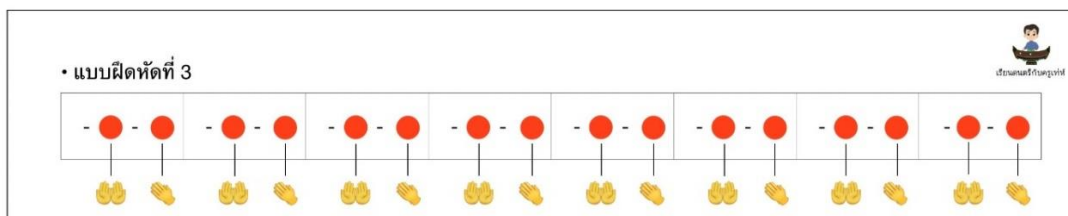
ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

2. ครูกับนักเรียนร่วมกับสรุปความรู้เรื่อง จังหวะดนตรีไทยขั้นเดียว

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ 2)

(ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน)

1. ครูเปิดภาพห้องไนต์ดนตรีและสัญลักษณ์มือให้นักเรียนทบทวนความรู้

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

(ขั้นสอน)

1. ครูเพิ่มสัญลักษณ์คำว่า **ฉิ่ง** และสัญลักษณ์คำว่า **ฉับ** บนห้องเพลง (ดังภาพด้านล่าง) และนำสัญลักษณ์จุดสีแดงออก พร้อมอธิบายการเปล่งเสียงคำว่า **ฉิ่ง** และ **ฉับ** ครูสาธิตและให้นักเรียนฝึกซ้อมให้เกิดความชำนาญและคล่องแคล่ว

• แบบฝึกหัดที่ 1

ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

2. ครูเพิ่มเติมสัญลักษณ์การปรบมือโดยให้นักเรียนใช้สัญลักษณ์การ **กางมือ** ให้ตรงกับคำว่า **ฉิ่ง** และสัญลักษณ์การ **ปรบมือ** ให้ตรงกับคำว่า **ฉับ** ครูสาธิตและให้นักเรียนฝึกซ้อมให้เกิดความชำนาญและคล่องแคล่ว

• แบบฝึกหัดที่ 2

ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ
✋	✋	✋	✋	✋	✋	✋	✋	✋	✋	✋	✋	✋	✋

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

3. ครูเปิดภาพจังหวะโน้ตดนตรีไทยชั้นเดียว โดยเหลือเพียงคำว่า **ฉิ่ง** และ **ฉับ** บนห้องเพลงและให้นักเรียนฝึกให้เกิดความชำนาญและคล่องแคล่ว

ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

4. ให้นักเรียนทดสอบเปล่งเสียงและปฏิบัติสัญลักษณ์มือจังหวัดดนตรีไทยชั้นเดียว ที่ละคนพร้อมให้คำแนะนำ
5. ครูชวนนักเรียนคิดว่า จังหวะ นั้นนอกจากจะใช้ในการเล่นดนตรีแล้วเราสามารถที่จะนำไปบูรณาการกิจกรรมอื่น ๆ ในชีวิตได้หรือไม่
6. นักเรียนชวนกันระดมความคิดและอภิปรายร่วมกัน และตอบคำถาม เช่น การเดิน การเต้น การร้องเพลง การพายเรือ เป็นต้น
(ขั้นสรุป)

ครูกับนักเรียนร่วมกับสรุปความรู้และประโยชน์ของจังหวัดดนตรีไทยชั้นเดียว

สื่อการสอน

1. ภาพแบบฝึกหัดการนับจังหวะในห้องเพลง
2. ภาพแบบฝึกหัดจังหวัดดนตรีไทยชั้นเดียว
3. คอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์
4. อินเทอร์เน็ต

การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. สามารถเข้าใจสัญลักษณ์จังหวัดดนตรีไทยชั้นเดียวได้	การทดสอบความรู้	แบบทดสอบความรู้แบบปรนัย 3 ข้อ (3 คะแนน)	ผ่านเกณฑ์การทดสอบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง
2. สามารถอ่าน ปรบมือ และเปล่งเสียงในรูปแบบจังหวัดดนตรีไทยชั้นเดียวได้	การทดสอบปฏิบัติ	แบบทดสอบการปฏิบัติจังหวัดดนตรีไทยชั้นเดียว (5 คะแนน)	จังหวัดดนตรีไทยชั้นเดียว โดยคะแนนเต็มทั้งหมด 10 คะแนนซึ่งจะต้องได้คะแนน 7
3. สามารถเห็นประโยชน์ของการมีความรู้เรื่อง จังหวัดดนตรีไทยชั้นเดียว	การทดสอบความรู้	แบบทดสอบความรู้แบบปรนัย 2 ข้อ (2 คะแนน)	คะแนนขึ้นไปหรือได้คะแนน 70 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไปจึงถือว่า ผ่าน

แบบทดสอบท้ายหน่วยที่ 1 เรื่อง จังหวะดนตรีไทย ชั้นเดียว

คำชี้แจง ข้อสอบมี 2 ตอน ให้นักเรียนทำให้ครบทุกข้อ (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว (5 คะแนน)

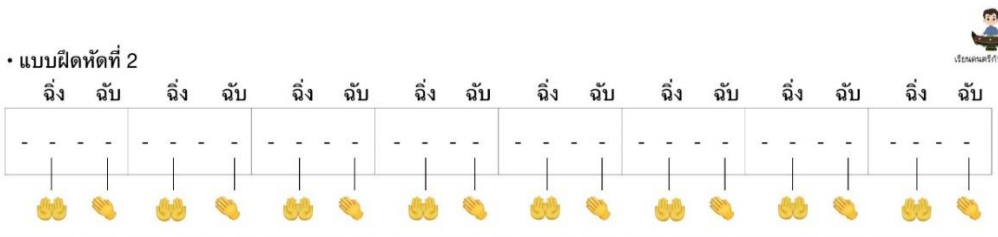
- อัตราจังหวะดนตรีไทยใดที่เป็นอัตราจังหวะเร็ว
  - อัตราจังหวะช้า
  - อัตราจังหวะปานกลาง
  - อัตราจังหวะเร็ว
  - อัตราจังหวะช้ามาก
- ห้องเพลงดนตรีไทย 1 บรรทัด ประกอบด้วยกี่ห้องเพลง
  - 6 ห้องเพลง
  - 8 ห้องเพลง
  - 4 ห้องเพลง
  - 2 ห้องเพลง
- ข้อใดเติมสัญลักษณ์ ฉิ่ง – ฉับ ในอัตราจังหวะชั้นเดียว ลงบนห้องเพลงได้ถูกต้อง

	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ		
ก.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ		
ข.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ		
ค.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ		
ง.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

- นักเรียนคิดว่าจังหวะมีประโยชน์ต่อการเล่นดนตรีหรือไม่ เพราะอะไร
  - ไม่มี เพราะอาจทำให้นักดนตรีสับสนขณะเล่นดนตรี
  - มี เพราะทำให้ผู้บรรเลงไม่จำเป็นต้องซ้อมดนตรีบ่อย ๆ
  - ไม่มี เพราะดนตรีไม่จำเป็นต้องใช้จังหวะก็ได้
  - มี เพราะเพราะทำให้การเล่นดนตรีสมบูรณ์ ไพเราะ พร้อมเพรียง
- นักเรียนคิดว่าควรนำความรู้เรื่อง จังหวะดนตรีไทยชั้นเดียว ไปบูรณาการกับกิจกรรมใดจึงจะเหมาะสมมากที่สุด
  - การเดินขบวนพาเหรดในงานกีฬา
  - การอ่านหนังสือ
  - การวิ่งแข่ง
  - การพูดนำเสนองานหน้าชั้นเรียน

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนทดสอบปฏิบัติจังหวะดนตรีไทยชั้นเดียวเป็นรายบุคคลให้ถูกต้อง (5 คะแนน)

• แบบฝึกหัดที่ 2

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

*****

เฉลยแบบทดสอบท้ายหน่วยที่ 1
เรื่อง จักรหะดนตรีไทยชั้นเดียว (10 คะแนน)

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว (5 คะแนน)

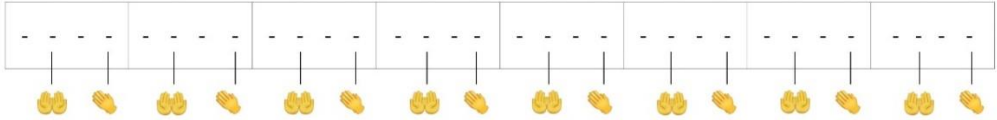
ข้อที่	เฉลย
1.	ค.
2.	ข.
3.	ก.
4.	ง.
5.	ก.

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนทดสอบปฏิบัติจักรหะดนตรีไทยชั้นเดียวเป็นรายบุคคลให้ถูกต้อง (5 คะแนน)

เรียนดนตรีกับคุณครูพี่

• แบบฝึกหัดที่ 2

จิ่ง ฉับ   จิ่ง ฉับ   จิ่ง ฉับ   จิ่ง ฉับ   จิ่ง ฉับ   จิ่ง ฉับ   จิ่ง ฉับ   จิ่ง ฉับ

ที่มา : ชาญชัย ชิ่งเหยี่ยว. (2564).

เกณฑ์การให้คะแนน
หน่วยที่ 1 เรื่อง จัหวะดนตรีไทยชั้นเดียว (10 คะแนน)

ตอนที่ 1 แบบทดสอบท้ายหน่วยที่ 1 เรื่อง จัหวะดนตรีไทยชั้นเดียว (แบบปรนัย 5 ข้อ)

ทำแบบทดสอบท้ายหน่วยที่ 1 เรื่อง จัหวะดนตรีไทยชั้นเดียว (แบบปรนัย 5 ข้อ) เป็นรายบุคคล โดยคะแนนในการทำข้อสอบ คือ ตอบถูก 1 ข้อจะได้ 1 คะแนน ส่วนข้อใดตอบผิดจะได้ 0 คะแนน ซึ่งมีคะแนนรวมทั้งหมด 5 คะแนน

ตอนที่ 2 แบบทดสอบปฏิบัติจัหวะดนตรีไทย ชั้นเดียว

ปฏิบัติแบบทดสอบหน่วยที่ 1 เรื่อง จัหวะดนตรีไทยชั้นเดียว คะแนนรวม 5 คะแนน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- เปล่งเสียงและปฏิบัติสัญลักษณ์มือในอัตราจัหวะชั้นเดียวได้ถูกต้องทั้งหมด = 5 คะแนน
- เปล่งเสียงและปฏิบัติสัญลักษณ์มือในอัตราจัหวะชั้นเดียวผิด 1 ครั้ง = 4 คะแนน
- เปล่งเสียงและปฏิบัติสัญลักษณ์มือในอัตราจัหวะชั้นเดียวผิด 2 ครั้ง = 3 คะแนน
- เปล่งเสียงและปฏิบัติสัญลักษณ์มือในอัตราจัหวะชั้นเดียวผิด 3 ครั้ง = 2 คะแนน
- เปล่งเสียงและปฏิบัติสัญลักษณ์มือในอัตราจัหวะชั้นเดียวผิด 4 ครั้ง = 1 คะแนน
- เปล่งเสียงและปฏิบัติสัญลักษณ์มือในอัตราจัหวะชั้นเดียวผิด 5 ครั้งขึ้นไป = 0 คะแนน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง : การอ่านโน้ตดนตรีไทยขั้นพื้นฐาน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เวลาเรียนจำนวน 2 ครั้ง/ครั้งละ 1 ชั่วโมง (รวม 10 คะแนน)

สาระสำคัญ

โน้ตดนตรีไทย เป็นสัญลักษณ์ที่ใช้แทนระดับความสูง – ต่ำของเสียงเครื่องดนตรีไทย โดยกำหนดให้ใช้สัญลักษณ์ตัวอักษรไทยเพื่อใช้ในการสร้างทำนองดนตรี รวมถึงอ่านโน้ตดนตรีไทยขั้นพื้นฐาน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถจดจำสัญลักษณ์โน้ตและวิธีการอ่านโน้ตดนตรีไทยขั้นพื้นฐาน 8 ระดับเสียงได้
2. สามารถอ่านโน้ตดนตรีไทยและปฏิบัติสัญลักษณ์มือในห้องเพลงได้
3. สามารถเห็นประโยชน์ของการมีความรู้เรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีไทย

เนื้อหาสาระ

1. โน้ตดนตรีไทย 8 ระดับเสียง
2. การอ่านโน้ตดนตรีไทยในห้องเพลง

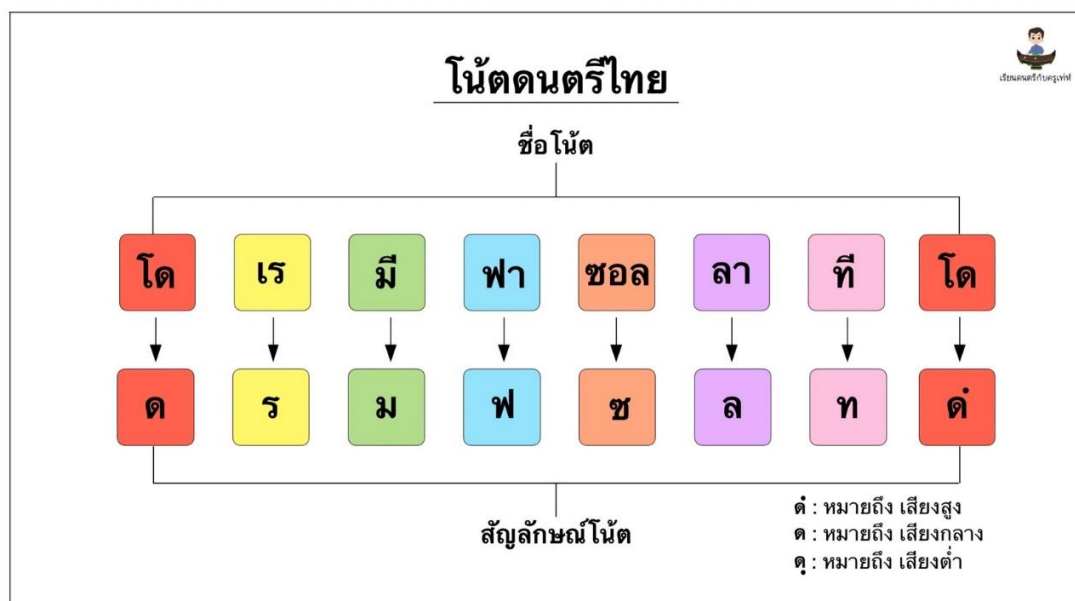
กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ 1)

(ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน)

1. ครูเปิดภาพชื่อโน้ตและสัญลักษณ์โน้ตดนตรีไทย 8 ระดับเสียง
2. ครูอธิบายถึงความสำคัญของสัญลักษณ์โน้ตดนตรีไทยที่ใช้ในบทเพลง

(ขั้นสอน)

1. ครูอธิบายถึงระดับเสียงในดนตรีไทยพร้อมสัญลักษณ์ที่ใช้ในการบันทึกเพลง

ที่มา : ชาญชัย ชั่งเหยี่ยว. (2564).

2. ครูเปิดภาพห้องไ้ตคนตรีไทยพร้อมกับสัญลักษณ์ไ้ตคนตรีไทยที่บรรจุอยู่ในห้องไ้ตแต่ละห้อง พร้อมอธิบายถึงวิธีการอ่านไ้ตเบื้องต้นให้กับนักเรียน โดยแบ่งเป็น 3 แบบฝึกดังนี้

พื้นฐานการอ่านไ้ตคนตรีไทย

• แบบฝึกหัดที่ 1

ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

• แบบฝึกหัดที่ 2

ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด											
-	-	-	ด	-	-	ร	-	-	ม	-	-	ฟ	-	-	ซ	-	-	ล	-	-	ท	-	-	ด

• แบบฝึกหัดที่ 2

ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด												
-	ด	-	ด	-	ด	-	ด	-	ด	-	ด	-	ด	-	ด	-	ด	-	ด	-	ด	-	ด	-	ด

ที่มา : ชาญชัย ชั่งเหยี่ยว. (2564).

3. ครูให้นักเรียนทดลองอ่านไ้ตให้ครูฟังทีละคนพร้อมปฏิบัติสัญลักษณ์มือ ครูให้คำแนะนำให้การปรับปรุงแก้ไข

(ขั้นสรุป)

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง สัญลักษณ์โน้ตและการอ่านโน้ตดนตรีไทย

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ 2)

(ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน)

1. ครูขึ้นภาพโน้ตเพลง แหกฝึก แล้วให้นักเรียนสังเกตโครงสร้างของบทเพลงโดยมีรายละเอียดดังนี้

- อัตราจังหวะ
- จำนวนท่อน
- จำนวนวรรคเพลง
- รูปแบบการเล่นเพลง แหกฝึก

เพลง แหกฝึก (จังหวะชั้นเดียว)

ประพันธ์โดย : อาจารย์ประคินฐ์ อินทนิล

• ท่อน 1

จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ
-	-	-	-	-	ด - ด	-	ร - ร	-	ม - ม	-	-	-	-
จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ
-	ช - ช	-	ม - ม	-	ร - ร	-	ด - ด	-	-	-	-	-	-

(กลับต้น)

• ท่อน 2

จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ
-	-	-	-	-	ช - ช	-	ล - ล	-	ช - ช	-	-	-	-
จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ
-	ด - ด	-	ล - ล	-	ช - ช	-	ฟ - ฟ	-	-	-	-	-	-

(กลับต้น) , (กลับท่อน 1 อีกสองรอบเป็นอันจบเพลง)

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

(ขั้นสอน)

2. ครูอธิบายวิธีการอ่านโน้ตเพลง แหกฝึก พร้อมสาธิตและให้นักเรียนจับเพลง
3. ครูให้นักเรียนทดสอบความรู้เปล่งเสียงโน้ตเพลง แหกฝึก พร้อมปฏิบัติสัญลักษณ์มือ ครูให้คำแนะนำในการพัฒนาการอ่านโน้ตดนตรีไทย

(ขั้นสรุป)

1. ครูกับนักเรียนร่วมกับสรุปความรู้เรื่อง โน้ตและการอ่านโน้ตดนตรีไทย

สื่อการสอน

1. ภาพตัวโน้ตดนตรีไทย
2. ภาพตารางโน้ตเพลงไทย
3. คอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์
4. อินเทอร์เน็ต

การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. สามารถจดจำสัญลักษณ์โน้ตและวิธีการอ่านโน้ตดนตรีไทยขั้นพื้นฐาน 8 ระดับเสียงได้	การทดสอบความรู้	แบบทดสอบความรู้แบบปรนัย 3 ข้อ (3 คะแนน)	ผ่านเกณฑ์การทดสอบหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีไทยขั้นพื้นฐาน โดยคะแนน
2. สามารถอ่านโน้ตดนตรีไทยในห้องเพลงได้	การทดสอบปฏิบัติ	แบบทดสอบการอ่านโน้ตเพลงแขกผีกร้อมปรบมือจังหวะชั้นเดียว (5 คะแนน)	เต็มทั้งหมด 10 คะแนน ซึ่งจะต้องได้คะแนน 7 คะแนนขึ้นไปหรือได้คะแนน 70 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไปจึงถือว่าผ่าน
3. สามารถเห็นประโยชน์ของการมีความรู้เรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีไทย	การทดสอบความรู้	แบบทดสอบความรู้แบบปรนัย 2 ข้อ (2 คะแนน)	

แบบทดสอบท้ายหน่วยที่ 2 เรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีไทยขั้นพื้นฐาน
คำชี้แจง ข้อสอบมี 2 ตอน ให้นักเรียนทำให้ครบทุกข้อ (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)
ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว (5 คะแนน)

1. โน้ตดนตรีไทยตัวที่ 3 คือ โน้ตตัวใด

ก. โด	ข. มี
ค. ที	ง. ฟา

2. โน้ตดนตรีไทย มีไว้เพื่ออะไร
  - ก. ใช้สำหรับการบันทึกบทเพลงต่าง ๆ
  - ข. ใช้สำหรับบ่งบอกตำแหน่งของเครื่องดนตรีไทย
  - ค. ใช้สำหรับแยกประเภทของเครื่องดนตรีไทย
  - ง. ใช้สำหรับบันทึกประวัติของเครื่องดนตรีไทย

3. โน้ตดนตรีไทย 1 ห้องเพลง สามารถใส่โน้ตได้ทั้งหมดกี่ตัว

ก. 1 ตัว	ข. 2 ตัว
ค. 3 ตัว	ง. 4 ตัว

4. การจะอ่านโน้ตดนตรีไทยให้เกิดความชำนาญ นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร
  - ก. ฝึกเล่นเครื่องดนตรีไทยบ่อยมากขึ้น
  - ข. ฝึกอ่านโน้ตดนตรีไทยเป็นประจำเมื่อมีเวลาว่าง
  - ค. ฝึกเขียนโน้ตดนตรีไทยเสียงโด – เสียงโดสูง เป็นประจำ
  - ง. ฝึกเปล่งเสียงไล่ระดับเสียงโน้ตทุกวัน

5. นักเรียนคิดว่าข้อใด ไม่ใช่ ประโยชน์ของการอ่านโน้ตดนตรีไทยได้คล่องแคล่ว
  - ก. สามารถเล่นดนตรีได้อย่างถูกต้อง
  - ข. ทำให้นักดนตรีเกิดความคล่องแคล่วในการเล่นดนตรี
  - ค. ทำให้นักดนตรีมีโอกาสเล่นผิดได้
  - ง. ทำให้เพลงที่เล่นออกมาสมบูรณ์แบบ

*****

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนทดสอบการอ่านโน้ตดนตรีไทยขั้นพื้นฐานเป็นรายบุคคลให้ถูกต้อง (5 คะแนน)

เพลง แหกฝึก (จังหวะชั้นเดียว)

ประพันธ์โดย : อาจารย์ประติษฐ์ อินทนิล

• ท่อน 1

ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ
- - - -	- ด - ด	- ร - ร	- ม - ม	- - - -	- ด - ด	- ร - ร	- ม - ม	- - - -	- ด - ด	- ร - ร	- ม - ม	- - - -	- ด - ด

ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ
- ช - ช	- ม - ม	- ร - ร	- ด - ด	- - - -	- - - -

(กลับต้น)

• ท่อน 2

ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ
- - - -	- ช - ช	- ล - ล	- ช - ช	- - - -	- - - -	- ช - ช	- ล - ล	- - - -	- ช - ช	- ล - ล	- - - -	- ช - ช	- - - -

ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ
- ต - ต	- ล - ล	- ช - ช	- ฟ - ฟ	- - - -	- - - -

(กลับต้น) , (กลับท่อน 1 อีกสองรอบเป็นอันจบเพลง)

ที่มา : ซาญซัย ชังเหยี่ยว. (2564).

*****

เฉลยแบบทดสอบท้ายหน่วยที่ 2
เรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีไทยขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว (5 คะแนน)

ข้อที่	เฉลย
1.	ข.
2.	ก.
3.	ง.
4.	ข.
5.	ค.

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนทดสอบการอ่านโน้ตดนตรีไทยขั้นพื้นฐานเป็นรายบุคคลให้ถูกต้อง (5 คะแนน)

เพลง แหกฝึก (จังหวะชั้นเดียว)

ประพันธ์โดย : อาจารย์ประคินฐ์ อินทนิล

• ท่อน 1

จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ
-	-	-	-	-	ด - ด	-	ร - ร	-	ม - ม	-	-	-	-
-	-	-	-	-	ด - ด	-	ร - ร	-	ม - ม	-	-	-	-

จิ่ง ฉับ   จิ่ง ฉับ   จิ่ง ฉับ   จิ่ง ฉับ

-	ช - ช	-	ม - ม	-	ร - ร	-	ด - ด
---	-------	---	-------	---	-------	---	-------

(กลับต้น)

• ท่อน 2

จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ
-	-	-	-	-	ช - ช	-	ล - ล	-	ช - ช	-	-	-	-
-	-	-	-	-	ช - ช	-	ล - ล	-	ช - ช	-	-	-	-

จิ่ง ฉับ   จิ่ง ฉับ   จิ่ง ฉับ   จิ่ง ฉับ

-	ด - ด	-	ล - ล	-	ช - ช	-	ฟ - ฟ
---	-------	---	-------	---	-------	---	-------

(กลับต้น) , (กลับท่อน 1 อีกสองรอบเป็นอันจบเพลง)

ที่มา : ชาญชัย ช้างเหยี่ยว. (2564).

เกณฑ์การให้คะแนน
เรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีไทยขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 1 แบบทดสอบท้ายหน่วยที่ 2 เรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีไทยขั้นพื้นฐาน (แบบปรนัย 5 ข้อ)

ทำแบบทดสอบท้ายหน่วยที่ 2 เรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีไทยขั้นพื้นฐาน (แบบปรนัย 5 ข้อ) เป็นรายบุคคล โดยคะแนนในการทำข้อสอบ คือ ตอบถูก 1 ข้อจะได้ 1 คะแนน ส่วนข้อใดตอบผิดจะได้ 0 คะแนน ซึ่งมีคะแนนรวมทั้งหมด 5 คะแนน

ตอนที่ 2 แบบทดสอบการอ่านโน้ตดนตรีไทยขั้นพื้นฐาน

ปฏิบัติแบบทดสอบหน่วยที่ 2 เรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีไทยขั้นพื้นฐาน คะแนนรวม 5 คะแนน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- อ่านโน้ตและปฏิบัติสัญลักษณ์มือในอัตราจังหวะชั้นเดียวได้ถูกต้องทั้งหมด = 5 คะแนน
- อ่านโน้ตและปฏิบัติสัญลักษณ์มือในอัตราจังหวะชั้นเดียวผิด 1 - 3 ครั้ง = 4 คะแนน
- อ่านโน้ตและปฏิบัติสัญลักษณ์มือในอัตราจังหวะชั้นเดียวผิด 4 - 6 ครั้ง = 3 คะแนน
- อ่านโน้ตและปฏิบัติสัญลักษณ์มือในอัตราจังหวะชั้นเดียวผิด 6 - 8 ครั้ง = 2 คะแนน
- อ่านโน้ตและปฏิบัติสัญลักษณ์มือในอัตราจังหวะชั้นเดียวผิด 9 - 11 ครั้ง = 1 คะแนน
- อ่านโน้ตและปฏิบัติสัญลักษณ์มือในอัตราจังหวะชั้นเดียวผิด 12 ครั้งขึ้นไป = 0 คะแนน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง : รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เวลาเรียนจำนวน 1 ครั้ง/ครั้งละ 1 ชั่วโมง (รวม 5 คะแนน)

สาระสำคัญ

การรู้จักรูปร่างและลักษณะของระนาดเอก บอกชื่อและอธิบายถึงส่วนประกอบสำคัญของเอกลักษณ์ของส่วนประกอบของระนาดเอก รวมถึงการดูแลรักษาความสะอาดของเครื่องดนตรีระนาดเอก

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถระบุส่วนประกอบสำคัญของระนาดเอกได้
2. สามารถสาธิตวิธีดูแลรักษาความสะอาดของระนาดเอกได้
3. สามารถเห็นประโยชน์ของการมีความรู้เรื่อง รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก

เนื้อหาสาระ

1. รูปร่างลักษณะและส่วนประกอบสำคัญของระนาดเอก
2. การดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทยระนาดเอก

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ 1)

(ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน)

1. ครูเปิดภาพระนาดเอกขึ้นมา โดยภาพของระนาดเอกจะปรากฏชื่อของส่วนประกอบต่างๆ ไว้

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

2. ให้นักเรียน 5 นาที ในการจดจำชื่อส่วนประกอบของระนาดเอกให้ครบ (ขั้นสอน)

1. ครูเปิดภาพส่วนประกอบของระนาดเอกทีละส่วนและให้นักเรียนตอบคำถาม หลังจากนั้นอธิบายถึงลักษณะการใช้งานของส่วนประกอบทีละส่วนจนครบ

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

2. ครูอธิบายวิธีการดูแลรักษา ระนาดเอก

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

3. ครูทดสอบความรู้โดยการตั้งคำถามนักเรียนทีละคนและให้นักเรียนตอบ
(ขั้นสรุป)

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก

สื่อการสอน

1. ภาพระนาดเอกพร้อมชื่อส่วนประกอบต่าง ๆ
2. ภาพส่วนประกอบของระนาดเอก
3. คอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์
4. อินเทอร์เน็ต

การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. สามารถระบุส่วนประกอบสำคัญของระนาดเอกได้	การทดสอบความรู้	แบบทดสอบความรู้แบบอัตนัย 4 ข้อ ข้อละ 0.5 คะแนน (2 คะแนน)	ผ่านเกณฑ์การทดสอบหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก โดยคะแนนเต็มทั้งหมด 5 คะแนน ซึ่งจะต้องได้คะแนน 3.5
2. สามารถสาธิตวิธีการดูแลรักษาความสะอาดของระนาดเอกได้	การทดสอบปฏิบัติ	แบบทดสอบการปฏิบัติขั้นตอนการดูแลรักษา ระนาดเอก (2 คะแนน)	คะแนนขึ้นไปหรือได้คะแนน 70 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป จึงถือว่าผ่าน
3. สามารถเห็นประโยชน์ของการมีความรู้เรื่อง รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก	การทดสอบความรู้	แบบทดสอบความรู้แบบอัตนัย 2 ข้อ ข้อละ 0.5 คะแนน (1 คะแนน)	คะแนนขึ้นไปหรือได้คะแนน 70 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป จึงถือว่าผ่าน

แบบทดสอบท้ายหน่วยที่ 3 เรื่อง รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก
คำชี้แจง ข้อสอบมี 2 ตอน ให้นักเรียนทำให้ครบทุกข้อ (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)
ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (3 คะแนน/ข้อละ 0.5 คะแนน)

5. นักเรียนคิดว่า การดูแลรักษา ระนาดเอก ส่งผลดีอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

6. หากนักเรียนไม่มีความรู้เรื่อง รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก รวมถึงการดูแลรักษาความสะอาดของระนาดเอก นักเรียนคิดว่า จะส่งผลเสียอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนสาธิตการดูแลรักษาความสะอาดของระนาดเอกให้ถูกต้องครบทุกขั้นตอน (2 คะแนน)

กรมส่งเสริมการศึกษานานาชาติ

วิธีการดูแลรักษา ระนาดเอก

ขั้นตอนที่ 1	ขั้นตอนที่ 2	ขั้นตอนที่ 3	ขั้นตอนที่ 4
			
เก็บไม้ดีไล่ไว้ในรางระนาดเอกให้เรียบร้อย	ปลดเชือกระนาดข้างหนึ่งออกจากตะขอเพื่อป้องกันเชือกระนาดขาด	นำผ้าแห้งสะอาดมาเช็ดรอบๆ เครื่องระนาดเอกเพื่อป้องกันฝุ่นละอองที่เกาะตามส่วนต่างๆ	นำผ้ามาคลุมระนาดเอกอีกครั้งเพื่อป้องกันฝุ่นละออง

ที่มา : ชาญชัย ชิ่งเหยี่ยว. (2564).

*****

เฉลยแบบทดสอบท้ายหน่วยที่ 3
เรื่อง รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก (5 คะแนน)

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (3 คะแนน/ข้อละ 0.5 คะแนน)

5. นักเรียนคิดว่าการดูแลรักษา ระนาดเอก ส่งผลดีอย่างไรบ้าง (แนวทางการตอบคำถาม)

- ....- ทำให้ระนาดเอกดูสะอาดน่าใช้งาน .....
- ....- ช่วยลดเวลาการเสื่อมสภาพและการชำรุดของระนาดเอกได้ .....
- ....- ส่งเสริมนิสัยการดูแลรักษาของใช้ของตนเอง .....
- ....- อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง .....

6. หากนักเรียนไม่มีความรู้เรื่อง รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก รวมถึงการดูแลรักษาความสะอาดของระนาดเอก นักเรียนคิดว่า จะส่งผลเสียอย่างไรบ้าง (แนวทางการตอบคำถาม)

- ....- ไม่สามารถใช้ส่วนประกอบต่าง ๆ ของระนาดเอกได้อย่างถูกต้อง .....
- ....- ไม่รู้วิธีการบำรุงรักษาเครื่องดนตรีระนาดเอก .....
- ....- ไม่เข้าใจเนื้อหาการเรียนเมื่อครูผู้สอนกล่าวถึงส่วนประกอบต่าง ๆ ของระนาดเอก .....
- ....- อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง .....

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนสาธิตการดูแลรักษาความสะอาดของระนาดเอกให้ถูกต้องครบทุกขั้นตอน (2 คะแนน)

กรมส่งเสริมการเกษตร

วิธีการดูแลรักษา ระนาดเอก

ขั้นตอนที่ 1	ขั้นตอนที่ 2	ขั้นตอนที่ 3	ขั้นตอนที่ 4
			
เก็บไม้ตีใส่ไว้ในรางระนาดเอกให้เรียบร้อย	ปลดเชือกระนาดข้างหนึ่งออกจากตะขอเพื่อป้องกันเชือกระนาดขาด	นำผ้าแห้งสะอาดมาเช็ดรอบๆ เครื่องระนาดเอกเพื่อป้องกันฝุ่นละอองที่เกาะตามส่วนต่างๆ	นำผ้ามาคลุมระนาดเอกอีกครั้งเพื่อป้องกันฝุ่นละออง

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

เกณฑ์การให้คะแนน

หน่วยที่ 3 เรื่อง รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก (5 คะแนน)

ตอนที่ 1 แบบทดสอบท้ายหน่วยที่ 3 เรื่อง รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก (แบบอัตนัย 6 ข้อ)

ทำแบบทดสอบท้ายหน่วยที่ 3 เรื่อง รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก (แบบปรนัย 6 ข้อ) เป็นรายบุคคล โดยคะแนนในการทำข้อสอบ คือ ตอบถูก 1 ข้อจะได้ 0.5 คะแนน ส่วนข้อใดตอบผิดจะได้ 0 คะแนน ซึ่งมีคะแนนรวมทั้งหมด 3 คะแนน

ตอนที่ 2 แบบทดสอบปฏิบัติสาคิการดูแลรักษาความสะอาดของระนาดเอก

ปฏิบัติแบบทดสอบหน่วยที่ 3 เรื่อง รูปร่างและลักษณะของระนาดเอก คะแนนรวม 2 คะแนน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- สาคิวิธีการดูแลรักษาความสะอาดของระนาดเอกได้ถูกต้องทั้งหมด = 2 คะแนน
- สาคิวิธีการดูแลรักษาความสะอาดของระนาดเอกผิด 1 ขั้นตอน = 1.5 คะแนน
- สาคิวิธีการดูแลรักษาความสะอาดของระนาดเอกผิด 2 ขั้นตอน = 1 คะแนน
- สาคิวิธีการดูแลรักษาความสะอาดของระนาดเอกผิด 3 ขั้นตอน = 0.5 คะแนน
- สาคิวิธีการดูแลรักษาความสะอาดของระนาดเอกผิด 5 ขั้นตอนขึ้นไป = 0 คะแนน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง : พื้นฐานการบรรเลงระนาดเอก

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เวลาเรียนจำนวน 2 ครั้ง/ครั้งละ 1 ชั่วโมง (รวม 20 คะแนน)

สาระสำคัญ

พื้นฐานการบรรเลงระนาดเอกเป็นกระบวนการสำคัญในการเริ่มฝึกหัด การมีพื้นฐานที่ดีสามารถต่อยอดได้สู่การพัฒนาได้ดี โดยพื้นฐานการบรรเลงระนาดเอกนั้นมีกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่ทำนอง การจับไม้จนถึงขั้นการบรรเลง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถจดจำพื้นฐานการบรรเลงระนาดเอกได้
2. สามารถปฏิบัติพื้นฐานการบรรเลงระนาดเอกได้
3. สามารถเห็นประโยชน์ของการมีความรู้เรื่อง พื้นฐานการบรรเลงระนาดเอก

เนื้อหาสาระ

1. วัฒนธรรมในการบรรเลงดนตรีไทย, ทำนอง, การจับไม้ดี, ตำแหน่งการตีบนพื้นระนาดเอก
2. พื้นฐานการบรรเลงระนาดเอกคู่ 8 เสียงโต - เสียงโตสูง

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ 1)

(ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน)

1. ครูอธิบายถึงวัฒนธรรมการบรรเลงระนาดเอก ประโยชน์ของการไหว้ก่อนการตีระนาดเอก

วัฒนธรรมการบรรเลงดนตรีไทย

ขั้นตอนที่ 1	ขั้นตอนที่ 2	ขั้นตอนที่ 3	ขั้นตอนที่ 4
			
การเล่นดนตรีไทยนั้น นักดนตรีไทยตั้งแต่อดีตได้สืบทอดวิธีการแสดงออก ในการเคารพครูบาอาจารย์ผู้ที่มีอบวิชาความรู้ให้ก่อนการบรรเลงเสมอ อีกนัยหนึ่งเป็นการตั้งสมาธิหรือตั้งสติก่อนการบรรเลง เพื่อไม่ให้เกิดการผิดพลาดได้	ขณะการบรรเลงระนาดเอกนั้น ผู้บรรเลงจะต้องมีสมาธิในการบรรเลง ไม่ควรหันหรือขยับตัวไปมาบ่อยครั้ง นั่งหลังตรงไม่ยกไหล่หรือแขนมากเกินไป	ระหว่างการหยุดพักในขณะที่เครื่องดนตรีไทยชิ้นอื่นๆ กำลังเล่น ผู้บรรเลงจะต้องนั่งรอด้วยท่าทางที่เรียบร้อย นั่งหลังตรง มือทั้งสองข้างวางลงที่หัวเข่าของตนเอง	หลังจากบรรเลงเสร็จจะต้องไหว้เพื่อแสดงความเคารพและเป็นการขอบคุณผู้บรรเลงคนอื่นๆ ในวงดนตรีไทยอีกด้วย

ที่มา : ชาญชัย ช้างเหยี่ยว. (2564).

(ขั้นสอน)

1. ครูอธิบายทำนองในการบรรเลงระนาดเอก, การจับไม้ตีที่ถูกต้องและให้นักเรียนได้ปฏิบัติ จากนั้นครูตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขก่อนเริ่มขั้นตอนการตีระนาดเอก

ทำนองบรรเลงระนาดเอก

• ทำขัดสมาธิ •

(ด้านหน้า)

(ด้านข้าง)

(ขณะบรรเลงระนาดเอก)

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

การจับไม้ระนาดแบบปากกา

เป็นลักษณะการจับไม้ โดยให้ก้านไม้ระนาดแนบอยู่กลางร่องมือ ใช้นิ้วกลาง นิ้วนาง และนิ้วก้อย ครอบก้านไม้ระนาดให้นิ้วเรียงชิดติดกัน ส่วนนิ้วหัวแม่มือวางแนบขนานไปกับก้านไม้ ปลายนิ้วชี้และอยู่บนก้านไม้ระนาดท่ามุม 45 องศา

ประโยชน์ของการจับไม้ระนาดแบบปากกา ทำให้การตีระนาดมีความคล่องตัว และทำให้เสียงของระนาดมีความหนักแน่นดังกังวาลชัดเจน

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

2. ครูอธิบายถึงตำแหน่งการตีลงบนพื้นของระนาดเอกตามสัญลักษณ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งจะเริ่มจากเสียงแรกคือ (เสียงโต) ด้วยรูปแบบการบรรเลงคู่แปด จากนั้นจึงเปลี่ยนระดับเสียงจนถึงระดับ (เสียงโตสูง) ฝึกปฏิบัติให้เกิดความชำนาญ

พื้นฐานการตีคู่แปดเสียง (ต - ต)

ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ
- ต - ต	- ร - ร	- ม - ม	- พ - พ	- ช - ช	- ล - ล	- ท - ท	- ต - ต						

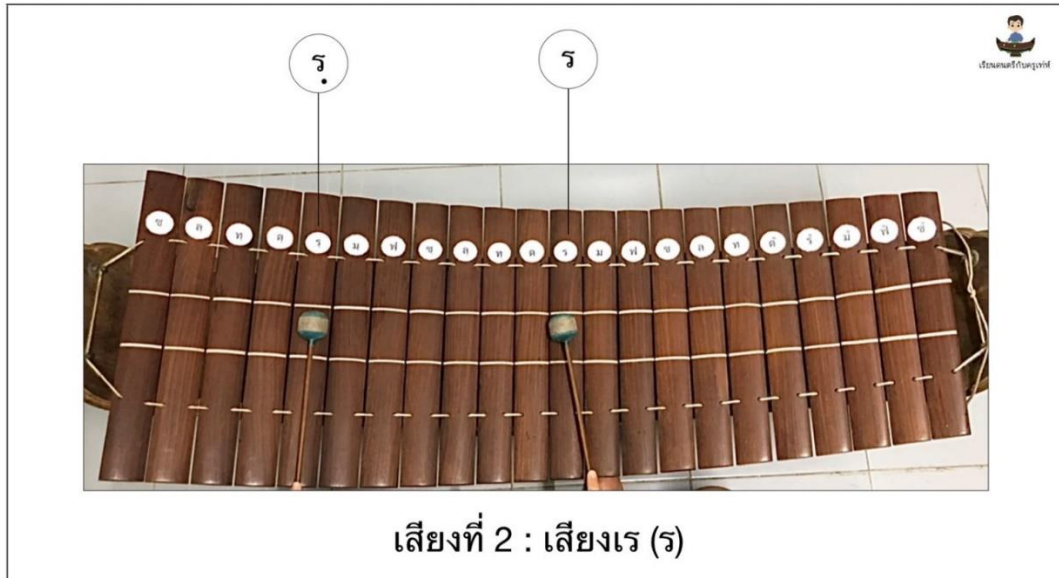
ที่มา : ชาญชัย ช้างเหยี่ยว. (2564).

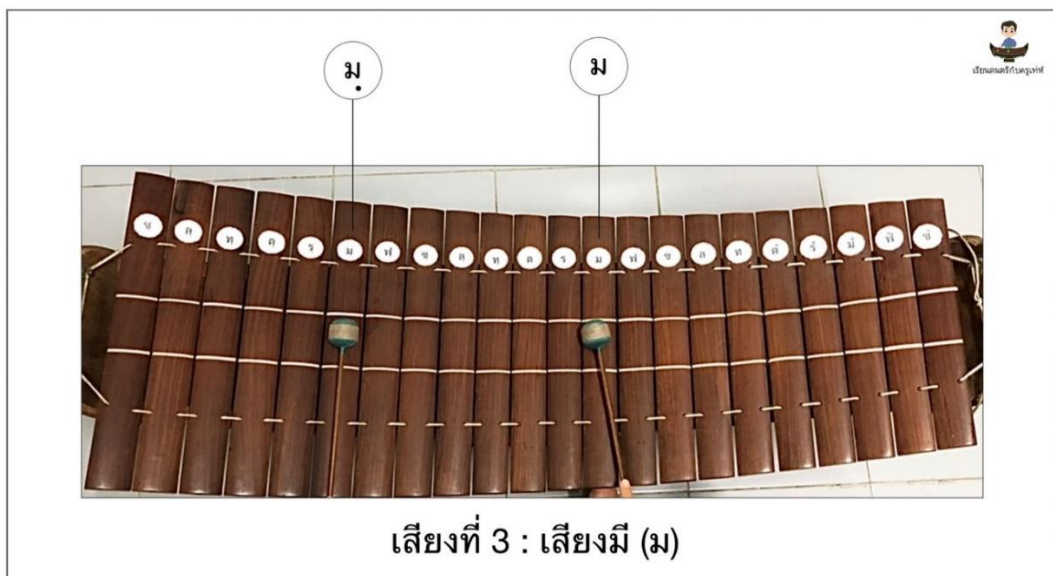

เสียงที่ 1 : เสียงโต (ต)

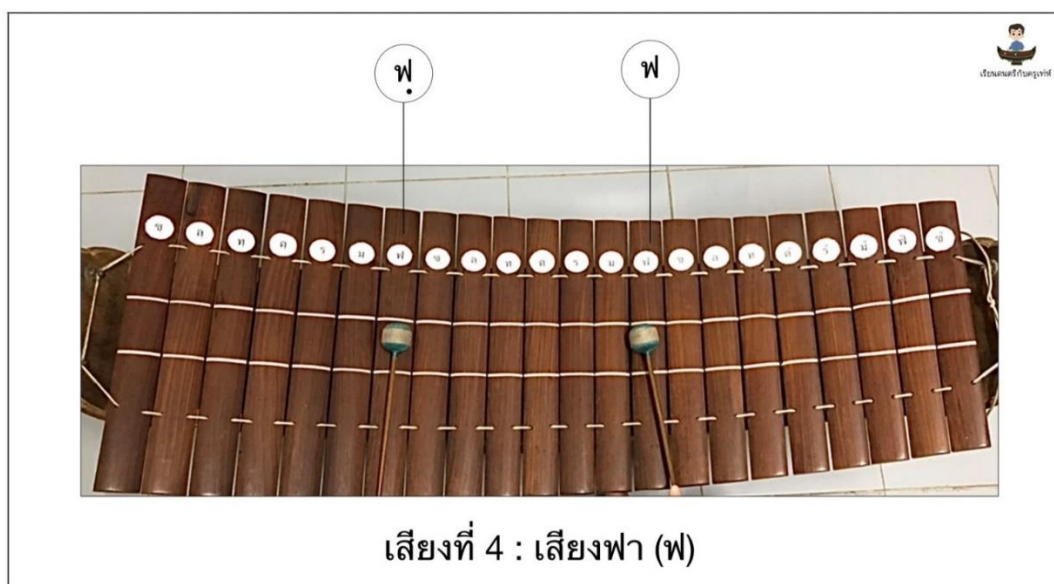
ที่มา : ชาญชัย ช้างเหยี่ยว. (2564).

ที่มา : ชาลัญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

ที่มา : ชาลัญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

3. ครูสังเกตการฝึกซ้อมของนักเรียนให้เกิดความชำนาญ และทดสอบการตีระนาดพื้นฐานของเด็ก ๆ แต่ละคนตั้งแต่ (เสียงโด) ถึง (เสียงฟา)
(ขั้นสรุป)

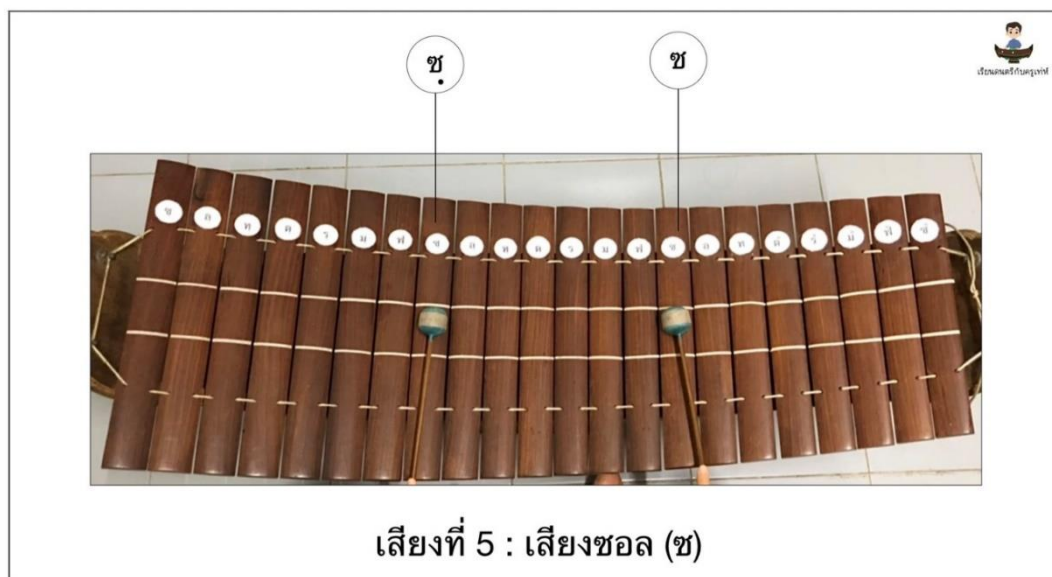
1. ครูและนักเรียนสรุปความรู้ร่วมกัน

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ 2)

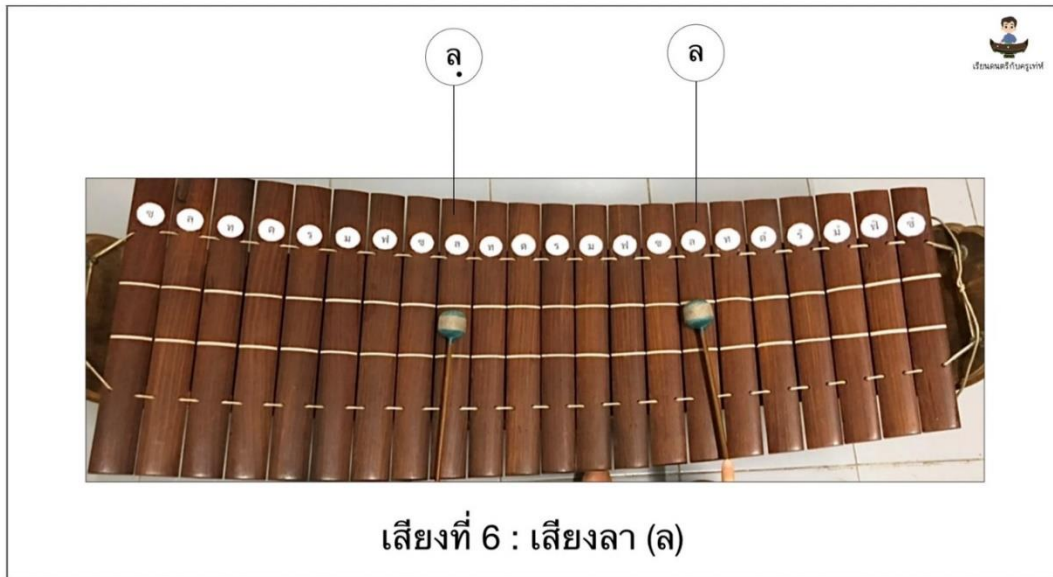
(ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน)

1. ครูทบทวนความรู้โดยให้นักเรียนตีระนาดพื้นฐาน (เสียงโด) ถึง (เสียงฟา) ทีละคน
(ขั้นสอน)

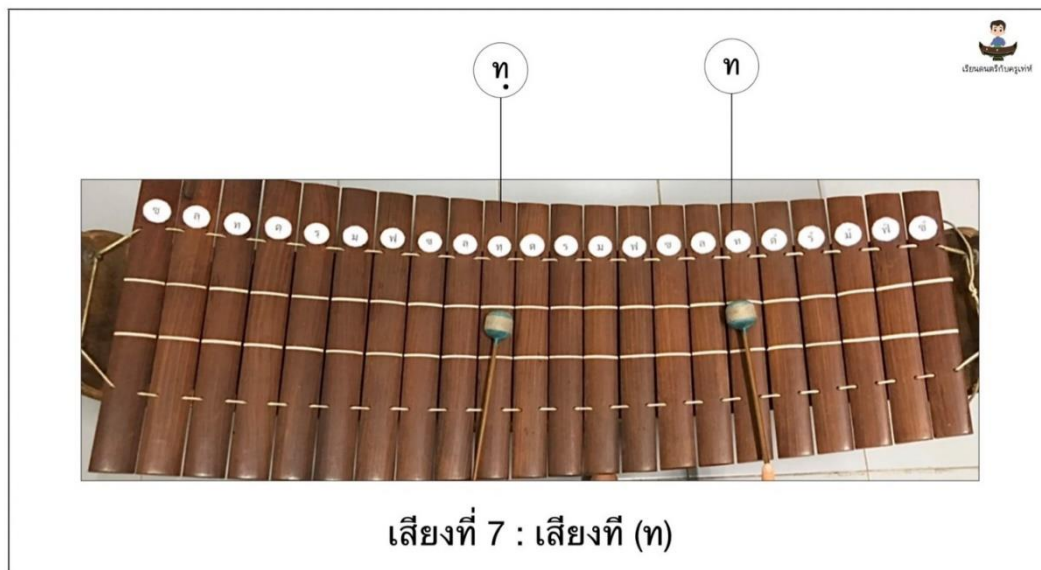
2. ครูสาธิตและให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ (เสียงซอล) จนถึงเสียง (เสียงโดสูง)

ที่มา : ชาญชัย ชังเหี้ยว. (2564).

ที่มา : ชาญชัย ชังเหี้ยว. (2564).

ที่มา : ชาญชัย ชังเหี้ยว. (2564).

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

3. ครูทดสอบการตีระนาดเอกพื้นฐานเสียงโดถึงเสียงโดสูงของนักเรียนทีละคน (ขั้นสรุป)

1. ครูกับนักเรียนร่วมกับสรุปความรู้เรื่อง พื้นฐานการตีระนาดเอก

สื่อการสอน

1. ภาพการจับไม้ระนาดเอก
2. ภาพตำแหน่งการตีบนผืนระนาดเอก
3. คอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์
4. อินเทอร์เน็ต

การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. สามารถจดจำพื้นฐานการบรรเลงระนาดเอกได้	การทดสอบความรู้	แบบทดสอบความรู้แบบปรนัย 3 ข้อ (3 คะแนน)	ผ่านเกณฑ์การทดสอบหน่วยการเรียนรู้ที่ เรื่อง การบรรเลงระนาดเอกขั้น
2. สามารถปฏิบัติพื้นฐานการบรรเลงระนาดเอกได้	การทดสอบปฏิบัติ	แบบทดสอบปฏิบัติพื้นฐาน	พื้นฐาน โดยคะแนนเต็ม ทั้งหมด 10

		การบรรยาย ขนาดเอก (5 คะแนน)	คะแนน ซึ่งจะต้องได้ คะแนน 7 คะแนนขึ้นไป หรือได้คะแนน 70
3. สามารถเห็นประโยชน์ของ การมีความรู้เรื่อง พื้นฐานการ บรรยายขนาดเอก	การทดสอบความรู้	แบบทดสอบ ความรู้แบบ ปรนัย 3 ข้อ (3 คะแนน)	เปอร์เซ็นต์ขึ้นไปจึงถือว่าผ่าน

แบบทดสอบท้ายหน่วยที่ 4 เรื่อง การบรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง ข้อสอบมี 2 ตอน ให้นักเรียนทำให้ครบทุกข้อ (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว (5 คะแนน)

1. ทำนองใดเหมาะสำหรับการบรรเลงระนาดเอกมากที่สุด

ก. นิ่งท่าขัดสมาธิ	ข. นิ่งท่าพับเพียบ
ค. นิ่งบนเก้าอี้	ง. นิ่งท่าเทพธิดา
2. การจับไม้ระนาดเอกมีทั้งหมดกี่แบบ

ก. 1 แบบ	ข. 2 แบบ
ค. 3 แบบ	ง. 4 แบบ
3. การหัดบรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานประกอบด้วยทั้งหมดกี่เสียง

ก. 7 เสียง	ข. 8 เสียง
ค. 6 เสียง	ง. 5 เสียง
4. โน้ตเสียงฟาอยู่ในระดับเสียงที่เท่าไร

ก. เสียงที่ 1	ข. เสียงที่ 2
ค. เสียงที่ 3	ง. เสียงที่ 4
5. ระดับเสียงที่ 6 คือ ระดับเสียงใด

ก. เสียงเร	ข. เสียงฟา
ค. เสียงที	ง. เสียงโดสูง

*****

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนทดสอบบรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานเป็นรายบุคคลให้ถูกต้อง (5 คะแนน)

พื้นฐานการตีคู่แปดเสียง (ด - ต)

ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	
-	ด	-	ด	-	ด	-	ด	-	ด	-	ด	-	ด	-	ด

ที่มา : ชาญชัย ช้างเหยี่ยว. (2564).

*****

เฉลยแบบทดสอบท้ายหน่วยที่ 4
เรื่อง การบรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐาน (10 คะแนน)

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว (5 คะแนน)

ข้อที่	เฉลย
1.	ข.
2.	ก.
3.	ง.
4.	ข.
5.	ค.

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนทดสอบบรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานเป็นรายบุคคลให้ถูกต้อง (5 คะแนน)

กรมส่งเสริมการศึกษานานาชาติ

พื้นฐานการตีคู่แปดเสียง (ด - ตั)

ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ
- ด - ต	- ร - ร	- ม - ม	- ฟ - ฟ	- ช - ช	- ล - ล	- ท - ท	- ตั - ตั					

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

เกณฑ์การให้คะแนน

หน่วยที่ 4 เรื่อง การบรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐาน (10 คะแนน)

ตอนที่ 1 แบบทดสอบท้ายหน่วยที่ 4 เรื่อง การบรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐาน (แบบปรนัย 5 ข้อ)

ทำแบบทดสอบท้ายหน่วยที่ 4 เรื่อง การบรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐาน (แบบปรนัย 5 ข้อ) เป็นรายบุคคล โดยคะแนนในการทำข้อสอบ คือ ตอบถูก 1 ข้อจะได้ 1 คะแนน ส่วนข้อใดตอบผิดจะได้ 0 คะแนน ซึ่งมีคะแนนรวมทั้งหมด 5 คะแนน

ตอนที่ 2 แบบทดสอบการบรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐาน

ปฏิบัติแบบทดสอบหน่วยที่ 4 เรื่อง การบรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐาน คะแนนรวม 5 คะแนน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานได้ถูกต้องทั้งหมด	=	5 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 1 - 2 ครั้ง	=	4 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 3 - 4 ครั้ง	=	3 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 5 - 6 ครั้ง	=	2 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 7 - 8 ครั้ง	=	1 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกชั้นพื้นฐานผิด 9 ครั้งขึ้นไป	=	0 คะแนน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง : การบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึก

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เวลาเรียนจำนวน 4 ครั้ง/ครั้งละ 1 ชั่วโมง (รวม 15 คะแนน)

สาระสำคัญ

การบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึก คือ การใช้องค์ความรู้ทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้ที่ได้เรียน และผ่านการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญและสามารถที่จะบรรเลงออกมาได้อย่างไพเราะ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถจดจำโน้ตและวิธีการบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึกได้
2. สามารถบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึกได้
3. เกิดความภาคภูมิใจในตัวเอง

เนื้อหาสาระ

1. โน้ตเพลง แหกฝึก
2. การบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึก

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ 1)

(ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน)

1. ครูอธิบายโครงสร้างโน้ตเพลง แหกฝึก ให้นักเรียนทราบว่าเพลง แหกฝึก นั้นมีทั้งหมดกี่ห้องเพลง กี่วรรค เพื่อให้นักเรียนสามารถเห็นภาพรวมเพื่อจะพัฒนาทักษะการบรรเลงระนาดเอกของตนเองได้

เพลง แหกฝึก

(จังหวะชั้นเดียว)

ประพันธ์โดย : อาจารย์ประติษฐ์ อินทนิล

• ท่อน 1

จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ				
-	-	-	-	-	ด - ด	-	ร - ร	-	ม - ม	-	-	-	-	-	ด - ด	-	ร - ร	-	ม - ม

จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ
-	ช - ช	-	ม - ม	-	ร - ร	-	ด - ด

(กลับต้น)

• ท่อน 2

จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ				
-	-	-	-	-	ช - ช	-	ล - ล	-	ช - ช	-	-	-	-	-	ช - ช	-	ล - ล	-	ช - ช

จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ	จิ่ง	ฉับ
-	ด - ด	-	ล - ล	-	ช - ช	-	ฟ - ฟ

(กลับต้น) , (กลับท่อน 1 อีกสองรอบเป็นอันจบเพลง)

ที่มา : ชาญชัย ชังเหยี่ยว. (2564).

(ขั้นสอน)

2. ครูเริ่มสอนเพลงแขกฝึกรวรคที่ 1 ให้นักเรียนจดจำโน้ตและท่วงโน้ตให้ตรงกับจังหวะฉิ่งชั้นเดียว จนนักเรียนสามารถท่วงโน้ตได้ถูกต้อง

3. ครูสาธิตวิธีการบรรเลงเพลงแขกฝึก ที่ละ 1 ห้อง และให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามให้เกิดความชำนาญและตรงกับจังหวะฉิ่งชั้นเดียวด้วย

4. ครูเพิ่มเติมโน้ตในวรรคที่ 2 (เหมือนกับวรรค 1) และวรรคที่ 3 ให้นักเรียนจดจำโน้ตและฝึกปฏิบัติ

5. ครูตรวจสอบความถูกต้องในการบรรเลงระนาดเอกของนักเรียนที่ละคน

(ขั้นสรุป)

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การบรรเลงระนาดเอกเพลง (แขกฝึก ท่อนที่ 1)

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ 2)

(ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน)

1. ครูทบทวนทักษะการบรรเลงระนาดเอกโดยให้นักเรียนบรรเลงระนาดเอกเพลงแขกฝึก (ท่อนที่ 1) พร้อมทดสอบที่ละคน

(ขั้นสอน)

1. ครูเริ่มสอนเพลงแขกฝึก ท่อนที่ 2 วรรคที่ 1 และวรรคที่ 2 ให้นักเรียนจดจำโน้ตให้ได้ก่อน

2. ครูสาธิตวิธีการบรรเลงเพลงแขกฝึก ท่อนที่ 2 วรรคที่ 1 และวรรคที่ 2 และให้นักเรียนปฏิบัติตามพร้อมฝึกซ้อมให้เกิดความชำนาญ

3. ครูเพิ่มเติมโน้ตในวรรคที่ 3 (วรรคสุดท้าย) ของเพลงให้กับนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติให้เกิดความชำนาญ

4. ครูตรวจสอบความถูกต้องในการบรรเลงระนาดเอกของนักเรียนที่ละคน

(ขั้นสรุป)

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้การบรรเลงระนาดเอกเพลงแขกฝึก (ท่อนที่ 2)

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ 3)

(ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน)

1. ครูให้นักเรียนทบทวนการตีระนาดเอกเพลง แหกฝึก ท่อนที่ 1 และท่อนที่ 2 ให้แม่นยำ (ขั้นสอน)
2. ครูอธิบายถึงการบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึก โดยเพลงแหกฝึกมีรูปแบบการบรรเลง ดังนี้ เริ่มต้นด้วยการบรรเลงเพลงท่อนที่ 1 สองรอบต่อด้วยการบรรเลงท่อนที่ 2 สองรอบและกลับมาบรรเลงท่อนที่ 1 อีกสองรอบจึงถือว่าจบเพลง หรือเรียกว่ารูปแบบ 1 2 1 (ผู้วิจัยใช้เรียกรูปแบบการบรรเลงเพลงนี้)
3. ครูสาธิตวิธีการบรรเลงเพลง แหกฝึก พร้อมกับจังหวะตั้งแต่เริ่มต้นจนจบแล้วให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามจนเกิดความแม่นยำโดยครูจะคอยให้คำแนะนำ
4. ครูทดสอบการปฏิบัติโดยให้นักเรียนบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึก ทีละคน (ขั้นสรุป)
  1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ 4)

(ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน)

1. ครูทบทวนทักษะการปฏิบัติโดยให้นักเรียนบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึก (ขั้นสอน)
2. ครูให้นักเรียนทดลองบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึก ทีละคนพร้อมให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไขนักเรียนรายบุคคล
3. นักเรียนแต่ละคนฝึกซ้อมให้เกิดความชำนาญโดยครูจะคอยให้คำแนะนำ
4. ครูทดสอบทักษะการบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึก ทีละคน (ขั้นสรุป)
  1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้การบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึก

สื่อการสอน

1. เครื่องดนตรี (ระนาดเอก)
2. ฉิ่ง
3. ภาพโน้ตดนตรีไทยเพลง แหกฝึก

การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. สามารถจดจำโน้ตและวิธีการบรรเลงระนาดเอกเพลงแขกฝึกได้	การทดสอบความรู้	- แบบทดสอบ ความรู้แบบ ปรนัย 3 ข้อ (3 คะแนน)	ผ่านเกณฑ์การ ทดสอบหน่วยการ เรียนรู้ที่ เรื่อง การ บรรเลงระนาดเอก
2. สามารถบรรเลงระนาดเอกเพลงแขกฝึกได้	การทดสอบปฏิบัติ	- แบบทดสอบ ปฏิบัติ การ บรรเลงระนาด เอกเพลงแขก ฝึก (10 คะแนน)	เพลงแขกฝึก โดย คะแนนเต็มทั้งหมด 15 คะแนน ซึ่งจะต้อง ได้คะแนน 11 คะแนน ขึ้นไปหรือได้คะแนน
3. เกิดความภาคภูมิใจในตัวเอง	การทดสอบความรู้	แบบทดสอบ ความรู้แบบ ปรนัย 2 ข้อ (2 คะแนน)	70 เปอร์เซนต์ขึ้นไปจึง ถือว่าผ่าน

แบบทดสอบท้ายหน่วยที่ 5 เรื่อง การบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึก
คำชี้แจง ข้อสอบมี 2 ตอน ให้นักเรียนทำให้ครบทุกข้อ (คะแนนเต็ม 15 คะแนน)
ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว (5 คะแนน)

1. เพลงแหกฝึก มีทั้งหมดกี่ท่อน

ก. 1 ท่อน	ข. 2 ท่อน
ค. 3 ท่อน	ง. 4 ท่อน

2. ในแต่ละท่อนของเพลงแหกฝึกจะต้องบรรเลงกี่รอบ

ก. 4 รอบ	ข. 3 รอบ
ค. 2 รอบ	ง. 1รอบ

3. โฉด “ ซอล ซอล ลา ลา ซอล ซอล ” เป็นโน้ตพลังในท่อนใดของเพลงแหกฝึก

ก. ท่อนที่ 3	ข. ท่อนที่ 1
ค. ท่อนที่ 4	ง. ท่อนที่ 2

4. โฉด “ โด โด เร เร มี มี ” เป็นโน้ตพลังในท่อนใดของเพลงแหกฝึก

ก. ท่อนที่ 3	ข. ท่อนที่ 1
ค. ท่อนที่ 4	ง. ท่อนที่ 2

5. ข้อใดคือรูปแบบของการบรรเลงระนาดเอกเพลงแหกฝึก

ก. ท่อน 2 , ท่อน 1
ข. ท่อน 1 , ท่อน 2
ค. ท่อน 1 , ท่อน 2 , ท่อน 1
ง. ท่อน 2 , ท่อน 1 , ท่อน 2

*****

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนทดสอบการอ่านโน้ตดนตรีไทยขั้นพื้นฐานเป็นรายบุคคลให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

เพลง แหกฝึก (จังหวะชั้นเดียว)

ประพันธ์โดย : อาจารย์ประติษฐ์ อินทนิล

กรมส่งเสริมการศึกษานานาชาติ

• ท่อน 1

ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ
- - - -	- ด - ต	- ร - ร	- ม - ม	- - - -	- ต - ต	- ร - ร	- ม - ม					

ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ
- ช - ช	- ม - ม	- ร - ร	- ต - ต

(กลับต้น)

• ท่อน 2

ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ
- - - -	- ช - ช	- ล - ล	- ช - ช	- - - -	- ช - ช	- ล - ล	- ช - ช				

ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ
- ต - ต	- ล - ล	- ช - ช	- ฟ - ฟ

(กลับต้น) , (กลับท่อน 1 อีกสองรอบเป็นอันจบเพลง)

ที่มา : ชาญชัย ช้างเหยี่ยว. (2564).

*****

เฉลยแบบทดสอบท้ายหน่วยที่ 5
เรื่อง การบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฝึก (15 คะแนน)

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว (5 คะแนน)

ข้อที่	เฉลย
1.	ข.
2.	ค.
3.	ง.
4.	ข.
5.	ค.

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนทดสอบการอ่านโน้ตดนตรีไทยขั้นพื้นฐานเป็นรายบุคคลให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

เพลง แหกฝึก (จังหวะชั้นเดียว)

ประพันธ์โดย : อาจารย์ประดิษฐ์ อินทนิล

• ท่อน 1

ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ
- - - -	- ด - ด	- ร - ร	- ม - ม	- - - -	- ด - ด	- ร - ร	- ม - ม				

ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ
- ช - ช	- ม - ม	- ร - ร	- ด - ด

(กลับต้น)

• ท่อน 2

ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ
- - - -	- ช - ช	- ล - ล	- ช - ช	- - - -	- ช - ช	- ล - ล	- ช - ช			

ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ	ฉิ่ง ฉับ
- ต - ต	- ล - ล	- ช - ช	- ฟ - ฟ

(กลับต้น) , (กลับท่อน 1 อีกสองรอบเป็นอันจบเพลง)

ที่มา : ซาญชัย ชั่งเหยี่ยว. (2564).

เกณฑ์การให้คะแนน

หน่วยที่ 5 เรื่อง การบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฟีก (15 คะแนน)

ตอนที่ 1 แบบทดสอบท้ายหน่วยที่ 5 เรื่อง การบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฟีก (แบบปรนัย 5 ข้อ)

ทำแบบทดสอบท้ายหน่วยที่ 5 เรื่อง การบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฟีก (แบบปรนัย 5 ข้อ) เป็นรายบุคคล โดยคะแนนในการทำข้อสอบ คือ ตอบถูก 1 ข้อจะได้ 1 คะแนน ส่วนข้อใดตอบผิดจะได้ 0 คะแนน ซึ่งมีคะแนนรวมทั้งหมด 5 คะแนน

ตอนที่ 2 แบบทดสอบการบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฟีก

ปฏิบัติแบบทดสอบหน่วยที่ 5 เรื่อง การบรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฟีก คะแนนรวม 10 คะแนน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- บรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฟีก ได้ถูกต้องทั้งหมด	=	10 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฟีก ผิด 1 - 2 ครั้ง	=	9 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฟีก ผิด 3 - 4 ครั้ง	=	8 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฟีก ผิด 5 - 6 ครั้ง	=	7 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฟีก ผิด 7 - 8 ครั้ง	=	6 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฟีก ผิด 9 - 10 ครั้ง	=	5 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฟีก ผิด 11 - 12 ครั้ง	=	4 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฟีก ผิด 13 - 14 ครั้ง	=	3 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฟีก ผิด 15 - 16 ครั้ง	=	2 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฟีก ผิด 17 - 18 ครั้ง	=	1 คะแนน
- บรรเลงระนาดเอกเพลง แหกฟีก ผิด 19 ขึ้นไป	=	0 คะแนน

ชุดการสอน **ขนาดเอก**

สำหรับนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โดย นายชาญชัย ชิงเหยงว

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ชาญชัย ชั่งเหยี่ยว
วัน เดือน ปี เกิด	8 พฤศจิกายน 2535
สถานที่เกิด	อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2554 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559 การศึกษาระดับบัณฑิต สาขาการสอนนาฏยสังคีต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2564 การศึกษาระดับบัณฑิต สาขาศิลปศึกษา (ดนตรีศึกษา) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ปัจจุบัน	57/1 หมู่ 5 ตำบลสร้อยฟ้า อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี 70120

